

Fundusze
Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

PARP
Grupa PFR

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Analiza semiotyczna pojęcia smart,
inteligentne specjalizacje
oraz zmieniających się kodów przedsiębiorczości

dla

Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości

Warszawa, 17.04.2018

Prezentowane opracowanie jest raportem końcowym z badania
metodą analizy semiotycznej pojęcia smart, inteligentnych rozwiązań
oraz nowych kodów przedsiębiorczości,

zrealizowanego na potrzeby przygotowywania strategii komunikacji KIS
przez Paulinę Goch-Kenawy

Spis treści

1	Wstęp do analizy semiotycznej	5
2	Kontekst badania	7
3	Streszczenie wyników badania	9
4	Skrócony opis metodologii	15
5	Analiza pojęcia „przedsiębiorczość”	18
5.1	Kontekst kulturowy pojęcia „przedsiębiorczość” w 2018 r.	18
5.2	Zjawiska kulturowe oddziałujące na zmiany w obszarze pojęcia „przedsiębiorczość”	20
5.3	Zestawienie zweryfikowanych kodów przedsiębiorczości z 2010 roku wraz z komentarzem na temat ich aktualności	26
5.3.1	Kody dominujące w 2010 r. i 2018 r.	27
5.3.2	Kody emergentne w 2010 r., a dominujące w 2018 r.	32
5.3.3	Nowe, nieobecne w raporcie z 2010 roku, dominujące kody przedsiębiorczości	35
5.3.4	Kody emergentne w 2010 r., nieaktualne w 2018 r.	37
5.3.5	Kody emergentne w 2018 r.	39
6	Analiza pojęcia „smart / inteligentne” rozwiązania	45
6.1	„Smart/inteligentne” rozwiązania - rys historyczny	45
6.2	Obszar pojęciowy	47
6.3	Znaczenia stojące za smart, inteligentnymi rozwiązaniami	48
6.4	Kwadrat semiotyczny pojęcia smart, inteligentnych rozwiązań	52
6.5	Kontekst kulturowy - jakie zjawiska wpłynęły na znaczenia łączące się z pojęciem „smart/inteligentne” rozwiązania	57
6.6	Zestawienie obowiązujących dyskursów dla tematu „smart/inteligentne” rozwiązania lub pojęć pokrewnych	63
6.6.1	Dyskursy pozytywne	64
6.6.2	Dyskursy negatywne	72
6.6.3	Dyskursy neutralne	76
6.7	Analiza RDE (residual, dominant, emergent)	79
6.7.1	Zmiana kodów kulturowych smart, inteligentnych rozwiązań	80
6.7.2	Kody rezydualne	82
6.7.3	Kody dominujące	87
6.7.4	Kody emergentne	96
7	Analiza oficjalnej komunikacji dotyczącej Krajowych Inteligentnych Specjalizacji	102
8	Bariery kulturowe i językowe	111
9	Wnioski i rekomendacje	114

9.1	Wnioski i rekomendacje dla komunikacji przedsiębiorczości oraz inteligentnych rozwiązań	114
9.2	Wnioski i rekomendacje dla komunikacji KIS.....	119
9.3	Rekomendacje dla dalszych etapów badania z interesariuszami	123
10	Szczegółowy wykaz źródeł.....	124
10.1	Przedsiębiorczość.....	124
10.2	Smart/Inteligentne rozwiązania.....	127

1 Wstęp do analizy semiotycznej

Kultura to otaczająca nas rzeczywistość. Stykamy się z nią w domu, na ulicy czy w mediach. Porozumiewamy się wykorzystując znane nam, choć często nieuświadomiane, wzorce, których kultura dostarcza. Semiotyka jest nauką zajmującą się śledzeniem w jaki sposób znaczenia są tworzone i dystrybuowane w kulturze, innymi słowy jest dyscypliną „badającą życie znaków w obrębie życia społecznego”¹. Bada jak znaki organizowane w symbole, kody, opowieści czy metafory pomagają ludziom w interpretacji i nadawaniu sensu światu wokół nich. Analiza semiotyczna korzysta z narzędzi wywodzących się z grupy nauk społecznych takich jak: antropologia strukturalna, lingwistyka, brytyjskie studia kulturowe, pragmatyka.

W trakcie analizy semiotycznej poszukuje się intersubiektywnych, społecznie podzielanych znaczeń reprezentowanych przez spójny system kulturowych kodów (zespół znaków graficznych oraz językowych zorganizowanych do wyrażenia określonego znaczenia kulturowego), dyskursów (zbiór komunikatów najczęściej pisanych dotyczący określonego tematu), struktur czy opowieści. „Znaczenia znaku nie tworzy bowiem jego relacja z innymi znakami należącymi do systemu języka, ale kontekst społeczny w jakim znak został użyty”². Semiotyka nie bada zatem reprezentantów kultury, ale to, co zostało w ramach tej kultury wytworzone, ponieważ każda sensowna (niosąca znaczenie) treść kulturowa to forma komunikacji.

Do opisywania i badania głębokich struktur kulturowych, kulturowego „tu i teraz” służą semiotyczne **analizy synchroniczne**. Badane są wówczas relacje między strukturami znakowymi i/lub społeczną praktyką funkcjonowania znaku. Poszukujemy wówczas elementów, które pozwolą nam opisać aktualne systemy znaczeniowe (np. **kwadrat semiotyczny** lub **kwadrant mitu**).

Semiotyka może również badać zmianę kultury, wówczas mamy do czynienia z **analizą diachroniczną**, która pokazuje jak znaczenie zmienia się w czasie. Ten typ analizy wykorzystuje analiza kodów kulturowych. W wyniku analizy kodów kulturowych uzyskujemy wiedzę o tym jak zmienia się myślenie i pokazywanie określonego pojęcia lub obiektu, podzielone na trzy grupy kodów: rezydualne, dominujące i emergentne. **Kody rezydualne**, operują starym sposobem pokazywania oraz odwołują się do przestarzałych znaczeń powiązanych z pojęciem. Stanowią grupę obecną w kulturze, ale o słabnącym wpływie, najmniej atrakcyjną. Druga grupa to **kody dominujące**, o największej sile oddziaływania na pojęcie, najbardziej rozpowszechnione i czytelne. Trzecia grupa to **kody emergentne**, które stanowią zapowiedź zmiany kulturowej, są słabiej rozpowszechnione, ale ich znaczenia będą stawały się w miarę upływu czasu coraz bardziej atrakcyjne, ponieważ będą przechodziły w obszar dominujący. Wyznaczają też kierunek zmian w myśleniu o tym, czym określone pojęcie, kulturowa idea się staje.

¹ Chandler Daniel, Wprowadzenie do semiotyki, Oficyna Wydawnicza Volumen, 2011, s.18

² Tamże, s.26

Na potrzeby raportu, przy opisie kodów uwzględnione zostały następujące elementy:

- **Znaczenie** - jak rozumie się określone pojęcie, gdy komunikuje się je za pomocą wybranego kodu.
- **Kluczowe elementy językowe i wizualne** - jakich idei, znaków (w szerokim semiotycznym ujęciu - zdjęć, słów, dźwięków), metafor, symboli, kontekstów używa się dla zobrazowania pojęcia.
- **Reprezentacja graficzna** - jako reprezentacja oddająca charakter, emocje, tonalność, sposób kadrowania, stanowiąc jednocześnie reprezentatywne źródło dla zobrazowania kodu.

Poniższy raport zawiera również analizę dyskursów. Z uwagi na to, że jest to analiza komplementarna do analizy kodów kulturowych, skupiającej się na zmianie znaczenia i sposobu jego pokazywania, w analizie dyskursów skoncentrowano się na kluczowych dyskursach pojawiających się w ciągu ostatniego roku. Analiza dyskursu pokazuje przekrojowo ogół komunikatów dotyczących określonego pojęcia. W przypadku analizy dyskursu możliwe jest wskazanie pozytywnego, negatywnego lub neutralnego charakteru komunikatu, to różni ją od analizy kodów, który jest obiektywnym opisem języka, nie oddaje napięcia społecznego a jedynie wskazuje na przemijanie i zmianę języka (w szerokim znaczeniu) opowiadania o określonej idei.

Wszystkie te elementy obudowane zostały szerokim kontekstem kulturowym czyli ogółem zjawisk kulturowych i/lub społecznych, których ewolucja może wpłynąć, wpływa lub wpłynęła w znaczący sposób na rozumienie tego czym jest przedsiębiorczość lub inteligentne rozwiązania.

Kontekst kulturowy i dyskursy to elementy kulturowej układanki, które wpływają na myślenie o tym czym jest dane pojęcie, a ich elementy lub całość znajdują często w konsekwencji swoje odbicie w kodach kulturowych. Zbadanie tych trzech elementów pozwala:

- zrozumieć napięcie kulturowe w postaci społecznych lęków lub nadziei reprezentowanych przez dyskursy,
- dopływ nowych treści kulturowych do języka i wyobrażeń społecznych, dzięki eksploracji kontekstu kulturowego,
- dzięki zaś analizie kodów i kwadratu semiotycznego możemy odtworzyć oraz zrozumieć strukturę idei kulturowej (odtworzymy konstrukt kulturowy zamknięty w języku opowiadania).

2 Kontekst badania

Badanie jest elementem tworzenia strategii komunikacji dla Krajowych Inteligentnych Specjalizacji. Badanie objęło dwa obszary:

1. **przedsiębiorczości**, w zakresie weryfikacji i rozbudowy repertuaru aktualnych kodów kulturowych
2. **analizy pojęcia smart / inteligentnych rozwiązań**, zbudowania przestrzeni znaczeniowej oraz wskazania kodów komunikujących o smart i inteligentnych rozwiązaniach.

Celem obu analiz było:

1. Uzyskanie wiedzy o tym jak zmiana kultury wpłynęła na obecny kształt i repertuar kodów kulturowych mówiących o przedsiębiorczości w porównaniu ze zmapowanymi w raporcie z 2010 roku.
2. Zbudowanie obrazu „smartowości/inteligentnych rozwiązań” w kulturze polskiej, i/lub ze względu na obce pochodzenie idei, wskazanie kluczowych globalnych idei źródłowych, które znajdują odzwierciedlenie w polskiej rzeczywistości kulturowej.
3. Stworzenie mapy kodów kulturowych dla pojęcia „smart/inteligentny”, wskazanie kluczowych obrazów i wyobrażeń, które odzwierciedlają zmianę kulturową.
4. Zidentyfikowanie kulturowych barier komunikowania Krajowych Inteligentnych Specjalizacji - odpowiedzenie na pytanie jak komunikują instytucje i administracja i gdzie pojawiają się sprzeczności lub niespójność kulturowa w komunikowaniu pojęcia „smart/inteligentny”.

Badanie dotyczące pojęcia „przedsiębiorczość” wykonane na zlecenie PARP w 2010 roku zbudowało szeroką wiedzę na temat tego, w jaki sposób Polacy myślą o przedsiębiorczości, jakie są historyczne uwarunkowania, które wpłynęły na sposób działania, myślenia i komunikowania przedsiębiorczości, byciu przedsiębiorczym, byciu przedsiębiorcą etc. Dzięki temu stworzono mapę barier, z którymi działania zachęcające do przedsiębiorczości muszą się mierzyć. Dokonano również analizy kultury i wskazano zbiór trzynastu kodów kulturowych, podzielonych na kody rezydualne, dominujące i emergentne. Analiza pokazała jak należy komunikować przedsiębiorczość, żeby odwoływać się do aktualnych i kulturowo atrakcyjnych wzorców, a tym samym kierować do odbiorców komunikat czytelny i kulturowo aktualny.

Okres, który minął od badania, a także szereg nowych czynników kulturowych i społecznych, które mogły spowodować powstanie nowych wzorców (np. wzrastający czynnik kobiecy w obszarze przedsiębiorczości), spowodowało, że badanie należy uzupełnić o nowe kody, rozszerzając tym

samym i uaktualniając paletę działań komunikacyjnych dotyczących przedsiębiorczości, prowadzonych przez PARP. Jednocześnie, równolegle z uzupełnieniem materiału o nowe kody kulturowe, przeprowadzona została weryfikacja obecności i aktualności kodów wskazanych w materiale z 2010 roku³.

Celem drugiego elementu badania było pozyskanie wiedzy o tym, w jaki sposób kultura wpływa na rozumienie pojęcia „smart/inteligentny”, co pozwoliło sprawdzić, jakie bariery kulturowe napotyka komunikacja Krajowych Inteligentnych Specjalizacji. W trakcie analiz stworzono mapy kluczowych idei obecnych w przestrzeni kulturowej, a mogących mieć wpływ na rozumienie pojęć „smart” i „inteligentny” zwłaszcza w relacji do przedsiębiorców i przedsiębiorczości. Prześledzenie zmian kulturowych pozwoliło określić kierunek w jakim pojęcie „smart”/„inteligentny” zmierza i ocenić dotychczasowe działania komunikacyjne ze względu na ich adekwatność do zmieniającej się kultury.

Analiza komunikatów powiązanych z pojęciem „inteligentnych specjalizacji” i/lub odnoszących się do kulturowych idei inteligentny/smart lub pojęć pokrewnych (innowacyjny, adaptowalny etc.) pozwoliła zrozumieć czy dotychczasowe działania były spójne wewnętrznie oraz w jakich kodach i znaczeniach kulturowych znalazły swoje osadzenie.

³ Koncept „proces przedsiębiorczego odkrywania” komunikowany przy użyciu różnych kodów kulturowych (przedsiębiorczości, inteligentnych rozwiązań, innowacyjności) uzyskuje inny charakter. Inne aspekty, cechy i efekty tego procesu ulegają uwypukleniu, na skutek przeniesienia znaczeń powiązanych z wybranym kodem na koncept przedsiębiorczego odkrywania. Badania takiego nie można przeprowadzić metodą semiotyczną. Rekomendowane jest wykorzystanie kodów jako bazy, stimuli do analizy pojęcia przedsiębiorczego odkrywania z interesariuszami, podczas dalszych etapów badań. Wyniki badań z interesariuszami można potraktować jako materiał do analizy jak poszczególne kody mogą wpłynąć na rozumienie pojęcia proces przedsiębiorczego odkrywania.

3 Streszczenie wyników badania

Badaniem objęto dwa odrębne tematy, które wpływają na komunikację Krajowych Inteligentnych Specjalizacji:

1. **Przedsiębiorczość** w zakresie zmiany, która nastąpiła w kodach kulturowych od 2010 roku,
2. Pojęcie **smart/inteligentnych rozwiązań**.

1. Przedsiębiorczość.

Pierwszy z tematów to przedsiębiorczość, która została przeanalizowana pod kątem zmiany i aktualności kodów kulturowych w stosunku do wyników badania z 2010 r.

W wyniku analiz zdiagnozowano, że dwa ze wskazanych w 2010 roku kodów dominujących (Świeżość i troska, Dbałość i optymizm) uległy przesunięciu w kierunku rezyduality. W obszarze dominującym znalazły się kody wskazane w 2010 roku jako emergentne (wolność, biznes z ideami oraz wspólnota), które uzupełniły dwa dominujące kody z 2010 roku (kreatywność, pasja). Kod kreatywność wskazany w 2010 r. jako dominujący, zmienił swój charakter. Znaki, które w 2010 roku łączyło jedno znaczenie dziś rozdzieliły się na dwa systemy znakowe - stary związany z wynalazczością oraz nowy związany z kodem dominującym „Fantazja bez ograniczeń”. W obszarze dominującym zaobserwowano również pojawienie się kodu „Gra zespołowa”.

Wszystkie kody wskazane jako emergentne w 2010 roku („Wolność”, „Biznes z ideami”, „Wspólnota”) przesunęły się w obszar dominujący, z wyjątkiem jednego - „Instynkt biznesu” - który jest kodem zanikającym, a jego najsilniejsza obecność odnotowywana jest w obszarze finansów, a nie przedsiębiorczości.

W 2018 roku wydzielono cztery kody emergentne: „Moda na biznes”, „Elastyczność i plan B”, „Projektowanie”, „Nowa bohema”. Pojawienie się nowych kodów i nowego języka opowiadania o przedsiębiorczości oznacza, że zmienia się myślenie o tym, czym jest przedsiębiorczość i kim jest przedsiębiorca. Kody emergentne przedsiębiorczości w roku 2018 to idee odnoszące się do adaptacji i umiejętności wyznaczania nowych kierunków. Umiejętność przystosowania się, tworzenia własnych rozwiązań, spojrzenie na otoczenie z nowej perspektywy, szukanie i adaptowanie do zmian stają się kluczowymi elementami wpływającymi na kształt kodów emergentnych.

Kluczowe elementy komunikacyjne, do których odwołują się kody emergentne w 2018 roku to:

- tworzenie nowego porządku, nowych zasad obowiązywania, projektowanie rozwiązań;
- improwizacja i elastyczność;
- spontaniczność i eksperymentowanie.

2. Smart/Inteligentne rozwiązania.

Druga część badania dotyczyła zrozumienia pojęcia smart/inteligentnych rozwiązań oraz kontekstów w jakich się pojawia.

W pierwszym działaniu wykonano analizę kontekstu, w którym pojawia się pojęcie smart/inteligentne rozwiązanie. Celem tej analizy było zrozumienie z jakimi innymi obszarami i tematami pojęcie to łączy się w sposób powtarzalny i czy spośród tych obszarów są takie, które pokrywają się ze znaczeniami przedsiębiorczości. Analiza pojęcia smart, inteligentne rozwiązania w połączeniu z innymi pojęciami pozwoliła na wskazanie trzech głównych kontekstów znaczeniowych:

- Pierwszym obszarem znaczeniowym jest **życiowa kompetencja**, rozwinięta technologia oraz wygodne życie. Życiowa kompetencja to dziś aktywna postawa, umiejętność przystosowania się do nowych okoliczności (historycznie silniej połączona z takimi znaczeniami jak oszczędność czy zaradność). Sprytna postawa, czyli oszczędna, jest historycznie dobrze zakorzeniona w Polsce, zwłaszcza w zakresie gospodarności (co zostało opisane w raporcie o Przedsiębiorczości z 2010 roku oraz Innowacyjności z 2011 roku). Historycznie koncept inteligentnych rozwiązań i słowo smart w połączeniu z technologią pojawiło się w Polsce wraz z rozwojem komputerów, internetu i telefonii. W połączeniu z nowymi technologiami, wprowadzona została przez banki oraz ofertę konta internetowego. Internetowo czyli nowocześnie, łatwiej, wygodniej i oszczędnie („internetowi nie płacą, bo wszystko robią sami” ING 2008). Kolejnym krokiem wprowadzającym ideę smart było pojawienie się w 2009 roku smartfonów, kiedy to samo słowo „smart” zafunkcjonowało w Polsce. Idea i pojęcie smart, w doświadczeniu Polaków powiązane zostały z nowoczesnym, miejskim stylem życia (smart casual). Obszar „życiowa kompetencja” jest obszarem, który pozwala na połączenie „smart/inteligentnych” rozwiązań z tematem przedsiębiorczości.
- Drugim obszarem znaczeniowym, do którego odwołują się inteligentne rozwiązania to **rozwinięta technologia** (zamienne występowanie znaczeń z pojęciem innowacyjne rozwiązanie - szerzej opisane w raporcie Innowacyjność z 2011 roku).
- Trzecim i ostatnim wydzielonym obszarem znaczeniowym jest **wygodne życie**.

Kolejnym elementem poddanym analizie była przestrzeń znaczeniowa pojęcia smart/inteligentne rozwiązanie. Zarysowanie obszaru znaczeniowego pozwoliło zrozumienie jakich napięć kulturowych dotyka pojęcie i jak wewnątrz się dzieli. Czym charakteryzują się różne typy rozwiązań, które określamy jako smart, inteligentne. Analiza obszaru znaczeniowego smart, inteligentnych rozwiązań pozwoliła stwierdzić, że wyznaczany on jest przez cztery obszary: automatyczny, dopasowany, uczący się i twórczy. Pierwszy obszar (automatyczny) powiązany jest ze zestandaryzowanymi produktami i rozwiązaniami, drugi (dopasowany) z rozwiązaniami adaptowanymi w zakresie określonego standardu, dają one swobodę wyboru, trzeci obszar (uczące się) to rozwiązania agregujące wiedzę, wdrażające procesy i rozwiązania, czwarty obszar (twórcze) to rozwiązania

modyfikujące wiedzę, tworzące nową jakość, hybrydowe, samopowielające, modyfikujące. Obszar obarczony dużym kulturowym tabu i lękiem. Przyczyną lęku jest coraz silniej rozwijający się obszar sztucznej inteligencji, która z kulturowego punktu widzenia jest trudnym do zaklasyfikowania zjawiskiem. Zawiera bowiem w sobie cechy w równej mierze ludzkie, co technologiczne (więcej na ten temat: patrz eksperyment Dolina Osobliwości). Lęk wzmacniany jest również przez dyskursy, które opisują AI jako zagrożenie dla życia i pracy ludzi.

Na dzisiejsze znaczenia i kody inteligentnych rozwiązań ma wpływ szereg zjawisk z różnych obszarów szeroko rozumianej kultury popularnej. Wskazanych zostało pięć kluczowych przejawów kultury, których ewolucja może kształtować myślenie o smart, inteligentnych rozwiązaniach: cywilizacja śmieci, cyfrowość i wielowymiarowość, kultura innowacyjności, hybrydowość natury i technologii oraz kultura personalizacji.

Analiza dyskursów pozwoliła na wskazanie dwunastu dyskursów dotyczących inteligentnych rozwiązań. Zdecydowana większość (siedem) z nich ma charakter pozytywny: *Uczymy się nowego życia, (Polska) szansa na sukces, W służbie człowiekowi, Odpowiedź na wielkie wyzwania, Indywidualna wygoda i oszczędność, Społeczna ewolucja, Żyjemy w świecie Sci-Fi*. Dyskursy pozytywne opisują inteligentne rozwiązania przez pryzmat społecznego rozwoju lub indywidualnego komfortu.

Trzy dyskursy mają charakter negatywny: *Złudzenie postępu, (Futurystyczne) zagrożenie, Człowiek pod kontrolą*. Ten zbiór dyskursów pokazuje inteligentne rozwiązania jako broń przeciwko człowiekowi. Ich nasilenie jest duże, choć zakres tematów, których dotyczą jest dość ubogi. Wskazano również dwa dyskursy neutralne: *Nowa rzeczywistość biznesowa oraz modernizacji i technokracja*. Te dyskursy odwołują się do inteligentnych rozwiązań jako technologii i wyspecjalizowanej wiedzy. Stosunkowo najslabiej reprezentowana grupa dyskursów.

Analiza kodów pozwoliła na wydzielenie siedemnastu kodów pogrupowanych według ich aktualności. O smart/inteligentnych rozwiązaniach najczęściej opowiada w odniesieniu do życiowych potrzeb i wyzwań. Kultura rzadko mówi o nich przez pryzmat technologicznych rozwiązań, kody dominujące najczęściej pokazują je jako część wygodniejszego i łatwiejszego życia. Z tego względu warto wybierać te kody, które w sposób najsilniejszy wykorzystywane są w obszarze opowiadania o innowacyjności np. „Proste połączenia”, „Alchemia innowacji”, „Puls i energia”. Warto skupić się na kodach emergentnych, ponieważ one najczęściej łączą się z opowiadaniem o innowacjach, przełomowych rozwiązaniach i pozwalają bardziej adekwatnie powiązać komunikację KIS skierowaną do przedsiębiorców z kulturowymi konceptami „smart”/ „inteligentnych” rozwiązań.

Wskazano cztery kody rezydualne ⁴ : *Skuteczna wielofunkcyjność, Wizje przyszłości, Nowe możliwości, Skuteczna maszyna*. Kody rezydualne pokazują innowacyjne, smart rozwiązania przede wszystkim jako zracjonalizowane, skuteczne, nowoczesne i wielofunkcyjne rozwiązania.

Kolejna grupa kodów to osiem kodów dominujących⁵: *Cudowne siły, Domowa swoboda, Miejskie premium, Aktywnie i stylowo, Samo się robi, Proste połączenia, Inspirowane życiem, Zgamifikowana rzeczywistość*. Kody dominujące pokazują smart, inteligentne rozwiązania jako element wygodniejszego, przyjemniejszego, łatwiejszego życia.

Wskazano pięć kodów emergentnych⁶: *Alchemia innowacji, Odwaga, Idealnie po(d)łączeni, Puls i energia, Niewidoczny towarzysz*. Kody emergentne podkreślają naturalność i intuicyjność, a nawet biologiczność inteligentnych rozwiązań, których celem jest inspirować i/lub harmonizować nasze otoczenie, działania i nas samych z różnymi obszarami życia.

W dalszym kroku dokonano analizy komunikacji KIS, po to, by sprawdzić w jakim zakresie dotychczasowe działania komunikacyjne pozostają w styczności z kulturą. Analiza komunikacji i języka Krajowych Inteligentnych Specjalizacji pokazała oficjalność języka i dominację komunikacji opisowej w stosunku do wizualnej, co wzmacnia hermetyczność przekazu. Język komunikacji w największym stopniu odwołuje się do dwóch obszarów znaczeniowych: inżynieryjno-naukowego oraz urzędniczo-administracyjnego. Poza tymi dwoma typami języka wskazano również język biznesowego standardu, czekające pieniądze (opisane w raporcie o Innowacyjności z 2011 roku), język kreatywnej zabawy, język innowacyjnego procesu oraz proste połączenia. Warto zwrócić uwagę na element innowacyjnego procesu, który w ograniczonej formie pojawił się w komunikacji KIS, a który dotyczy nowych sposobów mówienia o innowacyjności i nowych kodów przedsiębiorczości (kod „Projektowanie”). W ograniczonej, choć wartej rozwijania formie pojawił się również kod Proste połączenia (wskazany jako jeden z kodów dominujących smart, inteligentnych rozwiązań).

Analiza barier kulturowych i językowych pokazała, że język wykorzystywany przez KISy stoi w sprzeczności z językiem PARP i Ministerstwa w zakresie komunikowania o przedsiębiorczości i innowacyjności. Położenie nacisku na specjalistyczność, naukowość języka umieszcza komunikaty poza codziennym doświadczeniem przedsiębiorców powodując, że potrzebują „tłumaczy” w zrozumieniu czym są KISy i jakie korzyści mogą osiągnąć korzystając z oferowanych w tej formule zasobów.

⁴ Kody rezydualne, operują starym sposobem pokazywania oraz odwołują się do przestarzałych znaczeń powiązanych z pojęciem

⁵ Kody dominujące, o największej sile oddziaływania na pojęcie, najbardziej rozpowszechnione i czytelne

⁶ Kody emergentne, które stanowią zapowiedź zmiany kulturowej, są słabiej rozpowszechnione, ale ich znaczenia będą stawały się w miarę upływu czasu coraz bardziej atrakcyjne, ponieważ będą przechodziły w obszar dominujący

Samo pojęcie „Smart” jest pojęciem nowym i obcym w kulturze polskiej, funkcjonuje zamiennie z innowacyjnymi, inteligentnymi rozwiązaniami, jednakże w przeważającym ujęciu Polacy dopiero uczą się jego znaczenia.

Koncentrowanie się w komunikacji KISów na kwestiach modernizacji, urządzeniach, technologiach sytuuje ją w kodach rezydualnych. W dominujących i emergentnych kodach smart, inteligentnych rozwiązań podkreśla się łatwość, intuicyjność, prostotę połączeń oraz harmonijne działanie i hybrydowość rozwiązań. Komunikacja KIS odwołuje się do starych znaczeń smart/inteligentnych rozwiązań i w komunikacji należy odejść od kodów rezydualnych w kierunku bardziej aktualnych kulturowo form.

Komunikacja KISów w znacznym stopniu jest komunikacją administracyjną i naukową, tworząc poczucie, że smart, inteligentne rozwiązania to część lub produkt zestandaryzowanego systemu. Taka forma komunikacji może stanowić barierę ponieważ dziś smart/inteligentne rozwiązania pojawiają się jako narzędzie lub część systemu najczęściej w negatywnych dyskursach, które opisują zagrożenia związane z gromadzeniem przez system i nadużyciem danych. Inteligentne systemy to również uczące się maszyny. Tutaj barierę mogą stanowić dyskursy odwołujące się do futurystycznego zagrożenia w postaci robotyzacji i sztucznej inteligencji będącej realnym zagrożeniem dla naszego życia (jego stylu, charakteru i status quo).

W związku z powyższym powstało dziewięć wskazań dla komunikacji KIS, wynikających z przeprowadzonej analizy semiotycznej:

- Warto podkreślać, że nawet największe wynalazki służą życiu, a nie rozwojowi technologii.
- Przenieść akcent z rozwoju specjalistycznych technologii na rozwiązania kreujące zmianę społeczną.
- Pokazywać portrety naukowców-przedsiębiorców lub przedsiębiorców pasjonatów, aby przełamać barierę między specjalistyczną wiedzą naukową a komercyjnym sukcesem.
- Powiązanie znaczeń inteligentnych rozwiązań z postawą przez pokazywanie eksperymentowania jako postawy życiowej.
- Odchodzenie od języka modernizacji i infrastruktury w zakresie mówienia o smart/inteligentnych rozwiązaniach, a pokazywanie i mówienie o nich jako o efekcie odkrywania, łamania praw i schematów dziedziny, jak zostało to opisane i pokazane przy wykorzystaniu kodu „Alchemia innowacji”.
- Podkreślanie multidyscyplinarnej energii i potencjału tkwiącego w sieciowości zamiast specjalistycznej wiedzy.

- Łagodzenie języka biznesowego standardu i administracyjno-urzędowego - przedsiębiorczość w nowych kodach to uwalnianie się od standardu i związanych z nim ograniczeń
- Odchodzenie od skomplikowanego, wylistowanego sposobu prezentacji obszarów w kierunku intuicyjnego, prostego połączenia. Rozwinięcie koncepcji pierwszej strony KIS opartej o kod „Proste połączenia”.
- Rozwijanie języka innowacyjnego procesu i kreatywnej zabawy. Rozszerzanie repertuaru form.

4 Skrócony opis metodologii

Badanie miało na celu zrozumienie jak kultura zmienia się w zakresie dwóch tematów: przedsiębiorczości oraz smart, inteligentnych specjalizacji.

Poniższy opis metodologii opisuje charakter działań w odniesieniu do kolejnych analizowanych obszarów kultury.

W celu zrozumienia w jaki sposób zmienia się kulturowe wyobrażenie i język opowiadania o przedsiębiorczości zastosowano analizę szerokiego kontekstu kulturowego oraz analizę kodów kulturowych. Analiza składała się z dwóch elementów: szerokiego oglądu zjawisk kulturowych oraz wąskiego oglądu tekstów kulturowych bezpośrednio odnoszących się do pojęcia przedsiębiorczości. Zebrane podczas tego etapu źródła to obrazy i teksty (w szerokim, semiotycznym znaczeniu tego słowa) kulturowe, odnoszące się do tematu przedsiębiorczości. Źródła dobierano z uwzględnieniem ich celowości, tak żeby w sposób najbardziej adekwatny pozwoliły zrozumieć sposób w jaki funkcjonuje dziś to pojęcie.

W tej części badania dokonano dwóch analiz:

- Identyfikacja najważniejszych zjawisk w kulturze polskiej, które mogą mieć wpływ na kształtowanie myślenia o przedsiębiorczości oraz pozwolą lepiej zrozumieć kształt i charakter kodów kulturowych, które stosowane są do opowiadania o przedsiębiorczości.
- Identyfikacji i zweryfikowanie kodów kulturowych wskazanych w raporcie z 2010 roku pod kątem ich aktualności i siły oddziaływania oraz sprawdzenie jakie nowe, nieuwzględnione w raporcie kody zyskały na sile w wyniku zmian kulturowych obserwowanych od 2010 roku. Kody kulturowe to spójnie pokazywany komunikat dotyczący określonej idei, pojęcia kulturowego, które pozwalają na uporządkowanie środków ekspresji, symboli, pojęć czy metafor. Zmiana kultury wpływa na postrzeganie kodów i pozwala na klasyfikowanie ich zgodnie z kulturową aktualnością do grupy rezydualnej (obecnej choć o słabnącej atrakcyjności kulturowej), dominującej (najsilniej rozpowszechnionej i najbardziej mainstreamowej) oraz emergentnej (zapowiadającej zmianę w rozumieniu i pokazywaniu idei).

Druga część badania dotyczy zidentyfikowania kulturowego funkcjonowania konceptu i pojęcia smart, inteligentne rozwiązania. Poniżej wymienione zostaną kolejne etapy badania, które stanowią jednocześnie kolejne kroki badawcze, powiązane z poszczególnymi, opisanymi poniżej, metodami i narzędziami badawczymi:

- Analiza szerokiego kontekstu kulturowego.

- Analiza języka KISów.
- Analiza i wskazanie barier kulturowych i językowych dla komunikowania o inteligentnych rozwiązaniach.
- Wnioski i rekomendacje dla komunikacji Krajowych Inteligentnych Specjalizacji

Pierwsza część badania pozwoliła na zrozumienie szerokiego kontekstu kulturowego badania rozumianego jako kulturę popularną, która buduje intersubiektywnie podzielane wyobrażenie wśród członków kultury dotyczące tego, jak należy rozumieć określone pojęcia, z jakimi wyobrażeniami i systemem symbolicznym się wiążą. Daje to wgląd w szeroką percepcję społeczną dotyczącą tego czym są smart, inteligentne rozwiązania w kulturze polskiej. Druga część analiz koncentrowała się na wyobrażeniach i znaczeniach bezpośrednio związanych ze smart, inteligentnymi rozwiązaniami i bezpośrednio je reprezentującymi.

W skład pierwszej części analiz weszły kolejno:

- **Analiza historyczna** - wskazanie głównego, historycznego bagażu i sposobu, w jaki pojęcie i idea smart, inteligentnych rozwiązań pojawiła się w Polsce. Do tego celu wykorzystano wiedzę zawartą w raporcie o Innowacyjności z 2011 roku oraz analizę desk research, której celem było poszukiwanie pierwszych i przełomowych momentów, kiedy w Polsce pojawiły się pojęcia i koncepty powiązane ze smart/inteligentnymi rozwiązaniami.
- **Identyfikacja obszaru pojęciowego** - kluczowych pojęć, wyrażeń i powiązanego z nimi systemu znaczeniowego i kontekstowego, do którego odnoszą się pojęcia smart, inteligentnych rozwiązań. Wskazanie czterech kulturowych obszarów pojęciowych, które charakteryzują znaczenia stojące za smart, inteligentnymi rozwiązaniami. W tym celu wykorzystano metodę grupowania znaczeń nazywaną kwadratem semiotycznym opartą na kwadracie logicznym A. Greimasa.
- **Identyfikacja kodów** - Kody kulturowe to spójnie pokazywany komunikat dotyczący określonej idei, pojęcia kulturowego, które pozwalają na uporządkowanie środków ekspresji, symboli, pojęć czy metafor. Zmiana kultury wpływa na postrzeganie kodów i pozwala na klasyfikowanie ich zgodnie z kulturową aktualnością do grupy rezydualnej (obecnej choć o słabnącej atrakcyjności kulturowej), dominującej (najsilniej rozpowszechnionej i najbardziej mainstreamowej) oraz emergentnej (zapowiadającej zmianę w rozumieniu i pokazywaniu idei).
- **Wyodrębnienie najsilniejszych dyskursów** dotyczących smart, inteligentnych rozwiązań. Wskazują na stereotypy, ogólnie podzielane przekonania na określony temat. Analiza dyskursów to analiza ogółu możliwych do zidentyfikowania komunikatów krążących w przestrzeni publicznej na dany temat. Komunikaty mają zabarwienie pozytywne,

negatywne i neutralne. Dzięki temu można wskazać bariery dla komunikacji i potencjał powiązany z konkretnymi dyskursami. Analiza o charakterze lingwistycznym.

- **Identyfikacja najważniejszych zjawisk w kulturze współczesnej** - globalnej i polskiej - które mogą mieć wpływ na to, czym są smart, inteligentne rozwiązania, jak są postrzegane ale również jak się zmieniają.

Drugi element odnosi się do analizy języka PARP i Ministerstwa i języka komunikacji KISów w celu opisanie ich charakteru oraz wskazania relacji między obecną komunikacją a kodami przedsiębiorczości oraz kodami smart, inteligentnych rozwiązań. Ze względu na niewielką ilość dostępnego materiału oraz minimalne eksploatowanie kodów, wykonana została analiza lingwistyczno-semiotyczna i wskazany został charakter wykorzystanego języka oraz elementy kodowe, jeśli takie się pojawiały.

Trzeci etap badań to wskazanie wynikających z analiz kulturowych barier językowych i kulturowych komunikowania o smart, inteligentnych rozwiązaniach.

Czwarty etap badania to wskazania dotyczące tego jak należy komunikować smart, inteligentne rozwiązania tak, żeby uwzględniać zmiany wynikające ze zmieniających się kodów przedsiębiorczości jak również z dominujących lub emergentnych kodów smart, inteligentnych rozwiązań. Rekomendacje te wynikają z audytu języka KISów i szerokiego kontekstu kulturowego, wskazując jak wykorzystywać potencjał tkwiący w zmianach i kodach kulturowych oraz minimalizować obecne rezydualne lub wpisujące się w negatywne dyskursy formy komunikatów. Ta część analiz została również uzupełniona o rekomendacje dla dalszych etapów prowadzonego badania z udziałem interesariuszy KIS.

5 Analiza pojęcia „przedsiębiorczość”

5.1 Kontekst kulturowy pojęcia „przedsiębiorczość” w 2018 r.

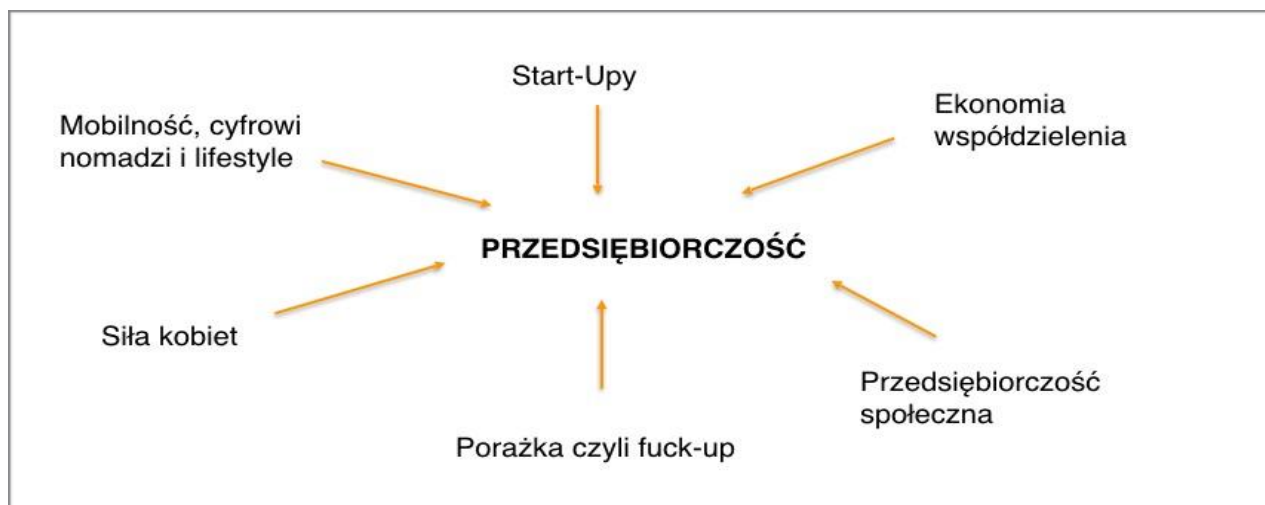
W tej części raportu zajmiemy się analizą szerokiego kontekstu kulturowego, która pozwala na wskazanie zjawisk, mogących stanowić dopływ nowych treści kulturowych do języka i wyobrażeń społecznych. W związku ze zmieniającym się kontekstem i pojawiającymi się nowymi zjawiskami i rozwiązaniami lub też nasilaniem się zjawisk, które w 2010 roku miały charakter niszowy, obserwujemy zmiany w sposobach opowiadania o przedsiębiorczości.

Przedsiębiorczość coraz częściej odrywa się od obszaru biznesowego i pojawia się w takich kontekstach jak rozwój osobisty czy społeczny. Wpływa to na kształt i interpretację zarówno kodów dominujących jak i emergentnych wskazanych w 2010 roku.

W raporcie zaznaczone zostały zmiany w obszarze kodów dominujących i emergentnych. Opisane również zostały zjawiska, które wpłynęły na pojawienie się nowych kodów dominujących oraz emergentnych.

Na dzisiejszy znaczenia przedsiębiorczości wpływa przede wszystkim obserwowana w wielu obszarach dzisiejszej kultury zmienność reprezentowana przez mobilność, cyfrowe modele pracy czy formaty i sposoby działania związane z rozwijającym się środowiskiem start-upów (metodologia agile, idea pivotingu).

Zwinność i zmiana (agile, pivoting) jako sposób i model prowadzenia biznesu wychodzi poza działania techniczne związane z pracą w start-upie i staje się cechą przypisywaną przedsiębiorczości w ogóle.

Fundusze
Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

PARP
Grupa PFR

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Kulturowa opowieść o łatwości i przyjemności prowadzenia własnego biznesu (Kody wolność, lekkość z raportu Przedsiębiorczość 2010) spowodowała kontr-dyskurs i zjawisko opisane jako Porażka czyli fuck-up. Ironiczny charakter zjawiska ujawnia poziom kulturowej presji związanej z odniesieniem przedsiębiorczego sukcesu. Zjawisko stanowi wentyl bezpieczeństwa i wpływa na kody (Kod elastyczność i plan B) argumentując, że porażka jest jednym z czynników wyzwalających zmianę i przedsiębiorczą postawę.

Kolejnym ze zjawisk oddziałujących na dzisiejsze kody przedsiębiorczości jest wzrastający nurt pokazujący i mówiący o sile kobiet. Kobięcy aspekt przejawia się w pokazywaniu przedsiębiorczości jako aktywnej postawy życiowej i łączenia jej z różnymi kobiecymi stylami życia i pracy. Również to zjawisko znalazło swój przejaw w kodach (Kod moda na biznes).

Po dyskursie mówiącym o równowadze między życiem i pracą oraz pracą jako sposobem realizacji pasji, przyszedł czas na myślenie o pracy i przedsiębiorczym działaniu jako formie oddziaływania na otaczającą rzeczywistość, kształtowania jej według własnych wyobrażeń, co znajduje swój wyraz w rozwijającej się przedsiębiorczości społecznej oraz ekonomii współdzielenia.

5.2 Zjawiska kulturowe oddziałujące na zmiany w obszarze pojęcia „przedsiębiorczość”

Siła kobiet

Kobiety to coraz częściej silny czynnik zmieniający otoczenie społeczne i biznesowe.

Aktywizowanie kobiet oraz kobiece biznesy stają się alternatywą dla męskiego świata biznesu.

Przedsiębiorczość w wydaniu kobiecym to najczęściej autokreacja, realizowanie pasji czy sposób na zrównoważone życie.

Mobilność, cyfrowi nomadzi i lifestyle

Wraz ze wzrostem mobilności pracy i pojawiającymi się nowymi, wolnymi zawodami praca podąża za stylem życia.

Koncentracja na JA (opisana w raporcie z 2010 roku) zostaje wzmocniona alternatywnymi stylami życia i pracy (blogger, cyfrowy nomada, specjalista IT).

Przedsiębiorczość to aktywny stosunek do życia, uwalnianie się od myślenia o pracy w kategoriach określonego miejsca i rynku.

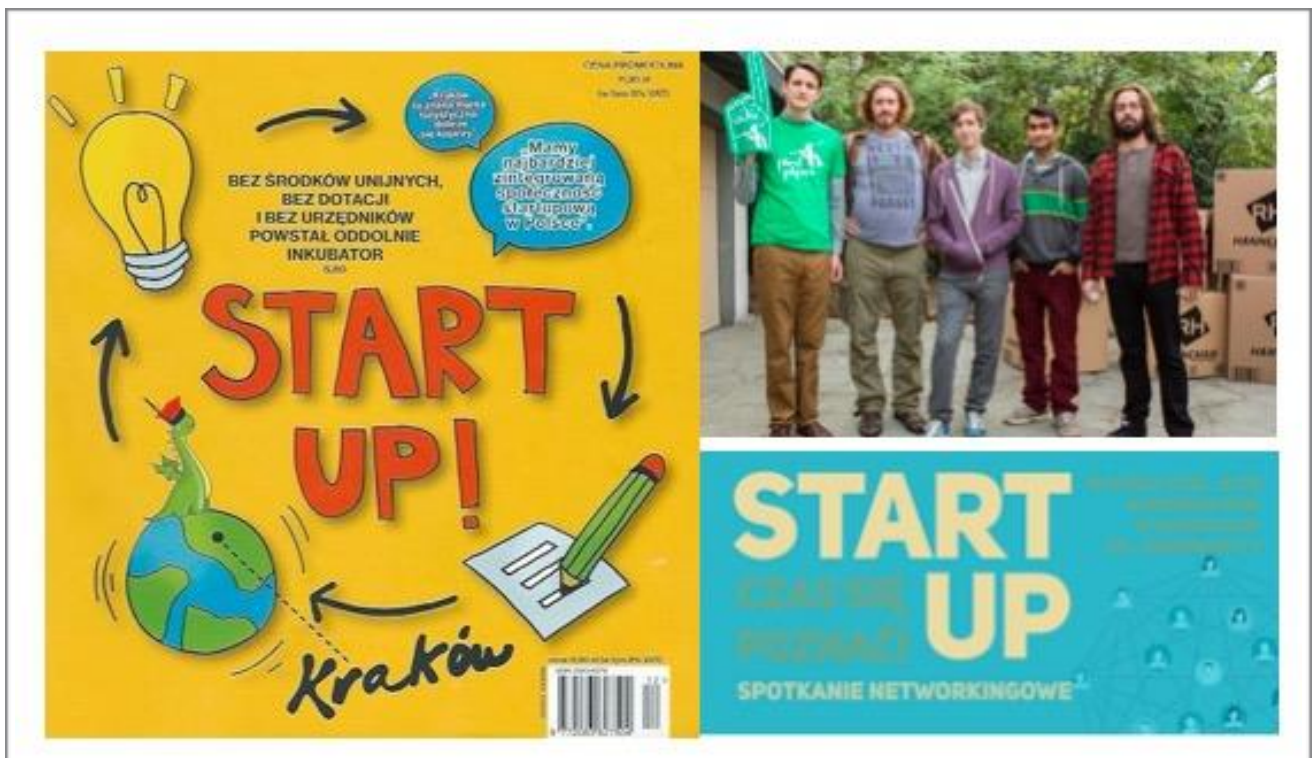

Start-Upy

Start-upy „odchudziły” przedsiębiorczość, dzięki wzrastającemu znaczeniu tej formy funkcjonowania firm, przedsiębiorczość uległa „odchudzeniu” - stała się lekka, mobilna i adaptowalna.

Nie wymaga kompetencji i doświadczenia, raczej pasji i konsekwencji.

Praca w start-upach ma charakter nieformalny i kreatywny, często jest związana z alternatywą dla zestandaryzowanego, niemobilnego systemu.

Fundusze Europejskie

Rzeczpospolita Polska

PARP
Grupa PFR

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Przedsiębiorczość społeczna

Wzrastające znaczenie działań na rzecz rozwoju społecznego, jak również wsparcia społecznego jako wyrazu aktywności i przydatności preferowanych rozwiązań (crowdfunding) wpłynęły na myślenie o przedsiębiorczości, jako o działaniu społecznie istotnym.

Przedsiębiorstwa, a w gruncie rzeczy ludzie, którzy je tworzą, mają wpływ na swoje otoczenie.

Przedsiębiorczość służy budowie lepszego społeczeństwa i ciekawszego świata.

Idee eko obecne w raporcie z 2010 roku, rozrosły się o działania związane ze społeczną odpowiedzialnością i przedsiębiorczość koncentrującą się na społecznych potrzebach i problemach (walka z chorobami, upośledzeniami i wykluczeniem jako cel biznesu).

Ekonomia współdzielenia

Korzystanie zamiast kupowania czyli rozwój ekonomii współdzielenia leży u podstaw licznych innowacyjnych rozwiązań w obszarze przedsiębiorczości. Dała podstawę nowym formom biznesu, ale również nowym koncepcjom konsumowania (kultura open-source). Ograniczenie konsumpcji do niezbędnej. Wpływ na kształt, charakter i zakres wypożyczanych produktów (usługi abonamentowe), wypożyczenie czy wymiana zamiast kupowania, coworking zamiast biura to tylko niektóre przejawy szerokiego kulturowego zjawiska mającego swój wpływ na myślenie między innymi o przedsiębiorczości.

Idee społecznego dzielenia, splecionych rąk, myśli, idei, tworzenie większej sieci - efekt synergii.

Fundusze Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

PARP
Grupa PFR

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Porażka

Wszechobecny dyskurs sukcesu i presja na zarobienie miliona przed trzydziestką spowodował silny dyskomfort kulturowy, zwłaszcza wśród młodych.

W kulturze pojawiają się pierwsze oznaki wzrastającego napięcia, której przejawem są krytyczne lub humorystyczne dyskursy przerysowujące ideologię sukcesu, jako drogi łatwej i bezproblemowej.

5.3 Zestawienie zweryfikowanych kodów przedsiębiorczości z 2010 roku wraz z komentarzem na temat ich aktualności

W tej części raportu zestawimy kody obecne w raporcie dotyczącym przedsiębiorczości z 2010 roku, z nowymi zjawiskami, które spowodowały, że część kodów się zdezaktualizowało lub uległo przesunięciu z obszaru emergentnego lub dominującego w obszar rezydualny lub dominujący. Uzupełniono również kody to te reprezentujące emergentne znaczenia i sposoby opowiadania o przedsiębiorczości.

W raporcie z 2010 roku wskazane zostały 4 kody dominujące oraz 4 kody emergentne.

Kody dominujące odwoływały się do zabawy, świeżości, kreatywności i pasji. Ten rys nadal utrzymuje się wśród kodów dominujących, choć ze względu na przechodzenie części kodów emergentnych (z 2010 roku) w obszar dominujący rozszerzyły się dziś o takie aspekty jak samosterowność czy tworzenie nowego lepszego świata.

Wzrost znaczenia takich zjawisk jak start-upy, ruch samorozwoju i tworzenia marki własnej (zwłaszcza w internecie za pomocą serwisów społecznościowych), czy przedsiębiorczość społeczna, znacząco wpłynęły na przeniesienie akcentu z przedsiębiorczości rozumianej jako działanie zorganizowane na stworzenie własnej firmy, w kierunku przedsiębiorczości rozumianej jako postawa i sposób życia. Jest to preferowany przez kulturę kierunek zmian i w miarę wzrostu wpływów i przechodzenia kodów emergentnych w obszar dominujący połączenie obszaru aktywności zawodowej i biznesowej z poczuciem wpływu na rzeczywistość będzie rosnąć.

Pojawiające się kody emergentne wskazują na przedsiębiorczość jako umiejętność elastycznego reagowania na sytuację, zmienność i umiejętność adaptacji. Adaptacja ma dwa oblicza - ulega jej otoczenie na skutek działania przedsiębiorczych ludzi lub też przedsiębiorca zmienia swoje działania w efekcie zmieniającego się świata, ludzi, biznesu.

5.3.1 Kody dominujące w 2010 r. i 2018 r.

Świeżość i optymizm

- Kod z obszaru dominującego w 2010 roku przesunął się w kierunku rezyduality i stracił na sile oddziaływania.
- Zdominowany przez inne kody odwołujące się do młodości z obszaru wskazanego w 2010 roku jako emergentny np. Wspólnota czy Wolność.

Optymizm i świeżość

Optymizm, radość, podskakiwanie, bez troska

Metafory świeżości: młodość, tęcza

idee wykluwania się, inkubowania

Wątki pierwszego kroku

Dbłość i troska

- Kod z obszaru dominującego w 2010 roku przesunął się w kierunku rezyduality i stracił na sile oddziaływania.
- Związane to jest z częstym wykorzystywaniem tego typu kodów w oficjalnej komunikacji tzw. "dużego biznesu", która charakteryzuje się dużą anonimowością i brakiem emocjonalnego przekazu.
- Dziś kody dominujące w opowiadaniu o przedsiębiorczości mają charakter nieoficjalny i mówią o entuzjzmie.

Dbłość i troska

Troska, dbłość, opiekuńczość
Firma jest jak delikatna roślina o którą trzeba dbać

Metaforyka: wzrost, owoce,
wykluwające się pomysły, pielęgnacja,
metafory przedsiębiorcy jako ogrodnika

Have you ever considered that your business is alive, organic, and growing, just like a tree?

OWOCE BIZNESU

Prowadzenie małej firmy w XXI wieku
Poradnik dla przedsiębiorców

FUNDACJA PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

"Sukces to drzewo, po którym nie sposób wspiąć się z rękami w kieszeniach."

Philip Wylie

Kreatywność

- Kod dominujący, nadal silnie obecny w kulturze. Wskazywanie na myślenie niestandardowe, out of the box, pomysłowość i zabawę.
- Obecnie widać jednak rozdzielenie tego kodu na stary zestaw znaków odwołujący się do wynalazczości i ten element przechodzi w obszar rezydualności oraz kod dominujący, który silnie eksploatowany jest przez start-upy czyli kod „Fantazja bez ograniczeń” opisany w dalszej części raportu.

Kreatywność

Przedsiębiorczość jako kreatywność, fantazja, wyobraźnia

Metafory kreatywności, pomysłowości: żarówka, latawiec, otwarte pudełko

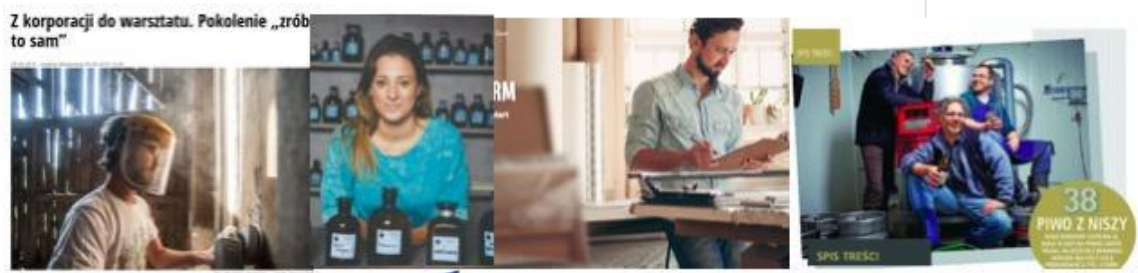
Tworzenie nowych przestrzeni, nowych rynków, niepowtarzalnych pomysłów

Antystandardowość i niepowtarzalność jako recepta na biznes i sukces

Pasja

- Kod dominujący, silnie obecny w kulturze.
- Coraz częściej łączony z biznesami typu rzemieślniczego, z własnoręcznie wytworzonym produktem, manufakturą, niepowtarzalnością.
- Odwołania do autentyzmu, prawdziwych emocji, nadawania życiu wartości.
- Portrety pasjonatów, przedsiębiorca i jego dzieło.
- Biznes to dobrze przeżyte życie, więcej niż hobby.

5.3.2 Kody emergentne w 2010 r., a dominujące w 2018 r.

Wolność

- Kod z obszaru emergentnego przeszedł w **obszar dominujący**.
- Korzystanie ze znaków czasu wolnego i symboliki wakacji oraz podróży, mobilności, odpoczynku.

Wolność

Samostereowność, wolność, kontrola nad własnym życiem, styl życia

Ucieczka z „wyścigu szczurów”

„Być właścicielem własnego życia”

Nowi misjonarze głoszący „wolność, miłość i braterstwo”

Marketing internetowy pozwala w krótkim czasie stać się osobą, która staje się właścicielem swojego życia.

Twój Darmowy Kurs!
7 Sekretów, Jak Odzyskać Wolność, Budując Biznes Online

Twój biznes, twoja szansa na wolność
wit
Pomysł na własny biznes?
Nic prostszego - zobacz.

Wolność finansowa - OTWIERAM!

31 JULY
SABOTYPM

Business Freedom
1 HAMMERSMITH ROAD
KENSINGTON, W14 9EX
DAVID LEON
EVAN FINNICK
DAVID WHITEBURN
WWW.BUSINESSFREEDOM.INFO

FINANSOWA NIEZALEŻNOŚĆ TO WIĘKSZA KONTROLA NAD WŁASNYM ŻYCIEM

3 kroki
DO WOLNOŚCI FINANSOWEJ
Piotr Kozłowski

Piotr
Kozłowski, autor książki

Szukasz swojej szansy, by opuścić wyścig szczurów i zrobić dobry interes lub zdobyć dochód pasywny?

Wspólnota

- Kod z obszaru emergentnego w 2010 roku przeszedł w **obszar dominujący** wraz ze wzrostem znaczenia start-upów.
- Przedsiębiorczość jako umiejętność nawiązywania relacji i komunikacja.
- Źródło (pierwsze start-upowe korporacje typu Google, Facebook) - w kulturze zaczynają być pokazywane jak onnipotentne, kontrolujące, sekciarskie.

Wspólnota

Przedsiębiorczość jako sposób na relacje społeczne, tworzenie się wspólnot

Idee coworkingu, biznesowej samopomocy

Małe firmy typu flashmob powstające na moment do realizacji określonych zadań

Biznes z ideami

- Kod z obszaru emergentnego w 2010 roku przeszedł w **obszar dominujący**.
- Zmienił się jego charakter. Coraz silniej obecna społeczna przedsiębiorczość kładzie nacisk na etyczność zachowań, idee nie wywodzą się z obszaru religijnego a z aspektu społecznej ewolucji i odpowiedzialności.

Zapraszamy na warsztat strategiczny: Czy przedsiębiorczość społeczna pasuje mojej organizacji?

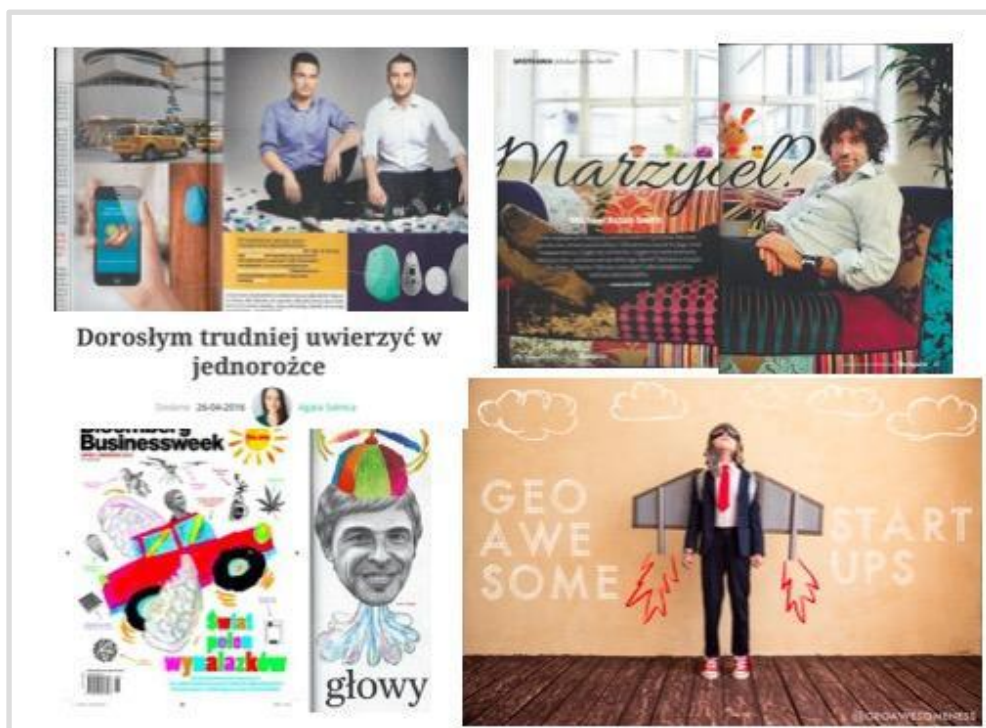
Czy przedsiębiorczość społeczna pasuje mojej organizacji?
Czy może służyć firmie i jednocześnie utrzymać się poprzez działalność ekonomiczną?

5.3.3 Nowe, nieobecne w raporcie z 2010 roku, dominujące kody przedsiębiorczości

Fantazja bez ograniczeń

- Kod, który nie był wskazany w 2010 roku. Przedsiębiorczość to podążanie za marzeniami, umiejętność radosnej, naiwnej kreacji.
- Entuzjazm i działanie bez cenzury. Zgoda na nieskrępowane wyrażanie się.
- Dziecięce podejście do życia, kierowanie się wrażliwością i wyobraźnią po to, by zmienić rzeczywistość.
- Wykorzystywanie dziecięcych rysunków, portrety przedsiębiorców w nieformalnych pozach, często na ziemi.
- Kod opisany również w raporcie dotyczącym Innowacji (2011) - Dziecięca kreatywność.

Gra zespołowa

- Kod nieopisany w 2010 roku. Przedsiębiorczość jako gra zespołowa.
- Metaforyczny sposób opowiadania o biznesie. Przenoszenie znaczeń i symboliki obecnej w sporcie do opowiadania o sposobie organizacji biznesu, podejmowanych działaniach, celach i motywacjach.
- Wskazywanie na siłę umysłu zawodników, drużynę, zespół, grę, arenę, boisko. Przedsiębiorczość to działanie zespołowe.

5.3.4 Kody emergentne w 2010 r., nieaktualne w 2018 r.

Instynkt biznesu

- Kod, który zaniknął lub przesunął się w kierunku finansów i tematów około-finansowych.

Instynkt biznesu

Siła umysłu, geniusz, instynkt, szósty zmysł jego aspekty ważne w przedsiębiorczości

Pojęcie „inteligencji finansowej”

Siła mózgu jako niezwykłego narzędzia biznesowego

5.3.5 Kody emergentne w 2018 r.

Kody emergentne przedsiębiorczości w roku 2018 to idee odnoszące się do adaptacji i umiejętności wyznaczania nowych kierunków. W wyniku licznych kryzysów oraz zaskakujących zmian społeczno-kulturowych wzrasta przekonanie o niestabilności systemów. Umiejętność przystosowania się, tworzenia własnych rozwiązań, spojrzenie na otoczenie z nowej perspektywy, szukanie i adaptowanie do zmian stają się kluczowymi elementami wpływającymi na kształt kodów emergentnych.

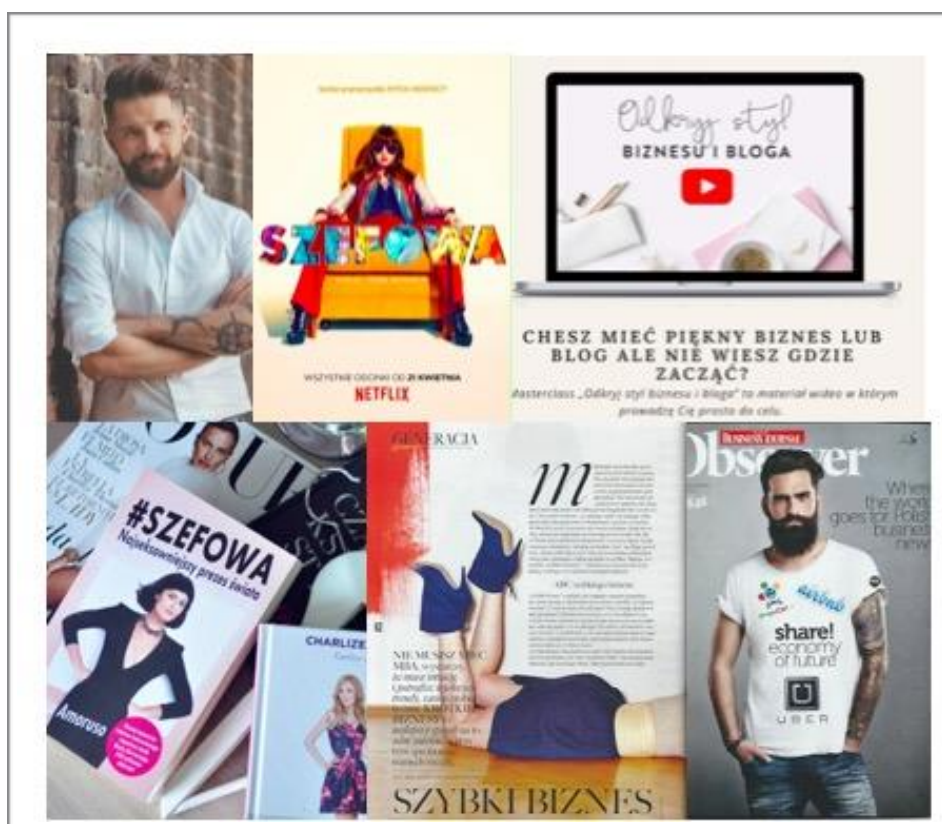
Kluczowe obszary znaczeniowe:

- Tworzenie nowego porządku, nowych zasad obowiązywania, projektowanie
- Improwizacja i elastyczność
- Spontaniczność i eksperymentowanie

Moda na biznes

- **ZNACZENIE:** Przedsiębiorczość to umiejętność szybkiego reagowania na zmienne mody i trendy.
- **KLUCZOWE ELEMENTY JĘZYKOWE I WIZUALNE:** wykorzystanie konwencji obecnych w świecie mody: portrety przedsiębiorców jak w sesjach modowych, odwołania do trendów, piękna i bycia na czasie. Bycie przedsiębiorcą jest pożądane i atrakcyjne. Przedsiębiorczość jest modna i atrakcyjna.
- **REPREZENTACJA GRAFICZNA:**

Nowa bohema

- **ZNACZENIE:** Przedsiębiorczość to alternatywne działanie, poza tradycyjnym systemem. Przedsiębiorczość daje możliwość działania nonkonformistycznego, tworzenia zupełnie nowej, społecznej jakości.
- **KLUCZOWE ELEMENTY JĘZYKOWE I WIZUALNE:** Odwołanie do subkultury, undergroundu, komuny, festiwali czy sztuki ulicy.
- **REPREZENTACJA GRAFICZNA:**

Elastyczność i plan B

- ZNACZENIE: Przedsiębiorczość to umiejętność reagowania na zmienne okoliczności i wyciągania wniosków. Przystosowywanie się i elastyczność.
- KLUCZOWE ELEMENTY JĘZYKOWE I WIZUALNE: Podkreślanie konsekwencji i kolejnych prób, determinacji w osiągnięciu celu mimo porażki. Opowieści o nauce na najgorszych doświadczeniach. Odwołania do sprężystości, giętkości i wytrzymałości - sprężyny, nienaturalnie wygięte postacie, akrobatyka.
- REPREZENTACJA GRAFICZNA:

„Irracjonalny” postęp

- **ZNACZENIE:** Przedsiębiorczość to działanie w kontrze do normy społecznej, nieracjonalne zachowanie. Nonkonformistyczna postawa.
- **KLUCZOWE ELEMENTY JĘZYKOWE I WIZUALNE:** Biografie społecznych nonkonformistów (film Steve Jobs, 2015) odwrócony do góry nogami obraz, odmienna perspektywa, wskazywanie na szaleństwo, zaburzanie porządku i występowanie przeciw konwenansom. Czasami aspołeczne zachowania geniuszy. Niezrozumiałe działanie, które zmienia perspektywę patrzenia na świat większości.
- **REPREZENTACJA GRAFICZNA:**

Projektowanie

- **ZNACZENIE:** Przedsiębiorczość to łączenie innowacyjnych wizji z wiedzą i umiejętnością wcielania ich w życie - projektowanie, prototypowanie i tworzenie rozwiązań.
- **KLUCZOWE ELEMENTY JĘZYKOWE I WIZUALNE:** Język designu, odręcznego rysunku, szkiców, modeli, składania, sklejania, testowania, modelowania. Ciągłe ulepszanie i eksperymentowanie.
- **REPREZENTACJA GRAFICZNA:**

6 Analiza pojęcia „smart / inteligentne” rozwiązania

6.1 “Smart/inteligentne” rozwiązania - rys historyczny

W tej części raportu pobieżnie zostanie opisany rys historyczny, który pozwoli zrozumieć źródło pojawienia się koncepcji smart, inteligentnych rozwiązań (niezależnie od tego, co dzieje się w obszarze Innowacji szczegółowo opisane w raporcie z 2011 roku przygotowanym na zlecenie PARP). Już ten pobieżny ogląd pozwala stwierdzić, że samo pojęcie i koncepcja inteligentnego rozwiązania w połączeniu z technologią po raz pierwszy zafunkcjonowała w momencie podłączenia internetu do komputerów stacjonarnych. To komputer był „urządzeniem inteligentnym”.

Pierwszy bank wyłącznie internetowy powstał w Polsce w 2000 r. oku i był to mBank. Dzięki niemu wprowadzona została przez banki postawa, którą dziś moglibyśmy nazwać „smart” czyli samodzielne wykonywanie czynności za pośrednictwem konta internetowego („internetowi nie płacą, bo wszystko robią sami” ING). Ideę sprytnego oszczędzania wykorzystano do komunikowania o funkcjach konta internetowego. Internetowo czyli nowocześnie, łatwiej, wygodniej i oszczędniej. Koncept znakomicie zakorzenił się w kulturze polskiej wpisując się w ideę sprytnego i samodzielnego kreowania rozwiązań (szczegółowo opisane w raporcie dotyczącym „Innowacyjności” z 2011 roku).

Na okres 2008-2009 przypada nasilenie komunikacji różnych banków dotyczącej usługi bankowości internetowej jako sprytniejszej, oszczędniejszej i wygodniejszej alternatywy dla tradycyjnych rozwiązań.

Kolejnym, po podłączeniu komputera do internetu, krokiem w rozwoju doświadczeń oraz pojęć „smart/inteligentnych” rozwiązań, było wejście do Polski smartfonów.

Słowo „smart” nie funkcjonowało w języku polskim do momentu pojawienia się w Polsce smartfonów, równolegle rozwija się w modzie, w odniesieniu do stylu nazywanego smart casual (swobodna elegancja). Pierwszy na polski rynek trafił Era G1 w 2009 roku. O działaniu smartfonów uczyliśmy się przez analogię z komputerem („dzięki aplikacjom bliżej im do przenośnych komputerów niż telefonów”).

Drugim elementem, który wpływa na myślenie o smart/inteligentnych rozwiązaniach jest rozwój pojęcia „innowacji”. Innowacje, które w dużym stopniu zakorzenione są w obszarze przedsiębiorczości (szerzej w raportach dotyczącym Przedsiębiorczości i Innowacyjności z 2010

roku) dopełniają znaczenia, których pierwotnym nośnikiem był smartfon (urządzenie w założeniu przeznaczone do użytku indywidualnego, mocno spersonalizowane, nastawione w równym stopniu na optymalizację życia, co na rozrywkę).

Łączenie się przestrzeni prywatnej, perspektywy indywidualnej wygody z przestrzenią technicznych, innowacyjnych rozwiązań wpływa na wieloaspektowy rozwój rozumienia pojęcia „smart/inteligentny”. Dominującym rysem, najsilniej obecnym w kodach kulturowych jest **indywidualna wygoda i kontrola nad „swoim światem”**, tworzenie go według własnych upodobań.

Kolejne ogniwo ewolucji: człowiek smartfon

O co cały ten krzyk z prywatnością i inwigilacją? Zawsze można przecież nie korzystać z telefonów, Facebooka, płatności internetowej... Zakupy robić w realu, słać papierowe listy, płacić gotówką. Szach-mat!

Gazeta Wyborcza 10 Mar 2018

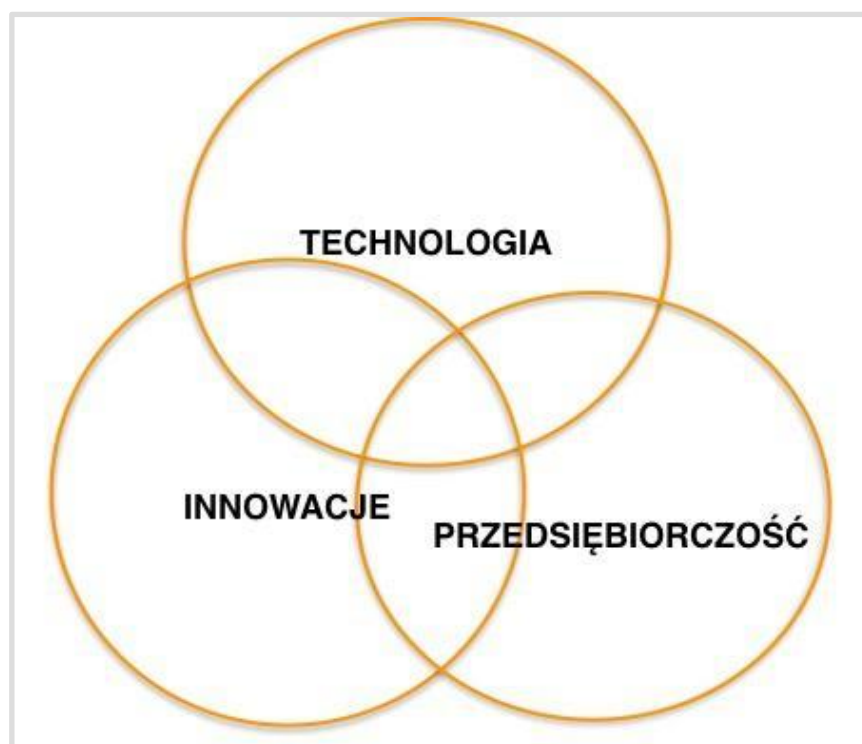
Pojęcia „smart/inteligentnych” rozwiązań są silnie przypisane do naszej wizji technologii i jej zadań. Bardzo często **język, który opisuje technologię opisuje również inteligentne rozwiązania, ponieważ są one jej cechami.**

6.2 Obszar pojęciowy

Ta część raportu będzie się koncentrowała na zrozumieniu, w jakich kontekstach pojęcia smart i inteligentne rozwiązania funkcjonują w dzisiejszej kulturze. Z jakimi obszarami się łączą i co wówczas oznaczają. Wiedzę tę uzyskamy dzięki analizie kontekstu zbitek słownych smart, inteligentnych rozwiązań. Następnie przejdziemy do sprawdzenia, jaki zakres pojęciowy obejmuje pojęcie smart, inteligentne rozwiązanie. Jaki koncept, struktura kulturowa za nim stoją i jakie cztery typy rozwiązań nazywamy dziś inteligentnymi i/lub smart rozwiązaniami. Ten ostatni obszar wskazany został dzięki wykorzystaniu narzędzia nazywanego kwadratem semiotycznym.

„Smart/inteligentne” rozwiązania to pojęcie, które rozwija się na pograniczu przynajmniej trzech innych tematów. Aspekt ten przejawia się zarówno w kodach jak i w dyskursach.

Zmiany zachodzące w tych obszarach wpływają na sposób myślenia i opowiadania o inteligentnych rozwiązaniach.

6.3 Znaczenia stojące za smart, inteligentnymi rozwiązaniami

Zidentyfikowana trzy grupy kontekstów, w których pojawia się pojęcie smart, inteligentne rozwiązania. Konteksty te nadają znaczenie pojęciu przez przeniesienie wyobrażeń z nimi powiązanych na pojęcie smart, inteligentny.

Pierwszy kontekst to smart, inteligentny rozumiany jako życiowa kompetencja. Jest to obszar dobrze osadzony w kulturze polskiej, wiążąc się historycznie z ideą sprytu, zaradności (opisaną w raporcie o Innowacyjności z 2011 roku). Kolejnym obszarem są rozwinięte technologie, tutaj zamiennie pojawia się w powiązaniu z innowacją, myślącymi maszynami (AI, IoT) lub futurystycznymi rozwiązaniami. Trzecim obszarem jest wygodne życie, najsilniej reprezentowany obszar znaczeniowy łączący pojęcie smart, inteligentnych rozwiązań z wygodą i dopasowaniem.

Życiowa kompetencja

- Obszar pojęciowy dopiero się rozwijający, „smart” staje się tutaj synonimem określonego zbioru kompetencji - umiejętności przystosowania się do zmieniających warunków w połączeniu z określoną aktywną (nastawioną na rozwiązanie problemu) i krytyczną postawą.
- Silnie pojawia się w kontekście edukacji, uczniów, studentów, dzieci, młodych, aktywnych naukowców.
- Znaczenie rozwijające się w przeciągu ostatnich 3 lat.

Rozwinięta technologia

- Znaczenie dość silnie obecne zwłaszcza w specjalistycznym kontekście, jak również w obszarze AI.
- Znaczenia „smart/inteligentnych” rozwiązań najczęściej oznaczają tutaj skuteczną technologię przyszłości.
- Hermetyczny lub mglisty, niejednoznaczny język, który pojawia się w połączeniu z tym znaczeniem „smart/inteligentnych” rozwiązań buduje barierę i wrażenie naukowej specjalizacji, ograniczonej w dostępie przez odpowiednie, wysoko rozwinięte kompetencje.

AGE smart*
Inteligentna inwestycja w przyszłość skóry!

„AGE smart” to nowa technologia, która umożliwia wytworzenie skóry z komórek wytwarzających kolagen, a więc główny składnik skóry. Następnie tworzy włókna, które z kolei są montowane na kształt struktury materiału, a później garbowane. **Modern Meadow** mówi o swoich projektach „uprawiamy skórę”, bo na arkusz skóry z genetycznie modyfikowanych komórek trzeba czekać kilka tygodni. Ten rodzaj technologii umożliwia stworzenie skórzanych ubrań i dodatków łączących w sobie estetykę krokodylej i elastyczność jagnięcej skóry.

Nie tylko inteligentne ubrania. Moda i uroda przyszłości
23 kwietnia 2017, godz. 10:00, 2 opinie, autor: Monika Sotokulskiewicz

Kolejną The Unborn. Włoszone czarne akcesoria zmieniają kolor pod wpływem takich czynników jak temperatura ciała, ciśnienie atmosferyczne, wilgoć lub światło dzienne.

Projektanci, naukowcy i inżynierowie z Modern Meadow idą o krok dalej, bo używając żywych komórek produkują skórzane ubrania bez udziału zwierząt. Komórki wytwarzające kolagen, a więc główny składnik skóry namnaża się, następnie tworzy włókna, które z kolei są montowane na kształt struktury materiału, a później garbowane. **Modern Meadow** mówi o swoich projektach „uprawiamy skórę”, bo na arkusz skóry z genetycznie modyfikowanych komórek trzeba czekać kilka tygodni. Ten rodzaj technologii umożliwia stworzenie skórzanych ubrań i dodatków łączących w sobie estetykę krokodylej i elastyczność jagnięcej skóry.

Fundusze Europejskie

Rzeczpospolita Polska

PARP
Grupa PFR

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Wygodne życie

- Znaczenie, które jest najsilniej rozpowszechnione. „Smart/inteligentne” rozwiązania jako sposób na optymalizowanie kosztów, możliwość zarządzania własnym życiem i otoczeniem.
- Połączone z urządzeniami, które stopniowo przejmują za nas kolejne obowiązki oszczędzając czas lub uprzyjemniając życie.

MMoto: Elektryczny maluch, czyli ekologiczny smart

Autor: xberio
2018-05-11, aktualizacja: 2017-03-18 12:29

Dzisiejsze tempo życia zmusza nas do sięgania po narzędzia, które ułatwiają wykonywanie codziennych obowiązków, pozwalając oszczędzić czas i pieniądze.

Lodówka, która słucha, mówi i sama zamawia zakupy

Autorka: xberio
2018-05-11, aktualizacja: 2017-03-18 12:29

Trishaker Samsung to nie tylko wyposażenie do Twojego domu. To także wygodny sposób na życie. W Pełce prototypowych funkcji Family Hub 3.0 czy inteligentny odkurzacz. Nie i dostarczanie rzeczy do domu.

Autorka: xberio
2018-05-11, aktualizacja: 2017-03-18 12:29

Pełna funkcja: Inteligentna lodówka Samsung Family Hub 3.0, która może mówić, słuchać i samodzielnie zamawiać zakupy. Wyposażona w ekran dotykowy, który umożliwia przeglądanie internetu, oglądanie filmów i muzyki. Wyposażona w funkcję SmartThings, która umożliwia kontrolowanie innych urządzeń w domu. Wyposażona w funkcję SmartThings, która umożliwia kontrolowanie innych urządzeń w domu. Wyposażona w funkcję SmartThings, która umożliwia kontrolowanie innych urządzeń w domu.

Smart city dla ludzi

Autorka: xberio
2018-05-11, aktualizacja: 2017-03-18 12:29

Innowacje, nowoczesne technologie, wygoda i wysoka jakość życia – czy tak wygląda smart city? Na pewno, ale nie tylko. Jak przekonują Kraków i Wiedeń, najważniejsi są mieszkańcy, których w procesie tworzenia inteligentnego miasta zabraknąć nie może.

Autorka: xberio
2018-05-11, aktualizacja: 2017-03-18 12:29

Inteligentne, innowacyjne miasta, smart city, smart city – nie ma wątpliwości, że przyszłość należy do nich. Jak i Kraków – nie ma wątpliwości, że przyszłość należy do nich. Jak i Kraków – nie ma wątpliwości, że przyszłość należy do nich.

6.4 Kwadrat semiotyczny pojęcia smart, inteligentnych rozwiązań

Kwadrat semiotyczny to narzędzie wprowadzone przez A. Greimasa, który zauważył, że stworzenie opozycyjnych systemów znaczeniowych nie wyczerpuje całego spektrum idei występujących w kulturze. Oprócz relacji tworzących opozycję pojęciową, możemy zauważyć też znaczenia, które tworzą relację sprzeczności między pojęciami. Innymi słowy jeśli główną opozycją będzie białe i czarne, w kwadracie znajdą się jeszcze przestrzenie na pojęcia nie-białe (które nie jest tożsame z czarnym) oraz nie-czarne (które nie jest tożsame z białym).

Pojęcia te działają jak dopełnienie podstawowej opozycji tworząc tym samym 4 obszary znaczeniowe, które wypełniają spektrum pojęcia.

Pojęcia „smart”, „inteligentne” rozwiązania to cechy dzisiejszej nowej technologii, jako takie występują zarówno w kontekście biznesowym oraz w powiązaniu z życiem codziennym, spędzaniem czasu czy rozwojem społecznym.

Pojęcie smart, inteligentne rozwiązanie można zobrazować systemem czterech pojęć będących ze sobą w relacji opozycji, dopełnienia oraz zaprzeczenia. Pierwszy obszar to smart, inteligentne rozwiązanie rozumiane jako automatyczne, drugie, które jest jego opozycją to smart, inteligentne rozwiązanie rozumiane jako uczące się. Dopełnieniem obszaru znaczeniowego dla automatyzacji jest dopasowanie (reprezentowane m.in. przez personalizację - zindywidualizowaną, masową produkcję), dopełnieniem zaś wyobrażenia smart, inteligentnych rozwiązań jako uczących się, będą takie, które określilibyśmy jako twórcze lub stwarzające, a nawet żyjące (jak np. AI). Te cztery obszary pojęciowe pokrywają przestrzeń znaczeniową związaną z tym co kultura opisuje/oznacza jako smart/inteligentne rozwiązania czy technologie.

Inteligentne czyli AUTOMATYCZNE

Pierwszy z obszarów pojęciowych dotyczy inteligentnych rozwiązań rozumianych jako zautomatyzowane, zestandaryzowane produkty współczesnej cywilizacji, działające według **uniwersalnych zasad, masowo produkowane rozwiązania** optymalizujące życie.

Zawsze tak samo, powtarzalnie i dla wszystkich, bez konieczności ingerencji i kontrolowania ze strony ludzi.

Zaprogramowane działają.

Inteligentne czyli DOPASOWANE

Drugi z obszarów pojęciowych dotyczy inteligentnych rozwiązań rozumianych jako **wybór i dopasowanie z określonej puli rozwiązań**. Dziś najczęściej wykorzystywane znaczenie - odwołanie jednocześnie do standardu oraz indywidualizacji (customizacja).

Rozwinęło się w połączeniu ze smartfonami, mobilnością i personalizacją. **Adaptowalne w ramach określonego standardu**. W dowolnym miejscu i formie.

Głównymi nośnikami dziś są panel sterowania, smartfon czy inna forma technologiczna dająca możliwość wyboru, zarządzania i kontroli. Technologia nie jest indywiduum, jest jedynie dopasowana.

Dają swobodę wyboru.

Inteligentne czyli UCZĄCE SIĘ

Trzeci z obszarów pojęciowych dotyczy inteligentnych rozwiązań rozumianych jako **uczące się i dopasowujące technologie**. Kiedyś reprezentowane przez komputery, dziś przez wirtualnych asystentów (booty) typu Alexa.

Mają one charakter zindywidualizowany dzięki wykorzystaniu osobowości (przypisywanie maszynom głosu, zindywidualizowany kontakt, emocjonalność) oraz **symulowania intelektu i cech ludzkich** (np. na poziomie językowym, przyjemność kontaktu, design obiektów itp.).

Wyprzedzają człowieka, uczą się i wdrażają procesy i rozwiązania. **Agregują wiedzę.**

Mogą być asystentem, terapeutą, dbają i szukają rozwiązań. Kluczowym elementem jest dobra komunikacja między człowiekiem i inteligentnym rozwiązaniem.

Inteligentne czyli TWÓRCZE

Obszar, w którym inteligentne rozwiązania same tworzą, powielają (na wzór natury lub człowieka) rzeczywistość. Obarczony dużym kulturowym lękiem (udokumentowanym na poziomie dyskursu).

Samopowielające, rosnące, modyfikujące.

Przełamujące granice - hybrydowe. Przedstawiające trudność w jednoznacznej interpretacji - czy są biologiczne czy technologiczne.

Modyfikują wiedzę. Tworzą nową jakość.

Charakterystyczny sposób na pokazywanie obcych cywilizacji - trudność w uchwyceniu czym są (produktem technologii czy natury?).

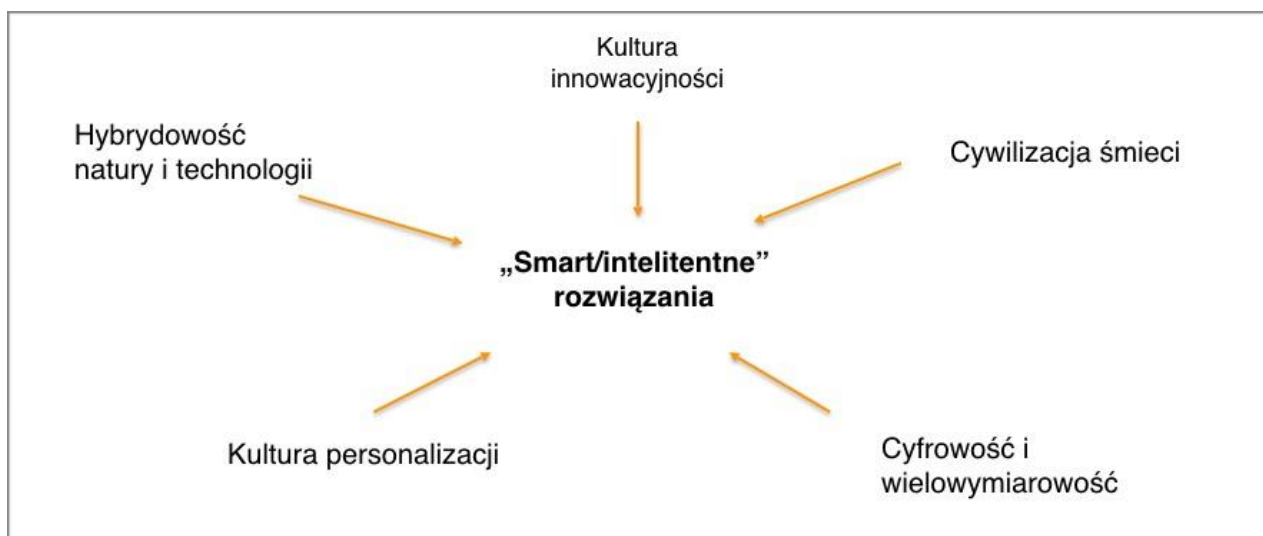

6.5 Kontekst kulturowy - jakie zjawiska wpłynęły na znaczenia łączące się z pojęciem „smart/inteligentne” rozwiązania

W tej części przyjrzymy się zjawiskom, ideom, które mogą wpłynąć lub dziś wpływają na myślenie o tym, co kryje się za pojęciem smart, inteligentne rozwiązania. Jest to o tyle istotne, że kultura to system naczyń połączonych, a idee, które pojawiają się w społecznym obiegu znajdują swój wyraz w technologicznych, architektonicznych, komunikacyjnych czy produktowych rozwiązaniach.

Pojawiające się w szeroko pojętej kulturze popularnej wątki, zjawiska, rozwiązania tworzą kontekst, który wpływa na interpretację pojęcia smart, inteligentne rozwiązania, stymulując jednocześnie kierunek w jakim rozwija się kulturowe wyobrażenie i biznesowe rozwiązania powiązane z inteligentnymi rozwiązaniami.

Wskazano pięć ważnych zjawisk, które mogą mieć wpływ na myślenie o smart, inteligentnych rozwiązaniach: Kultura innowacyjności, Cywilizacja śmieci, Cyfrowość i wielowymiarowość, Kultura personalizacji, Hybrydowość natury i technologii.

Kultura innowacyjności

Nowość, zmienność to, jak wskazywał Bauman w „Płynnej nowoczesności”, cechy dzisiejszej kultury.

Wymyślenie siebie, autokreacja, w kulturze innowacyjności zyskało formalne ramy dzięki nowym formom i sposobom pracy. Przynależność do kultury innowacyjności (wykonywanie pracy zdalnie lub praca w start-upie) staje się gwarancją sukcesu i pożądanym stylem życia.

Sukces osiągnięty przez przynależność do kultury innowacyjności pokazuje się jako uzyskanie dóbr deficytowych z punktu widzenia dzisiejszej kultury - czasu, wiedzy i umiejętności tworzenia własnej tożsamości - marki (w czasach kryzysu tożsamości), a wreszcie poczucia wolności czy możliwości współtworzenia otaczającej rzeczywistości.

Cywilizacja śmieci

Otoczenie (fizyczne i niematerialne) ulega coraz większemu zanieczyszczeniu. Wskazywanie na przebodźcowanie, nadmiar informacji, brak czasu, nadmiar rzeczy, nadmiar śmieci powoduje, że postawa „smart/inteligentna” staje się konieczna, żeby przetrwać.

Na pojęcia „smart/inteligentne” rozwiązania wpływają zatem koncepcje związane z ekologią rozumianą, jako gwarant oszczędnego i mądrego dla planety i dla jednostki postępowania. „Smart/inteligentne” rozwiązania są bowiem powiązane z oszczędzaniem czasu oraz innych zasobów, które w dzisiejszej cywilizacji śmieci stają się deficytowe.

Rzeczywistość, która jest „zanieczyszczona” musi zostać uproszczona, oczyszczona.

Kultura personalizacji

Na rozwój myślenia o „smart/inteligentnych” rozwiązaniach ma wpływ kulturowa presja indywidualizacji.

Masowa customizacja, która stanowi rozwiązanie sprzeczności kulturowej (produkowane na masową skalę czy jednostkowe, wyjątkowe, niepowtarzalne), daje złudzenie indywidualizacji.

Rdzeniem personalizacji jest dziś smartfon, często funkcjonujący jako nasz „dysk zewnętrzny”.

Telefon to gwarant spersonalizowanego życia.

Cyfrowość i wielowymiarowość

Świat cyfrowy staje się równie rzeczywisty, co świat fizyczny. Kiedyś, żeby zobaczyć świat wybieraliśmy się „surfować” po internecie, dziś świat, który nas otacza rozszerza się o warstwę niematerialną.

Smart/Inteligentne rozwiązania często powiązane są z rzeczywistością rozszerzoną i dzięki nim doświadczamy zmiany percepcji przestrzeni i czasu (technologie takie jak VOD, mobilność, rzeczywistość wirtualna, rzeczywistość rozszerzona).

Poza tym, co widzimy gołym okiem, bez pośrednictwa technologii, jest też świat, który możemy zobaczyć za pomocą smartfona czy innych urządzeń (google glass).

Wielowymiarowość „smart/inteligentnych” rozwiązań widać w obrazach smart-city, które pokazują dodatkowy, nowy technologiczny ekosystem nałożony na znane nam ulice i budynki.

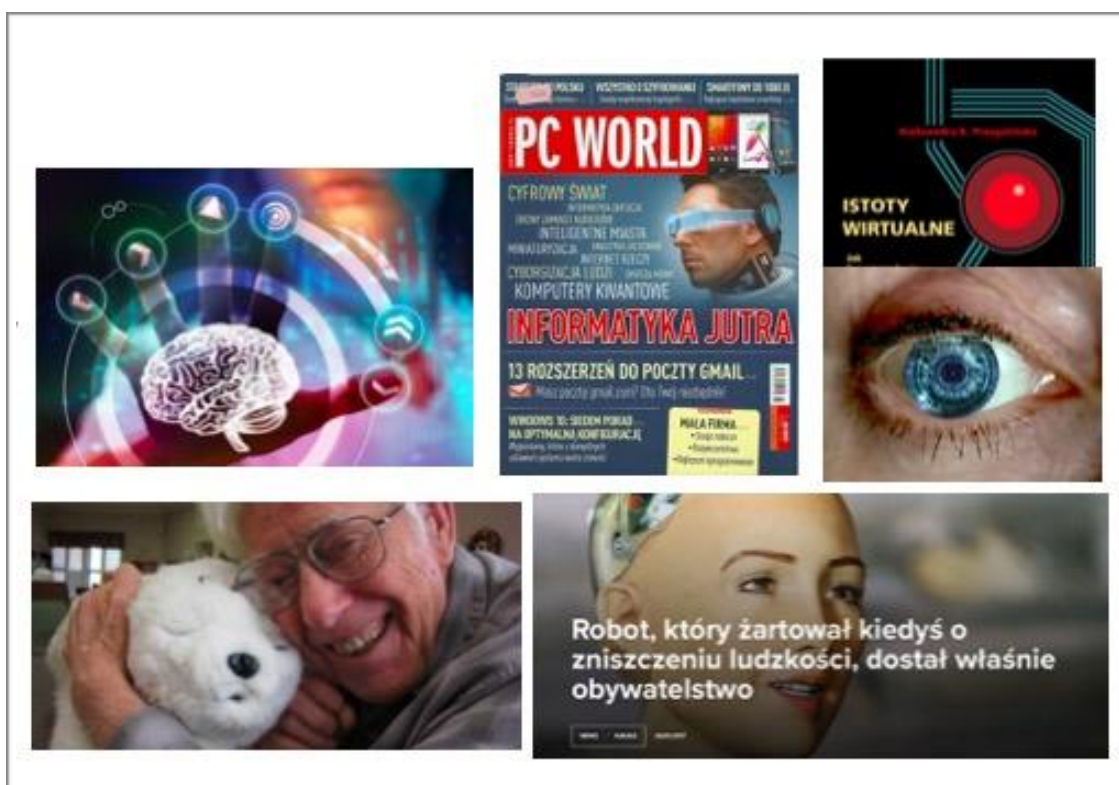

Hybrydowość natury i technologii

Technologia zyskuje inteligencję dzięki pojawianiu się myślących maszyn. Człowiek staje się technologią przez rozszerzanie swojego ciała, wszczepianie implantów czy przenoszenie części swojej tożsamości w świat wirtualny.

Następuje zaburzenie jasnego podziału na to, co naturalne i sztuczne. Hybrydowość staje się cechą kulturową.

Inteligentne/smart rozwiązania stają na granicy światów - naturalnego/sztucznego, cyfrowego/fizycznego, ludzkiego/technologicznego.

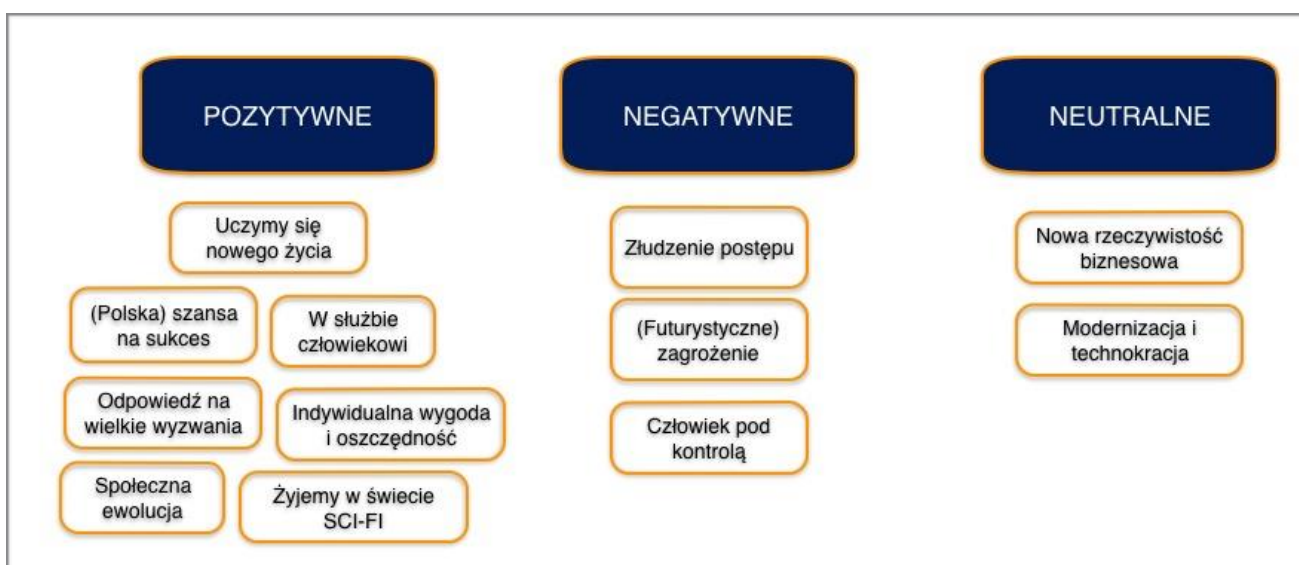
6.6 Zestawienie obowiązujących dyskursów dla tematu „smart/inteligentne” rozwiązania lub pojęć pokrewnych

W analizie dyskursów, jako analizie komplementarnej do analizy kodów szukaliśmy tematów i wątków, które pozwolą zrozumieć jakie są społeczne oczekiwania i/lub obawy związane z pojęciem smart, inteligentnych rozwiązań. Celem tej analizy było oznaczenie wątków i tematów pozytywnych, negatywnych i neutralnych w języku opowiadania o smart, inteligentnych rozwiązań oraz sprawdzenie czy tematy dotyczące smart, inteligentnych rozwiązań dotyczą również wątków przedsiębiorczości, w jakim zakresie i w jaki sposób.

Niewielka część dyskursów (Nowa rzeczywistość biznesowa, Modernizacja i Technokracja oraz Polska szansa na sukces) dotyczy tematów przedsiębiorczości. Smart, inteligentne rozwiązania najsilniej funkcjonują w dyskursach związanych ze społecznym rozwojem lub indywidualnym komfortem (7). Są to dyskursy o charakterze pozytywnym. Z punktu widzenia całej mapy dyskursów jest ich najwięcej i pojawiają się w największym nasileniu. Promowane są zwłaszcza przez portale i czasopisma lifestylowe, gdzie pojawiają się przy okazji opisu sprzętów, aplikacji i rozwiązań ułatwiających życie i pracę.

Tylko 3 ze wskazanych dyskursów mają charakter negatywny i osadzają inteligentne rozwiązania w obszarze technologii, pozyskiwania danych oraz rozwoju sztucznej inteligencji. Nasilenie dyskursów negatywnych, zwłaszcza dotyczących inwigilacji i sztucznej inteligencji jest duże, chociaż ich zakres tematyczny jest ubogi.

Inteligentne rozwiązania to w dyskursach nadal głównie sprzęty, nośniki, parametry a nie myśli i niematerialne połączenia.

6.6.1 Dyskursy pozytywne

Wydzielonych zostało siedem dyskursów pozytywnych. Pierwszy, słabnący, to dyskurs „Uczymy się nowego życia”, wprowadzający w temat smart/inteligentnych rozwiązań, szkolący, podnoszący kompetencje.

Pozostałe pozytywne dyskursy możemy podzielić na dwie kategorie - te dotyczące indywidualnych korzyści wynikających z korzystania z inteligentnych rozwiązań: „W służbie człowiekowi”, „Indywidualna wygoda i komfort”, oraz te wskazujące na korzyści społeczne: „Odpowiedź na wielkie wyzwania”, „Żyjemy w świecie SCI-FI”, „Społeczna ewolucja”. W obu wypadkach smart, inteligentne rozwiązania to technologie, które ulepszają nasze życie.

Technologie czynią nasze życie przyjemniejszym, ale stanowią również jedyny sposób, żeby uratować ludzkość (od zalewu śmieci, problemów z dietnością, pogodą czy jedzeniem). Smart, inteligentne rozwiązania stały się też znakiem fantastycznego postępu ludzkości („Społeczna ewolucja”, „ Żyjemy w świecie SCI-FI”), jednocześnie czyniąc je zbyt spektakularnymi wręcz nieprawdopodobnymi, żeby mogły prawdziwie wpłynąć na życie codzienne przeciętnej osoby.

Uczymy się nowego życia. Dyskurs pozytywny

- Dyskurs pokazujący smart, inteligentne rozwiązania w różnych dziedzinach życia, jako nową jakość, nowe zachowania, nowe rozwiązania technologiczne, których można i trzeba się nauczyć.
- Język edukacyjny, wskazówki i informacje na temat rozwiązań technicznych. Zdania pytające. Formy Q&A, poradniki i porównania - cen, parametrów i rozwiązań.

– Elastyczny model pracy rozwija się i obecnie na świecie oferuje go jedna trzecia firm. W Polsce wiodący przedsiębiorcy dopiero wdrażają smart working, czyli model biznesowy, w którym obowiązki służbowe wykonywane są w miejscu i czasie wybranym przez pracownika po wcześniejszym uzgodnieniu z pracodawcą. Z naszych badań wynika, że tego rodzaju praca np. zdalnie wykonywana z domu, ułatwia pogodzenie życia prywatnego z obowiązkami

Jak podłączyć telewizor do Internetu? Co zrobić gdy nie mamy smart TV?
Połączenie internetowe zdecydowanie rozszerza możliwości telewizora – w jaki więc sposób je uzyskać?

Co to znaczy, że dom jest inteligentny?

JAK DZIAŁA INTELIGENTNE MIASTO?

naucz się sprytnie wydawać. Poniżej kilka podstawowych zasad, dzięki którym przed słowem „zakupy” z dumą dodasz słowo „smart”.

Ile kosztuje inteligencja?
Porównanie cen i zalet różnych systemów inteligentnego domu

OTO TWOJA NOWA WIRTUALNA RZECZYWISTOŚĆ

Rzeczpospolita PARP Unia Europejska

(Polska) szansa na sukces. Dyskurs pozytywny

- Dyskurs wskazujący na polskie rozwiązania odnoszące sukces na świecie. Polacy stający do rywalizacji z innymi nacjami lub zachodnimi koncernami odnoszą sukcesy. Wyobrażenia, fantazja i talent Polaków jako przyczyna docenienia za granicą.
- Polskie projekty inkubowane w międzynarodowych hubach, sukcesy za granicą, projekty obecne na kickstarterze.
- Dyskurs pozytywny wskazujący na dumę i nieograniczone możliwości, podejmowanie rywalizacji z największymi.

W służbie człowiekowi. Dyskurs pozytywny

- Opieka i troska o ludzkie samopoczucie. Rozwiązania smart, inteligentne to ludzka perspektywa dla bezdusznej technologii. Człowiek w tym pędzącym świecie uzyskuje wsparcie i rozwiązanie swoich codziennych problemów.
- Język emocjonalny, w którym technologia często opisywana jest jak żywa istota, która dba, troszczy się, a nawet wyprzedza nasze potrzeby. Sformułowania „sam wyłączy”, „w służbie”, „cyfrowy kamerdyner”, „przygotuje”, „otworzy” itp.

a my matki czasu nie mamy. I tutaj pojawiają się inteligentne rozwiązania w kuchni. Na przykład ekspres na kapsułki. Nie wiem kto to wymyślił, ale też był geniuszem, i podejrzewam, że była to jakaś matka.

Wrzucasz kapsułkę, podstawiasz filiżankę i gotowe! Chociaż przy ekspresach na kapsułki warto zastanawiać się czego oczekujemy, bo ekspres ekspresowi nie równy, a przerobiłam już kilka. Marzy mi się taki z młynkiem do kawy, który sam będzie kawę mielil, parzył, sam się oczyszczał i sam spieniał mleko. Do tego nastawię

Sklep, w którym znają twoją twarz

Smart city – technologia w służbie mieszkańcom

Wyobraź sobie, że wracasz wieczorem z biura, a dom sam przygotowuje się na Twój powrót. Ogrzewanie załącza się o 18.00, następnie rozświecila się podjazd. Zbliżając się do bramy, wyciągasz swój smartfon... a inteligentna technologia budzi się do życia.

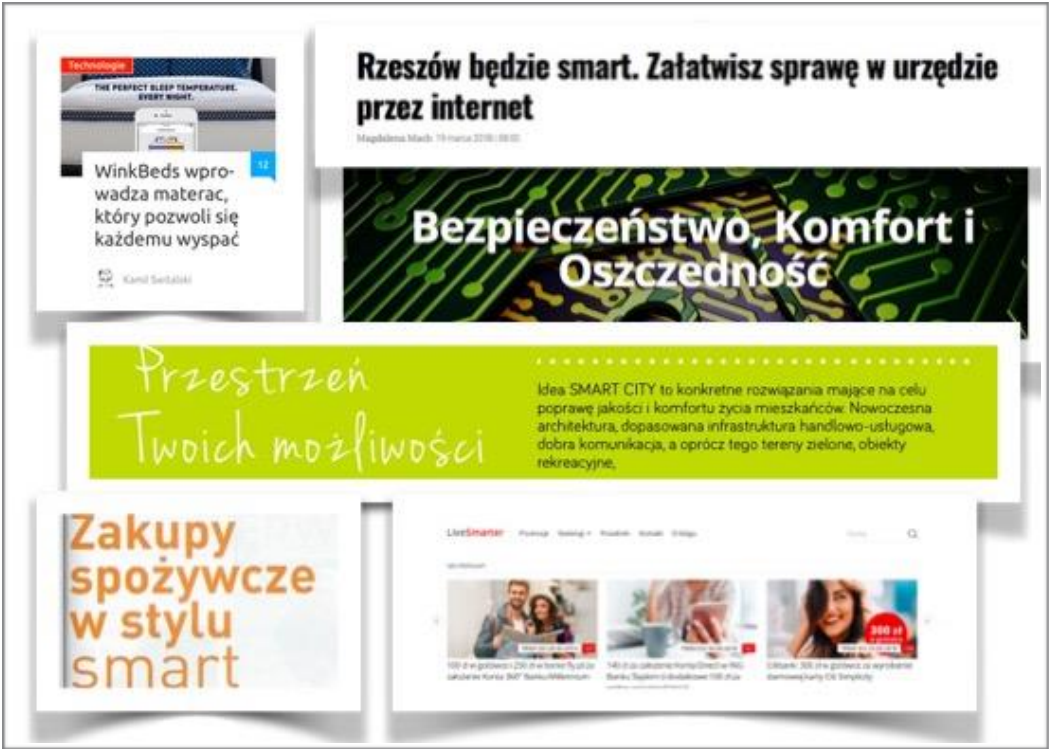
Cyfrowy lokaj

Sam wyłączy światło, żelazko, obniży temperaturę kaloryferów. Inteligentny dom to też kontrola wydatków

Aplikacja monitorująca wydatki (i), która pozwala kontrolować wydatki

Ważna wygoda i oszczędność. Dyskurs pozytywny

- kurs opisujący korzyści w życiu codziennym - wygodę, dopasowanie, oszczędności i wyzwanie z inteligentnych rozwiązań.
- Wyższe wyzwanie z inteligentnych rozwiązań to przejaw życiowego sprytu i wygodnego życia. Bez wysiłku, przyjemnie. Sposoby i triki na ułatwienie sobie życia.
- Kurs pozytywny odwołujący się do stylu życia, potrzeb, okazji, indywidualnych kłopotów. Akcentowanie korzyści jednostki jako centralny punkt komunikatu.

Fundusze Europejskie

Rzeczpospolita Polska

PARP
Grupa PFR

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Odpowiedź na wielkie wyzwania. Dyskurs pozytywny

- Smart, inteligentne rozwiązania jako jedyny sposób na licznie narastające problemy ludzkości.
- Jedyny realny sposób na rozwiązanie problemów smogu, bezpłodności, głodu, chorób cywilizacyjnych, zmian klimatycznych itp.
- Dyskurs pozytywny, korzystanie z języka popularno naukowego pozwala na budowanie jednocześnie przystępności i poczucia wagi tematu- „czynniki”, „ algorytmy”, „ wyzwania”, „zrównoważony rozwój”, „ debata”.

Spółeczna ewolucja. Dyskurs pozytywny

- Smart, inteligentne rozwiązania jako czynnik ewolucyjny. Rozwiązania, które pozwolą stworzyć bardziej harmonijne społeczeństwo.
- Język utopijny opisujący nowych mieszkańców („szczęśliwi ludzie”, „inteligentne życie”), nowy habitat („smart city”, „miasto przyszłości”) technologię w służbie mieszkańców.

Nie ma sensu, przekonywał, toczyć walki z postępem technologicznym, automatyzacją i robotyzacją, bo one i tak za chwilę staną się naszą rzeczywistością. Maszyny będą wkraczać stopniowo do kolejnych dziedzin życia i zastępować w nich człowieka. Tego nie zmienimy. Możemy natomiast, a wręcz powinniśmy, tak zreformować systemy kształcenia, by w tych nowych warunkach odnowić wartości, które panują nad naszym życiem i że ma ono sens.

Kraków miastem ludzi szczęśliwych?

Zmieszanie 11.000 12.2019 | przez Nowe Media/Kraków | [Fotografia](#)

- W Smart City na naszych oczach realizuje się koncepcja Internetu Rzeczy. To jest bardzo futurystyczne, ale jednocześnie już bardzo realne. Cyfrowi mieszkańcy oczekują od miast, aby tworzyły warunki do życia, gdzie infrastruktura i zarządzanie miastem będzie kompatybilne z mieszkańcami, a mieszkańcy, firmy będą wykorzystywały te wszystkie rozwiązania, aby zaoszczędzić czas, pieniądze, być bardziej efektywnym, a jednocześnie mieć lepszy komfort życia - wyśmiał newsim.tv Bogdan Rogala, Wiceprezes Zarządu i Dyrektor Handlowy Philips Lighting CEE.

Smart home to za mało. ABB stawia na inteligentne życie

Nowy rodzaj indywidualnej mobilności

Jednym z kluczowych aspektów inteligentnego miasta jest inteligentny transport i komunikacja. Samochody elektryczne, jak również cały system ich ładowania, to kluczowe elementy Smart Cities – miast przyszłości.

Fundusze
Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

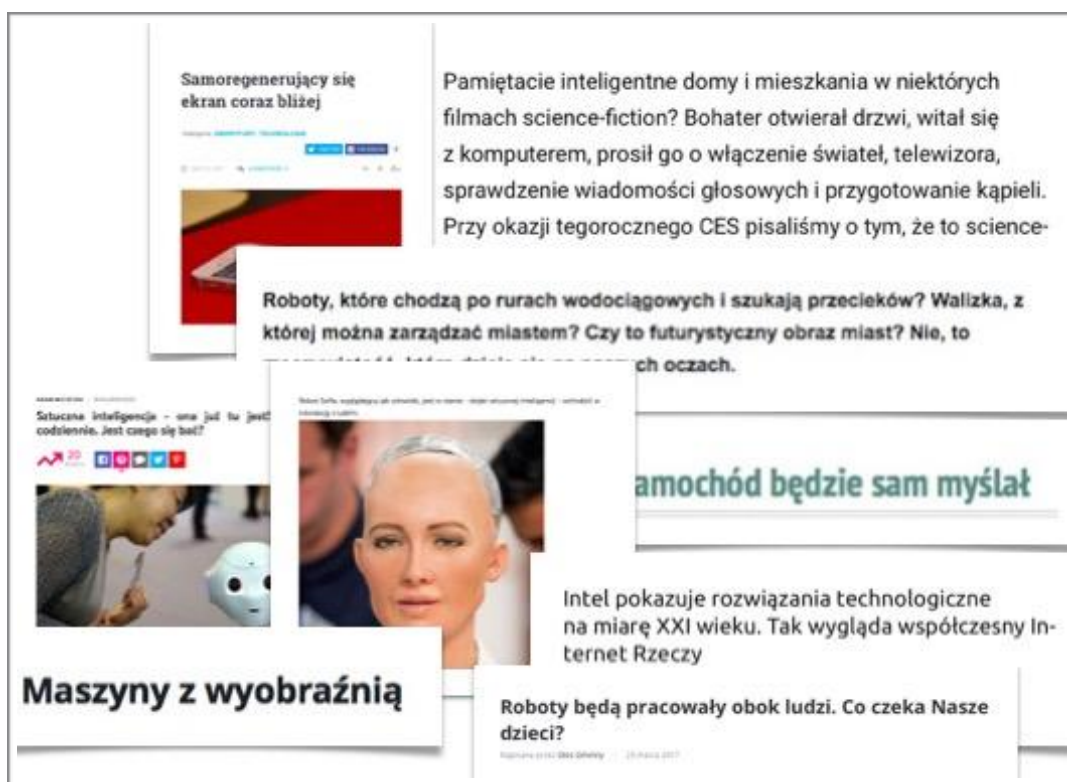
PARP
Grupa PFR

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Żyjemy w świecie Sci-fi. Dyskurs pozytywny

- Dyskurs pozytywnie opisujący dzisiejszą rzeczywistość, jako czas, gdy futurystyczne wizje nareszcie się spełniają, maszyny ożywają i zaczynają stanowić część codziennych doświadczeń człowieka.
- Nierealne rzeczy dzieją się dziś wokół nas. Doczekaliśmy przyszłości.
- Dyskurs pozytywny odwołujący się do filmów i wyobrażeń futurystów i marzycieli.

6.6.2 Dyskursy negatywne

Dwa z negatywnych dyskursów (Człowiek pod kontrolą, Futurystyczne zagrożenie) wskazują na lęk przed „smart/inteligentnymi” rozwiązaniami, jako technologiczną bronią prowadzącą do wyniszczenia człowieka (wykorzystanie metafor nawiązujących do niebezpieczeństwa uzależnień, zagrożenia życia, czy samobójstwa) przez maszyny lub przez system.

Technologia jako przeciwieństwo tego, czym jest człowiek stanowi dla niego bezpośrednie zagrożenie, pokazywana jest jako wszechdominująca i niebezpiecznie zmieniająca nasz świat.

Smart/inteligentne rozwiązania to również broń w rękach systemu - wirtualnego, nienamacalnego oraz tradycyjnego, realnego, który nas kontroluje i namierza. W obu wypadkach smart/inteligentne rozwiązania stanowią broń i niosą w sobie zagrożenie dla życia człowieka w takim kształcie, jaki znamy.

Ostatni z negatywnych dyskursów wskazuje na smart/inteligentne rozwiązania jako pseudoinnowacje. Rozwiązanie, które ma charakter zbędny, gadzeciarski i nie jest związane z postępem, ale z modą. Innowacje fast, tak jak moda fast, mają krótki termin przydatności, podobają się lub nie, ale nie są niezbędne, a bywają szkodliwą fanaberią.

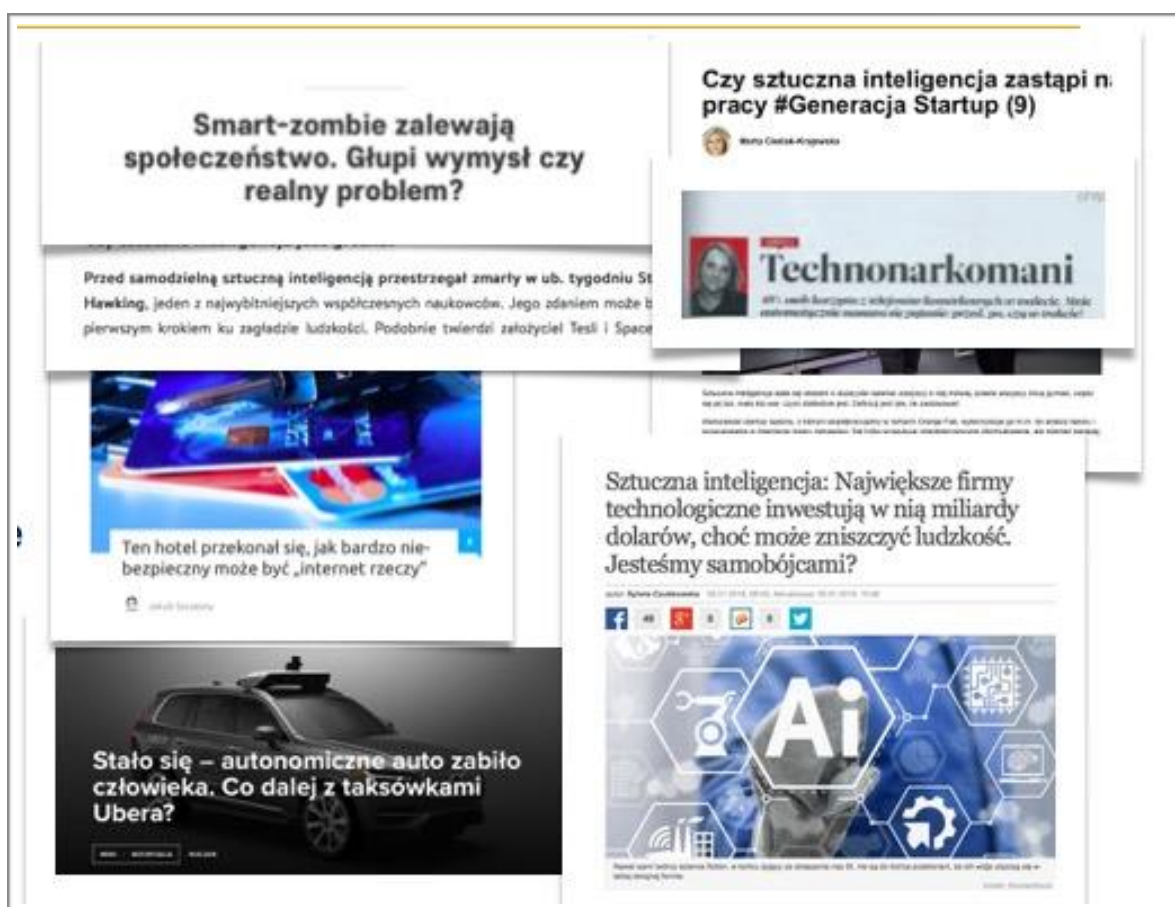
Człowiek pod kontrolą. Dyskurs negatywny

- Dyskurs pokazujący inteligentne, smart rozwiązania jako sposób na kontrolowanie działań ludzi. Obserwowanie, zbieranie informacji, śledzenie i namierzanie.
- Smart, inteligentne rozwiązania stają się bronią wymierzoną w człowieka, jego prywatność i dane przez system (wirtualny - sieciowy lub realny - rząd, korporacja).
- Dyskurs negatywny korzystający z takich pojęć jak: „inwigilacja”, „kontrola”, „dane”, „prerażająca rzeczywistość”.

(Futurystyczne) zagrożenie. Dyskurs negatywny

- Dyskurs, który pokazuje negatywne skutki rozwoju „mądrych” technologii. Smart, inteligentne rozwiązania są zagrożeniem dla społeczeństwa - tworzą „smart -zombi” czyli współczesną formę niepełnosprawności, zagrażają miejscom pracy, są nieprzewidywalne i w przyszłości mogą zagrozić istnieniu ludzi.
- Dyskurs o charakterze negatywnym, apokaliptycznym mówiący o „zagładzie”, „zniszczeniu”, „problemie”, „zagrożeniu”.

Fundusze Europejskie

Rzeczpospolita Polska

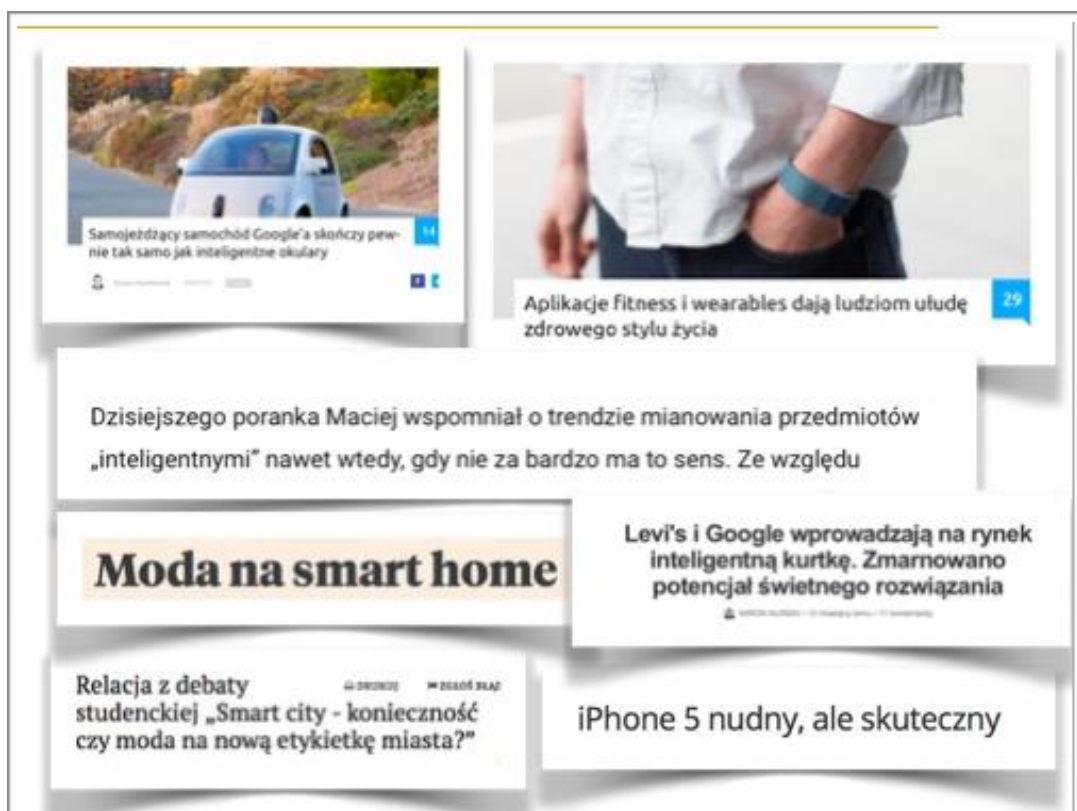
PARP
Grupa PFR

Unia Europejska
Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne

Złudzenie postępu. Dyskurs negatywny

- Inteligentne rozwiązania, nie mają realnego wpływu na nasze życie, są chwilową modą, rozdmuchanym chwytem marketingowym. Nie zaspokajają realnych potrzeb. Często są nietrafione lub wadliwe. Dają złudzenie rozwiązania problemu.
- Język krytyczny, wskazujący na modę, ułudę lub wadliwość.

6.6.3 Dyskursy neutralne

Dwa z wydzielonych dyskursów mają charakter neutralny: „Nowa rzeczywistość biznesowa” oraz „Modernizacja i technokracja”.

Pierwszy z dyskursów opisuje inteligentne rozwiązania jako element przewagi konkurencyjnej, sposób na przetrwanie, czynnik zmieniający i stymulujący biznes, sposób na dostarczanie nowego „surowca” dla firm (danych o ludziach i ich zachowaniach). Firmy dziś napędzane są informacjami - wokół tych informacji budowane są fortuny i przewaga firm.

Drugi z dyskursów („Modernizacja i technokracja”) buduje obraz inteligentnych, smart rozwiązań jako wysoce wyspecjalizowanej wiedzy i technologii, która służy rozwojowi i modernizacji infrastruktury.

Nowa rzeczywistość biznesowa. Dyskurs neutralny

- Inteligentne, smart rozwiązania to nowa rzeczywistość biznesowa. Umiejętność przystosowania się do zmieniającej się rzeczywistości. Służą zdobyciu przewagi nad konkurencją. Walka o pierwszeństwo. Dane, wiedza i umiejętność ich wykorzystania jako nowy zasób napędzający gospodarkę.
- Wykorzystywanie sformułowań odnoszących się do walki, rywalizacji. Sformułowania takie jak „położyć łapę”, „bitwa”, „słono zapłacić”, „rywalizować”. Pokazywanie przykładów biznesów, które poniosły porażkę i tych, które osiągnęły sukces. Być może będzie rozwijał się w kierunku negatywnym, ponieważ mówi o danych zbieranych o ludziach, ich zachowaniach, preferencjach, co łączy się z kwestiami inwigilacji i kontroli.

Modernizacja i technokracja. Dyskurs neutralny

- Wprowadzanie smart, inteligentnych rozwiązań modernizuje specjalistyczne rozwiązania.
- Dyskurs neutralny, korzystający ze specjalistycznej terminologii.
- Urzędowy, techniczny, hermetyczny
- Korzystanie z języka technicznego, biurokratycznego, skrótów, brak metafor, odwołania do systemów i ich modernizacji, unowocześnienia.

6.7 Analiza RDE (residual, dominant, emergent)

Celem tej części badania było zrozumienie jak zmienia się język opowiadania o smart, inteligentnych specjalizacjach a dzięki temu zrozumienie w jaki sposób zmienia się nasze myślenie o tym czym inteligentne specjalizacje są i co oznaczają zgodnie z Seausserowską zasadą, że sposób w jaki używamy języka to również sposób w jaki kreujemy naszą rzeczywistość. Do tego celu wykorzystana została analiza kodów kulturowych. Narzędzie zaproponowane przez Raymonda Williamsa, wywodzące się z obszaru brytyjskich studiów kulturowych, obecnie powszechnie wykorzystywane w ramach analiz komercyjnych przez semiotyków kultury.

Kody kulturowe to zbiór symboli, znaków, metafor i innych form językowych, które w sposób spójny komunikują obowiązujące w danej kulturze w określonym czasie znaczenia umożliwiające sensowną komunikację między reprezentantami danej kultury.

Do zrozumienia jak zmieniają się idee i język opowiadania o wybranych kulturowych ideach i pojęciach stosuje się analizę kodów RDE. Pozwala ona na zrozumienie, które kody są aktualne, świeże kulturowo, opisują zmieniającą się narrację na temat smart/inteligentnych rozwiązań i będą stymulować wzrost komunikatów, usług, produktów. Określa, które kody wykorzystywane do mówienia o smart/inteligentnych rozwiązaniach są:

- **Rezydualne** - obecne od dawna, bardzo wyeksploatowane, coraz mniej aktualne.
- **Dominujące** - aktualne, dzisiejsze, pasujące do współczesnego języka kultury, w najsilniejszy sposób oddziałują na rozumienie pojęcia smart, inteligentne rozwiązania.
- **Emergente** - nowe i świeże, w mniejszym stopniu rozpowszechnione, ale obrazujące, w którym kierunku kultura będzie podążać opowiadając o smart, inteligentnych rozwiązaniach. W niedalekiej przyszłości mogą stać się dominujące a ich wpływ oraz siła oddziaływania będzie rosnąć.

6.7.1 Zmiana kodów kulturowych smart, inteligentnych rozwiązań

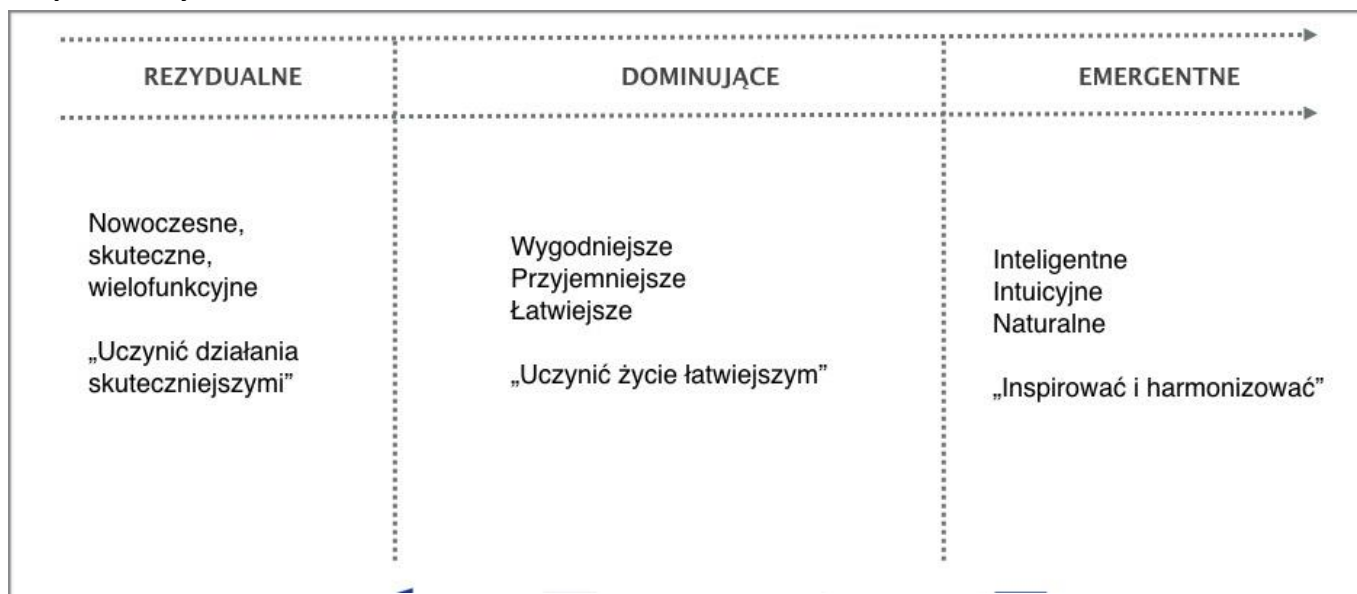
Kody rezydualne odwołują się do starych znaczeń powiązanych z technologią. W obszarach rezydualny inteligentne rozwiązania to głównie technologia urządzeń i maszyn. Siła, skuteczność oddziaływania i wielofunkcyjność oraz nowoczesny, nieznan świat.

W kodach dominujących znajduje swój wyraz oswojenie ze światem technologii. Smart, inteligentne rozwiązania rozwijają się w obszarze życia codziennego, technologii dotykowej, gestu. Wszechobecność urządzeń i aplikacji ma służyć ułatwieniu i wygodzie życia. Kody dominujące odwołują się do wygody, przyjemności i łatwości, celem smart, innowacyjnych rozwiązań jest lepsze życie.

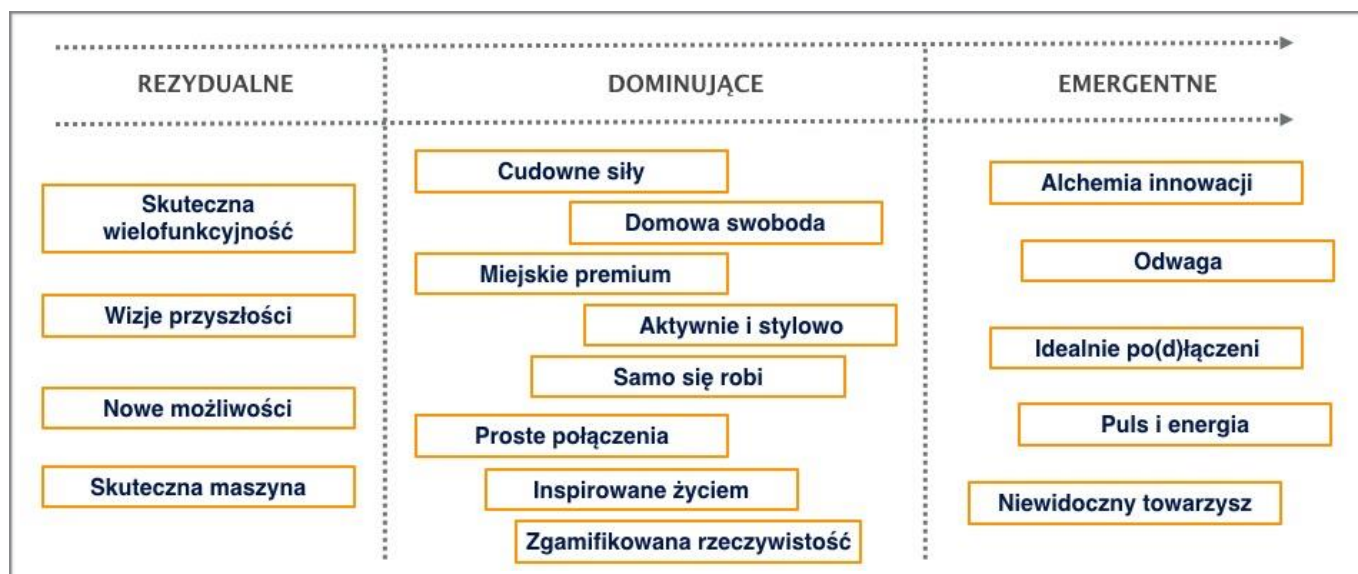
Kody emergentne, reprezentują idee które będą w coraz większym stopniu wpływać w najbliższych latach na nasze myślenie o smart, inteligentnych rozwiązaniach i technologiach. Ponieważ technologia przestaje być utożsamiana z przedmiotem, który ją reprezentuje, coraz częściej jest niewidoczna a jej nośnikiem stają się rzeczy codziennego użytku przestajemy się skupiać na jej aspekcie materialnym i infrastrukturze. Technologia staje się naszym nowym środowiskiem życia ulega naturalizacji a jednocześnie ożywieniu. Dlatego emergentne kody smart, inteligentnych rozwiązań skupiają się wokół tematów harmonizacji dwóch sfer życia - „naturalizacji” technologii. Pokazywaniu jej jako czynnika tworzącego nowe społeczeństwo, dającego możliwości harmonizacji, stanowiącego czynnik zmieniający świat.

Zmiana kodów pokazuje przesuwanie się znaczeń związanych z inteligentnymi rozwiązaniami w obszary niematerialne.

Opis zmiany

Mapa obowiązujących kodów smart, inteligentnych rozwiązań.

6.7.2 Kody rezydualne

Kody rezydualne w dużym stopniu odnoszą się do sprzętów i rozwiązań materialnych jako znaków inteligentnych rozwiązań. Inteligentne rozwiązanie to przede wszystkim zaawansowana technologia, broń, skuteczność i wielofunkcyjność działania, co znajduje swoje reprezentacje w kodach rezydualnych.

Skuteczna wielofunkcyjność

- **ZNACZENIE:** Sprytne rozwiązania życia codziennego. Wskazywanie na wielość zastosowań i rozwiązań, oszczędność czasu, zasobów.
- **KLUCZOWE ELEMENTY JĘZYKOWE I WIZUALNE:** Porównanie do szwajcarskiego scyzoryka, Multimedialność i aplikacje, Wybór z dużej ilości możliwości
- **REPREZENTACJA GRAFICZNA:**

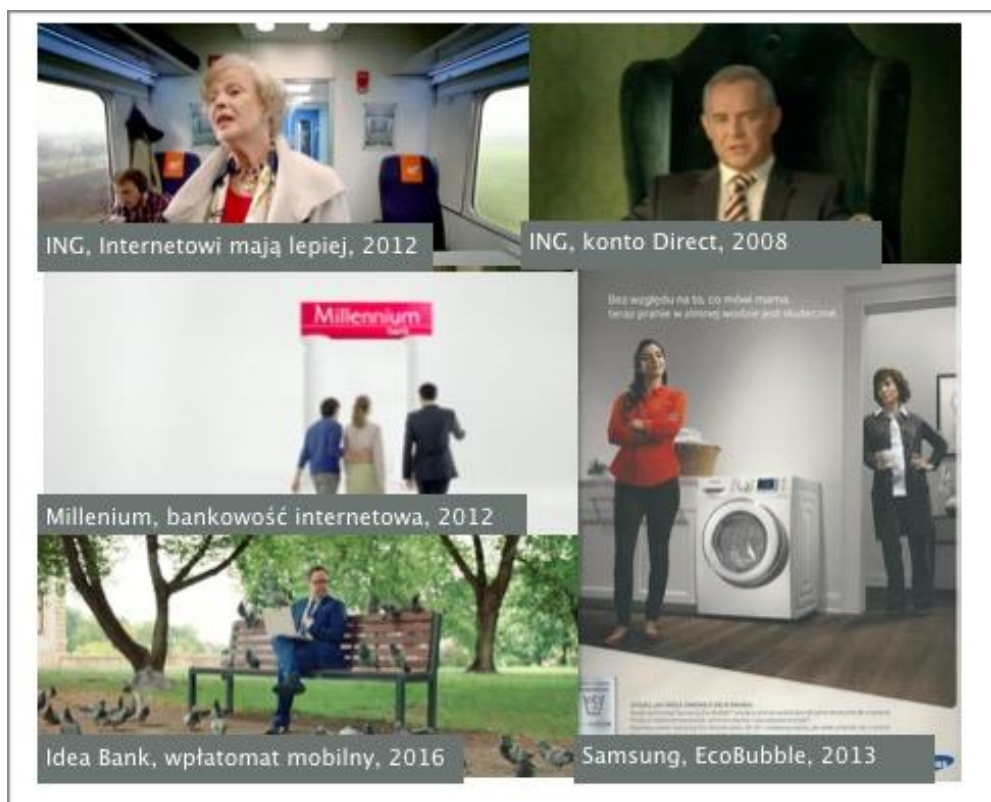
Wizje przyszłości

- **ZNACZENIE:** Inteligentne rozwiązania to element świata przyszłości, doskonałość i precyzja rozwiązań. Wizjonerstwo, nieograniczone możliwości. Nowoczesność i przełomowość.
- **KLUCZOWE ELEMENTY JĘZYKOWE I WIZUALNE:** Laboratoryjne wnętrza, techniczna terminologia, nienaturalność przedstawionego świata - sterylność, oszczędność, biel, nowoczesne inscenizacje, które są tłem dla pokazania możliwości technologii.
- **REPREZENTACJA GRAFICZNA:**

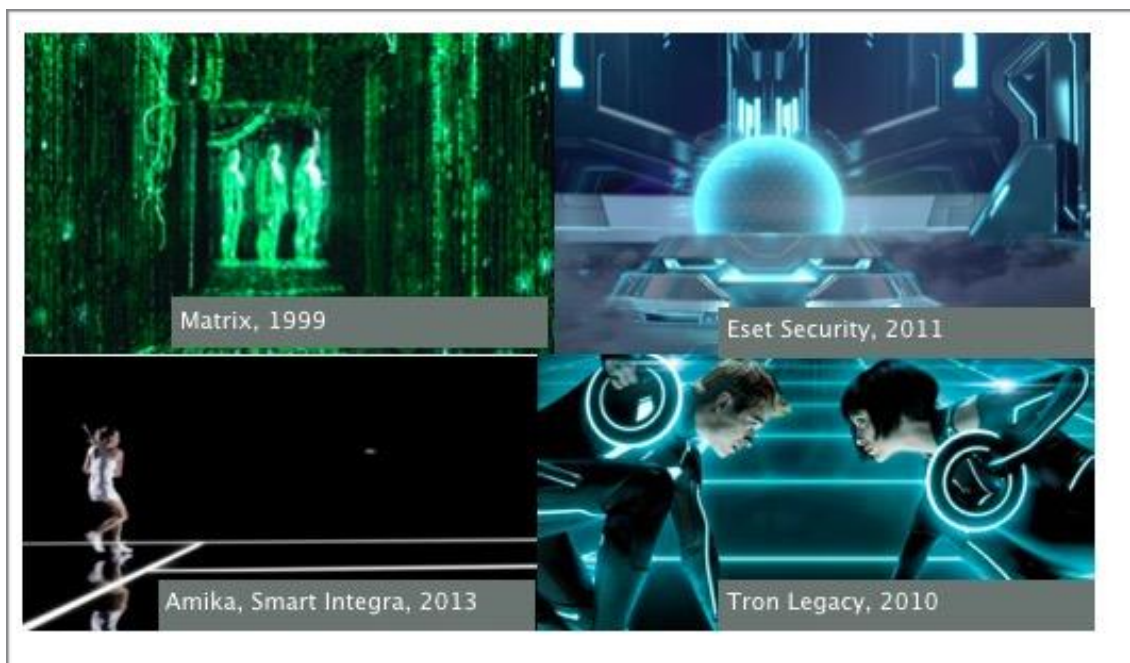
Nowe możliwości

- **ZNACZENIE:** Inteligentne rozwiązania to pójście z duchem czasu, zmiana pokoleniowa, nowa wersja. Nowe technologie jako znak zmieniającego się świata. Pójście z duchem czasu.
- **KLUCZOWE ELEMENTY JĘZYKOWE I WIZUALNE:** Pokazywanie internetowości jako opozycji do starych rozwiązań, sposobów załatwiania spraw i realności, ujęcia w blue boxie. Inny świat pełen alternatywnych, niewyobrażalnych możliwości, jak z bajki. Zdziwienie nowymi, nieznanymi dotychczas możliwościami. Zestawianie tradycyjnych rozwiązań i nowych - metafory rodziców i dzieci, wykorzystanie starego i nowego języka, starych i nowych sposobów.
- **REPREZENTACJA GRAFICZNA:**

Skuteczna maszyna

- ZNACZENIE: Inteligencja to skuteczność maszyny (komputera, automatu do gry, golarki, sprzętu agd, matrixa). Inteligentny system to skuteczna broń.
- KLUCZOWE ELEMENTY JĘZYKOWE I WIZUALNE: Żyjący choć zestandaryzowany (reprezentanci systemu wyglądają identycznie), korzystanie z kodów zero-jedynkowych, powtarzalny i powielający się system, tworzący nowy świat maszyn, życie wewnątrz technologii przypomina nasze tylko w futurystycznej scenografii, metafora wojny, walki, rywalizacji z maszyną nastawienie na cel, którym jest wygrana .
- REPREZENTACJA GRAFICZNA:

6.7.3 Kody dominujące

Kody dominujące skupiają się wokół tematów wygody i przyjemności życia, łatwości i idei jednego przycisku jako synonimów inteligentnych i niewymagających rozwiązań. Oszczędzających nasze zasoby, pozwalających uzyskać wolność i autonomię w zakresie kreowania własnego życia (dom, środowisko pracy, najbliższe otoczenie, wizerunek).

Smart Solutions
Ideas adapted to you.
Idées que se adaptent à ti.
Des idées qui s'adaptent à vos besoins.

STYŁOWA RODZINA SAMSUNG
PRODUKTY PRZYSTĘPNE NASZYM WSKAZUJĄCEJ KONTAKTOWI, PRZEMYSŁOWOŚCIOWYMI ZAKŁADAMI.

ILE MA PAMIĘCI? WAŻNE, ŻE PAMIĘTA ZA MIE.

DOMINANT
Dopasowanie, mobilność, duży wybór, zindywidualizowana przyjemność. Na codzien. Tworzymy i kontrolujemy świat. Wygoda - pamięta i robi za mnie.

Jeden system, tysiące kuchni
Kuchnia zintegrowana z systemem inteligentnym. Kuchnia zintegrowana z systemem inteligentnym. Kuchnia zintegrowana z systemem inteligentnym.

INTELIGENTNIE
Jeszcze żyjesz inteligentnie.

Odkryj TV, który wie, co kochasz
SMART TV

All kinds of you.

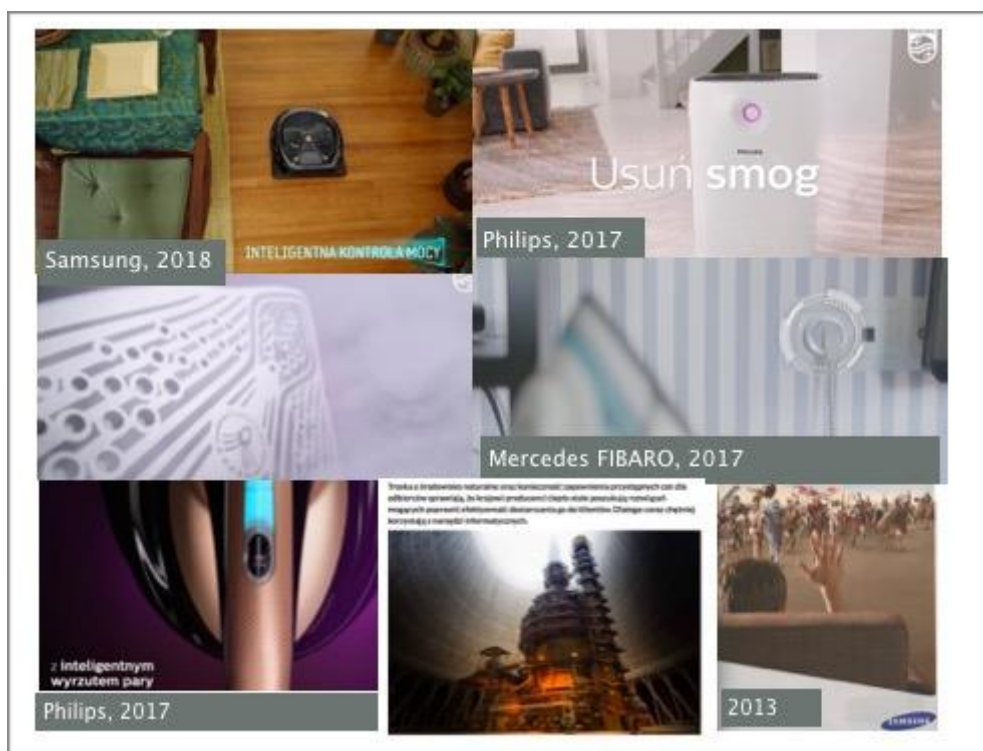
Zgamifikowana rzeczywistość

- **ZNACZENIE:** Inteligentne rozwiązanie to nowa cyfrowa rzeczywistość (nowy ekosystem, technosfera), nieograniczony wybór i kontrola. Inteligentne rozwiązania powodują, że nasz świat się powiększa - wychodzi poza fizyczność, pojawiają się nowe cyfrowe parametry i możliwości.
- **KLUCZOWE ELEMENTY JĘZYKOWE I WIZUALNE:** Pokazywanie różnych warstw, parametrów, nowych, niewidocznych gołym okiem struktur, które tworzą nasze otoczenie. metafora gry komputerowej (świat jak gra komputerowa). Nowy ekosystem,, który widzimy dzięki technologii (inaczej jest dla nas niedostępny)
- **REPREZENTACJA GRAFICZNA:**

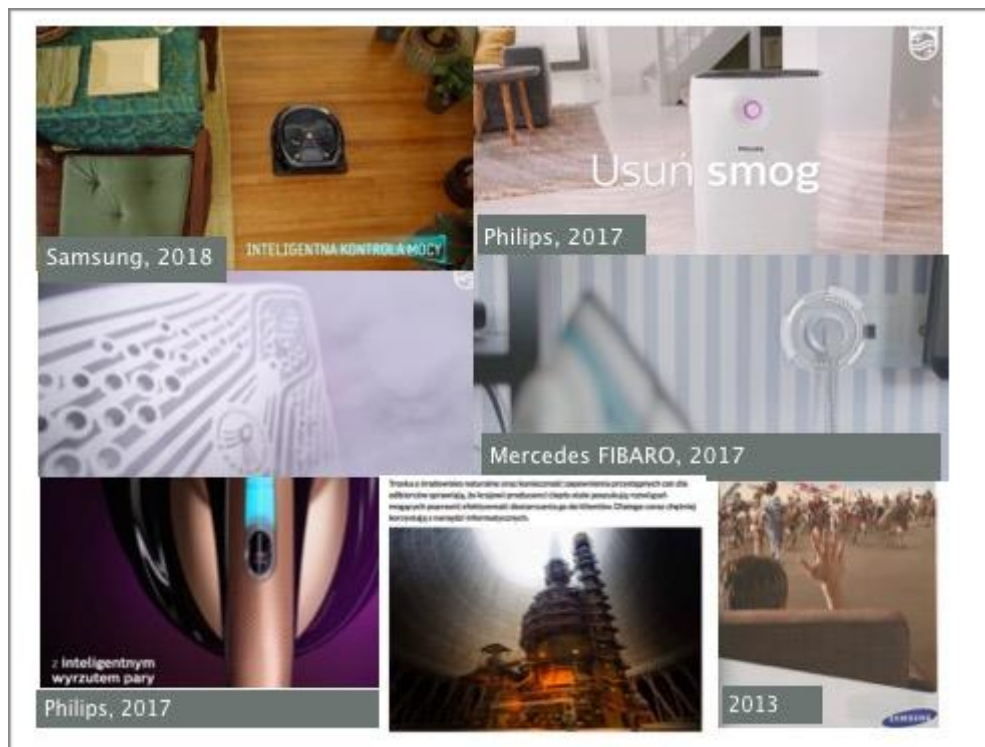
Cudowne siły

- **ZNACZENIE:** Inteligentne rozwiązania to tajemnicza, kosmiczna siła kierująca maszynami obecnymi w naszym życiu codziennym (przypisywane głównie do sprzętu domowego AGD lub RTV, smartfonów)
- **KLUCZOWE ELEMENTY JĘZYKOWE I WIZUALNE:** niezrozumiałe, zadziwiające siły (półprzezroczyste fale energii, samo się robi, gesty dłonią), magia dotyku, najprostsze urządzenia pokazywane i projektowane (design) jak kosmiczne (statki, maszyny). Kadry typowe dla filmów SCI-FI typu Star Wars lub Star Trek najazd z góry i wyjazd z kadru, duże zbliżenia.
- **REPREZENTACJA GRAFICZNA:**

Domowa swoboda

- ZNACZENIE: Inteligentne rozwiązania to wygoda, łatwość i nieoficjalność.
- KLUCZOWE ELEMENTY JĘZYKOWE I WIZUALNE: Wykorzystanie metafory domowego zacisza, harmonijnego działania, wygodnego i intuicyjnego funkcjonowania w nowych, inteligentnych rozwiązaniach. Bez zastanowienia i bez wysiłku. Przyjemność i użyteczność.
- REPREZENTACJA GRAFICZNA:

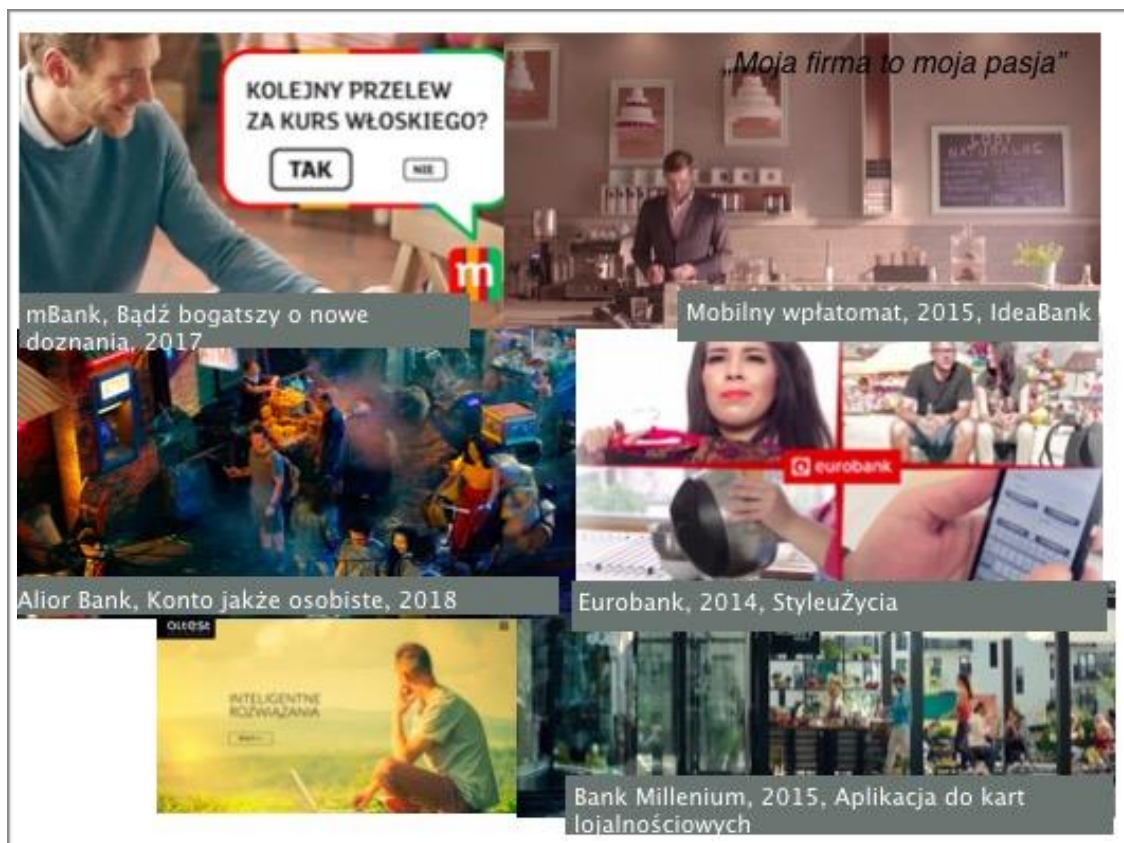
Miejskie premium

- ZNACZENIE: Inteligentne rozwiązania to część miejskiego stylu życia, bycie na czasie.
- KLUCZOWE ELEMENTY JĘZYKOWE I WIZUALNE: Odwołania do mody, designu (eco smart), gadżetu. Nowe, technologiczne „środowisko życia - nowe postawy (geek) i zawody (związane z IT, start-upami), nowe zachowania i rytuały (płatność smartfonem, smartwatchem, technologie noszone, monitorujące, prozdrowotne).
- REPREZENTACJA GRAFICZNA:

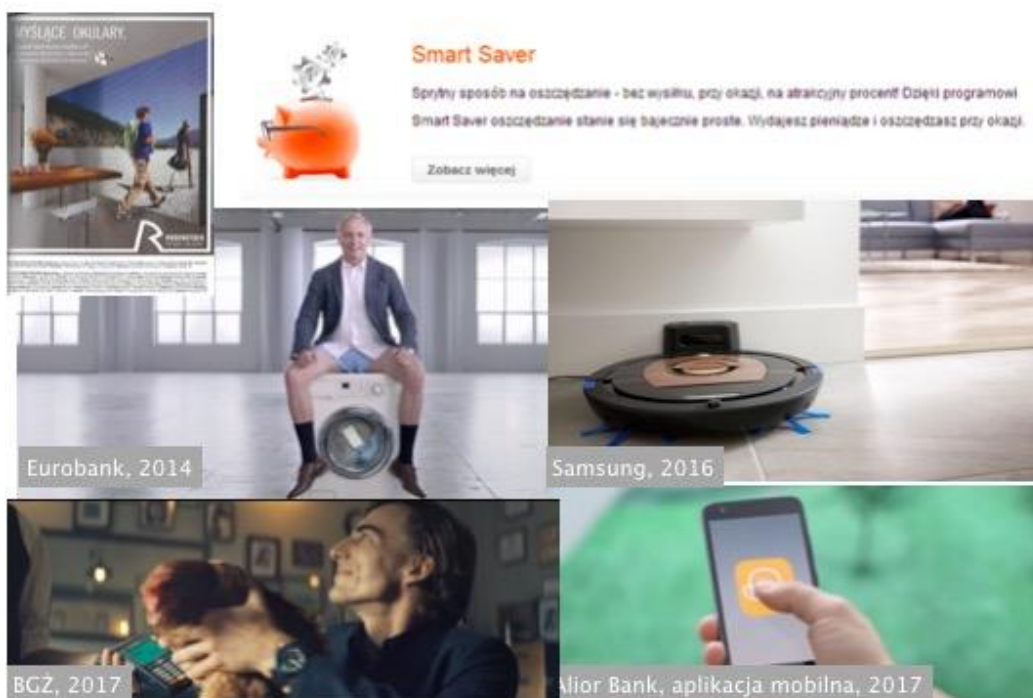
Aktywnie i stylowo

- ZNACZENIE: Inteligentnie to swobodnie i bez ograniczeń, smart rozwiązania to przyjemne życie, wolność i swoboda realizacji indywidualnego stylu życia, pasji i marzeń (blogerstwo, podróże, bieganie, lody).
- KLUCZOWE ELEMENTY JĘZYKOWE I WIZUALNE: Przyjemność, nowe doznania, podróże, pokazywanie hobby, pasjonaci, spotkania przyjaciół, nieoficjalna atmosfera, mobilność i wolność, autokreacja.
- REPREZENTACJA GRAFICZNA:

Samo się robi

- **ZNACZENIE:** Inteligentne rozwiązania robią rzeczy za ciebie. To absurdalnie proste i bezproblemowe, nie wymagające namysłu rozwiązania (nie musisz myśleć, samo się robi), które przynoszą wymierne rezultaty.
- **KLUCZOWE ELEMENTY JĘZYKOWE I WIZUALNE:** Wygoda, samo się dopasowuje, prostota, oszczędność czasu, energii, pieniędzy, idea jednego przycisku, czujniki, sensory, samo się ustawia.
- **REPREZENTACJA GRAFICZNA:**

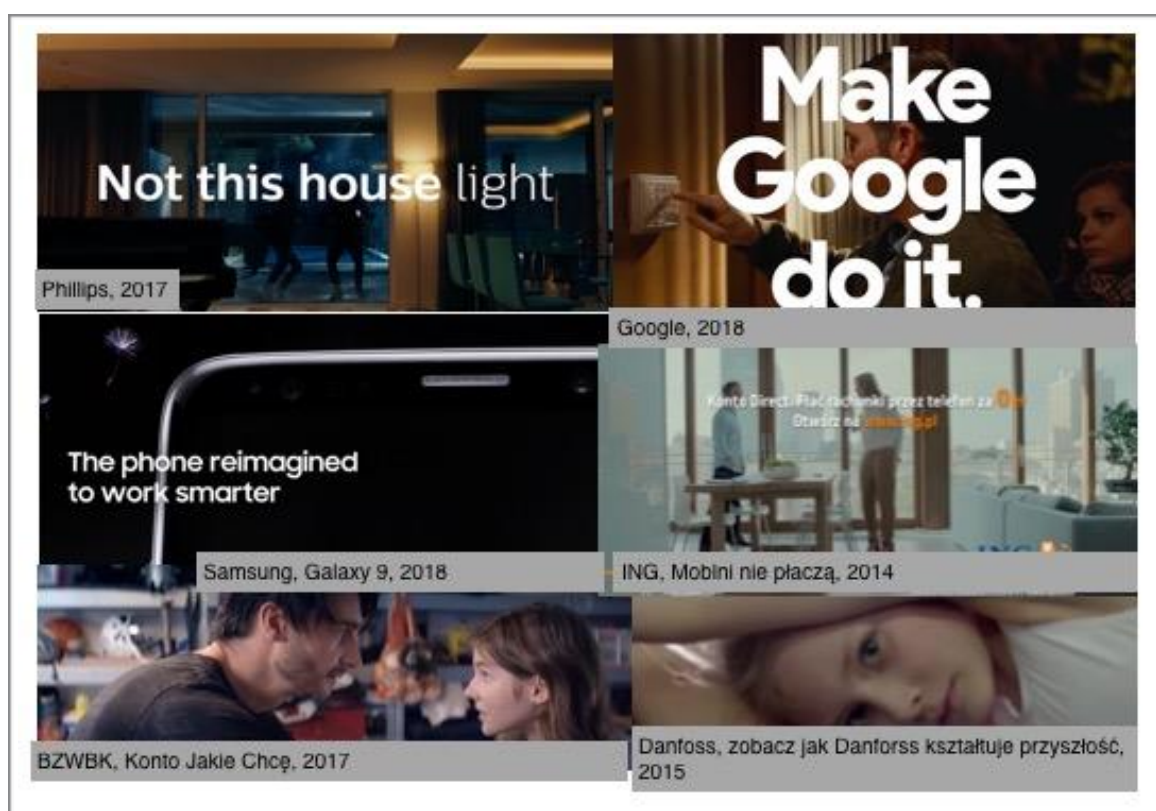
Proste połączenia

- **ZNACZENIE:** Inteligentne rozwiązania to proste połączenia, świat płynnych i zoptymalizowanych rozwiązań technologicznych.
- **KLUCZOWE ELEMENTY JĘZYKOWE I WIZUALNE:** Minimum kompetencji do odczytania informacji - odwołania do intuicyjności interfejsów i stron internetowych. Oszczędność i ikoniczność. Proste graficzne wizualizacje, sieciowość. Forma prezentacji, animacji.
- **REPREZENTACJA GRAFICZNA:**

Inspirowane życiem

- **ZNACZENIE:** Inteligentne rozwiązania to rozwiązania inspirowane życiem, prawdziwymi sytuacjami, prawdziwymi potrzebami. Zmienne, dopasowane do indywidualnych potrzeb czy życiowych sytuacji.
- **KLUCZOWE ELEMENTY JĘZYKOWE I WIZUALNE:** Pokazywanie życia jako ciągłej zmiany, ewolucji, dorastania, podejmowania decyzji i działań. Forma kroniki wypadków życiowych.
- **REPREZENTACJA GRAFICZNA:**

6.7.4 Kody emergentne

Kody emergentne wskazują na eksplorację, tworzenie nowych powiązań, niestandardowych połączeń. Inteligentne rozwiązania to niewidoczna energia, która zmienia nasz świat. Nasze możliwości, naszą wrażliwość i zestandaryzowany sposób myślenia i widzenia.

Alchemia innowacji

- **ZNACZENIE:** Alchemia innowacji, łamanie praw i schematów rządzących dziedziną. Inteligentne rozwiązania to naukowa twórczość.
- **KLUCZOWE ELEMENTY JĘZYKOWE I WIZUALNE:** Inteligencja schodzi na poziom komórkowy, struktury, połączeń, powiązań, poszukiwań i eksperymentowania o nieznanym efekcie (jak w sztuce). Mix laboratorium i galerii sztuki. Elektryzujące połączenia. Hybrydowość - technologia natury, artystyczna nauka, laboratorium i galeria w jednym. Odwołania do myślicieli, ludzi renesansu.
- **REPREZENTACJA GRAFICZNA:**

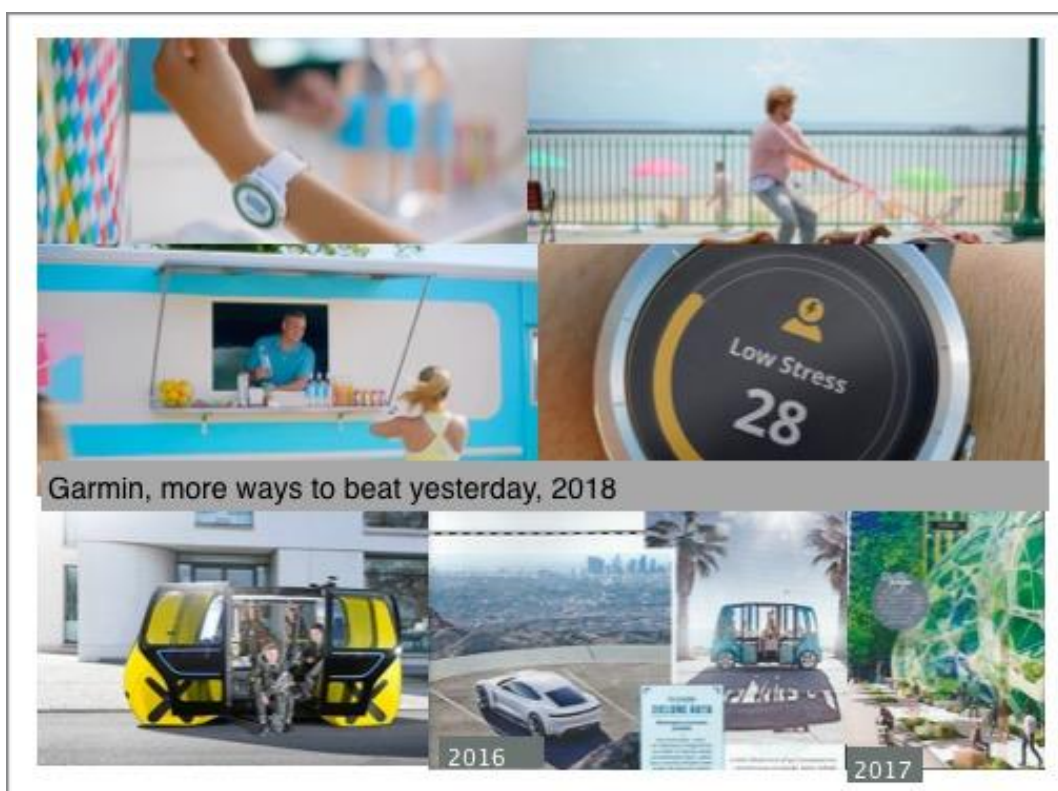
Odwaga

- ZNACZENIE: Inteligentne rozwiązania to pomysły wcielone w życie. Odwaga w myśleniu, odwaga w działaniu
- KLUCZOWE ELEMENTY JĘZYKOWE I WIZUALNE: Pokazywanie społecznego eksperymentu, aktywność (kreacja życia) vs pasywność i konsumpcja życia, Rzucanie wyzwania stereotypom, konwenansom i konwencjom, branie życia w swoje ręce, wyznaczania kierunku innym.
- REPREZENTACJA GRAFICZNA:

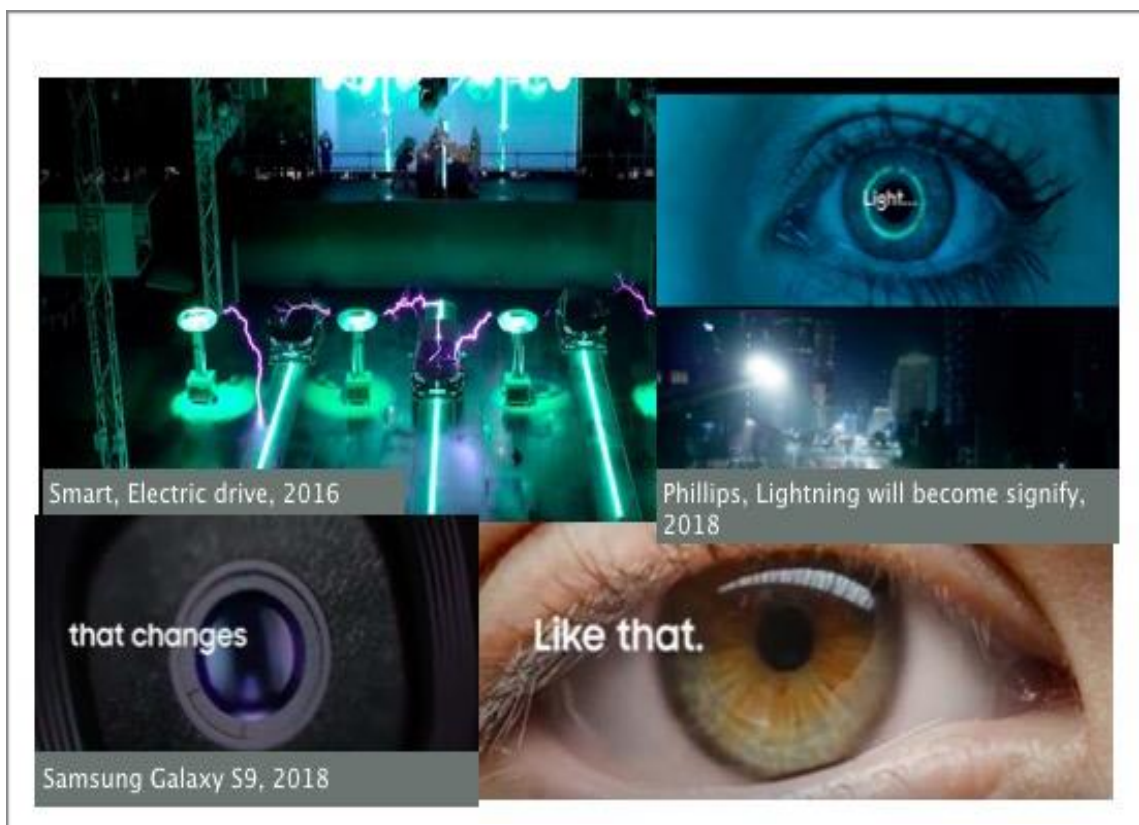
Idealnie po(d)łączeni

- ZNACZENIE: Inteligentne rozwiązania to niewidoczna sieć, harmonijne środowisko życia i społeczeństwo.
- KLUCZOWE ELEMENTY JĘZYKOWE I WIZUALNE: Niematerialność, duchowa idealność, płynność (wykorzystanie konwencji musicalu do podkreślenia harmonii i płynności). Hybrydowość - harmonia między przeszłością a przyszłością (tradycja i innowacja), technologią a naturą.
- REPREZENTACJA GRAFICZNA:

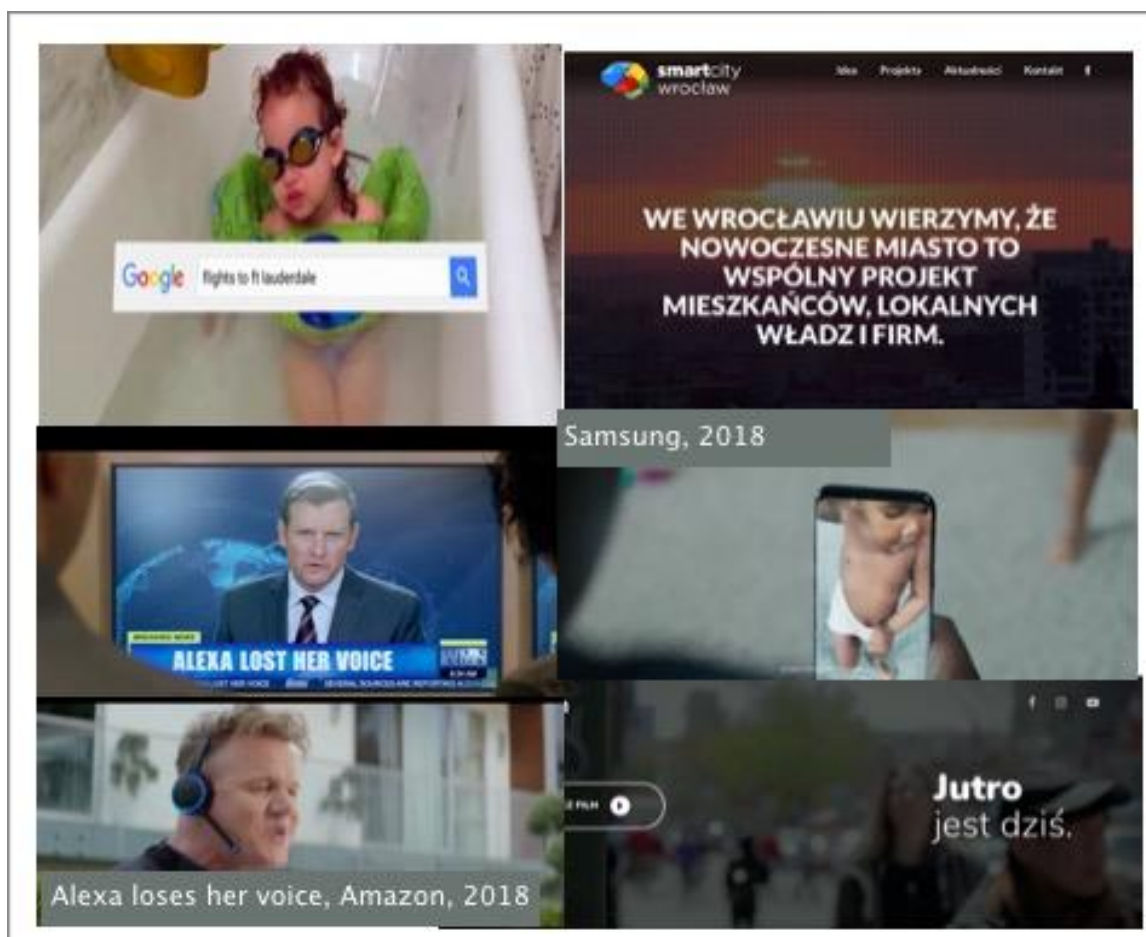
Puls i energia

- ZNACZENIE: Inteligentne rozwiązania to energetyczne połączenia, puls, niewidoczna energia, odpowiedź na biologiczną potrzebę.
- KLUCZOWE ELEMENTY JĘZYKOWE I WIZUALNE: Inteligentne rozwiązania pokazywane jak żyjące środowisko - działające zgodnie z rytmem żywych organizmów, odpowiadające na bodźce z żywego organizmu, pulsująca, zmieniająca się technologia przypominająca krwioobieg lub uderzenia serca, ożywiająca energia.
- REPREZENTACJA GRAFICZNA:

Niewidoczny towarzysz

- **ZNACZENIE:** Inteligentne rozwiązania to niewidoczne, przezroczyste technologie, towarzysz życia codziennego.
- **KLUCZOWE ELEMENTY JĘZYKOWE I WIZUALNE:** Ludzkie życie widziane okiem kamery (w tym VR), technologii, dokumentowana codzienność. Niezastępowalne, zrośnięte z naszym życiem. Niewidoczne i znaturalizowane rozwiązania. Tak naturalna część rzeczywistości, że przestajemy ją postrzegać jako coś obcego.
- **REPREZENTACJA GRAFICZNA:**

7 Analiza oficjalnej komunikacji dotyczącej Krajowych Inteligentnych Specjalizacji

W tej części raportu omówiony zostanie język, którym komunikują się KISy oraz język wykorzystywany przez PARP do komunikowania o przedsiębiorczości. Celem tej analizy było sprawdzenie z jakich konwencji, sposobów komunikacji lub kodów korzysta KIS oraz PARP i w jakiej relacji pozostają do języka, kodów i dyskursów kulturowych. Aby komunikat był czytelny, atrakcyjny i łatwy do zinterpretowania, a dodatkowo odwoływał się do pożądanego znaczenia smart, inteligentnych rozwiązań oraz przedsiębiorczości powinien pozostawać w styczności na poziomie wizualnym, językowym czy odwoływania się do określonych idei, które zostały zidentyfikowane w obszarze kultury. Każdy rodzaj zabiegu, typ produkowanego komunikatu buduje wyobrażenie o tym czym są inteligentne rozwiązania promowane przez KISy.

Język komunikacji Krajowych Inteligentnych Specjalizacji odwołuje się do dwóch głównych obszarów znaczeniowych: inżynieryjno-naukowego oraz urzędowo-administracyjnego. To na tych dwóch elementach opiera się główny przekaz. Język buduje duże poczucie hermetyczności, specjalistyczności i oficjalności oraz formalnych standardów.

Strona KIS, która stanowi główne źródło informacji, podzielona jest na dwa systemy znaczeniowe. Pierwszy budowany jest przez mapę-obraz. Animowana mapa, uproszczona, sugerująca połączenia, odwołująca się do kodu „Proste połączenia”. Brak kontynuacji tej myśli.

Odbiorca po kliknięciu na mapę przenoszony zostaje do odmiennego systemu sugerującego podziały i segmentację - skatalogowany i skrolowany tekst podzielony na działy i podrozdziały.

KIS korzysta z dwóch, opozycyjnych systemów znaczeniowych: prostoty, intuicyjności i egalitarności inteligentnych rozwiązań (Kod proste powiązania) z systemem wyspecjalizowanym, naukowym, hermetycznym (język inżynieryjno-naukowy).

W komunikacji pojawia się również język biznesowego standardu, który odwołuje się do starych kodów przedsiębiorczości takich jak „Wielki świat” (raport Przedsiębiorczość, 2010) obiecujących sukces rozumiany jako zdobycie świata. Język odnosi się do świata korporacji i wielkich przedsiębiorstw.

Inteligentna specjalizacja to element urzędowego wymogu, formalnym, administracyjnym parametrem, zastępując analogicznie funkcjonujące pojęcie „innovacyjny”, powodując trudność w zrozumieniu różnicy między tymi dwoma stosowanymi wymiennie pojęciami.

Inteligentna specjalizacja najczęściej funkcjonuje jako synonim innowacyjności:

- pokazywana przy użyciu kodu Kreatywna zabawa (raport Innowacyjność 2011), który dziś występuje również jako element dominujących kodów przedsiębiorczości („Fantazja bez ograniczeń”, rozdział “Mapa kodów dominujących i emergentnych 2018” w niniejszym raporcie);
- sposób na opowiadanie o innowacyjności (Innowacyjny proces) który nie został ujęty w raporcie z roku 2011 i stanowi element zmieniających się kodów innowacyjności. Ten sposób opowiadania o inteligentnych specjalizacjach pozostaje w zbieżności ze emergentnymi kodami opowiadania o przedsiębiorczości („Projektowanie”, rozdział “Mapa kodów dominujących i emergentnych 2018” w niniejszym raporcie).

Wynika to z pokrywania się i wzajemnego oddziaływania obszarów przedsiębiorczości, innowacyjności i technologii.

Brak związku między konceptem Przedsiębiorczego Odkrywania (kreatywny eksperyment), a językiem naukowo-inżynieryjnym (naukowa procedura).

Mapa języka KIS

Język inżynieryjno-naukowy

- Charakter organizacji tekstu przypominający skatalogowany, książkowy tekst naukowy lub spis treści. Odwołanie do języka prac naukowych, tradycyjnej, akademickiej, podręcznikowej wiedzy.
- Skrolowany tekst, podzielony na działy, punkty, podpunkty - prawny, administracyjny, formalny język norm i wymagań, warunków obowiązywania, definicji.
- Wykorzystanie wyspecjalizowanego języka - technologizacja i naukowość języka, wykorzystywanie skrótowców - hermetyczna wiedza i naukowe kompetencje.
- Wskazany w raporcie o „Innowacyjności” z 2011 roku „Akademickie teorie” budujący poczucie, że „Inteligentne specjalizacje” są odległe od codziennej praktyki wielu przedsiębiorców, skierowane do wysokiej klasy specjalistów i naukowców.

KIS 1. ZDROWE SPOŁECZEŃSTWO

NAUKI HUMANISTYCZNO-SPOŁECZNE W KRAJOWEJ INTELIGENTNEJ SPECJALIZACJI - PRZEGLĄD I AKTUALIZACJA

Innowacyjny produkt

produkty chemii specjalistycznej oraz inżynierii środowiska (BIOTECH)

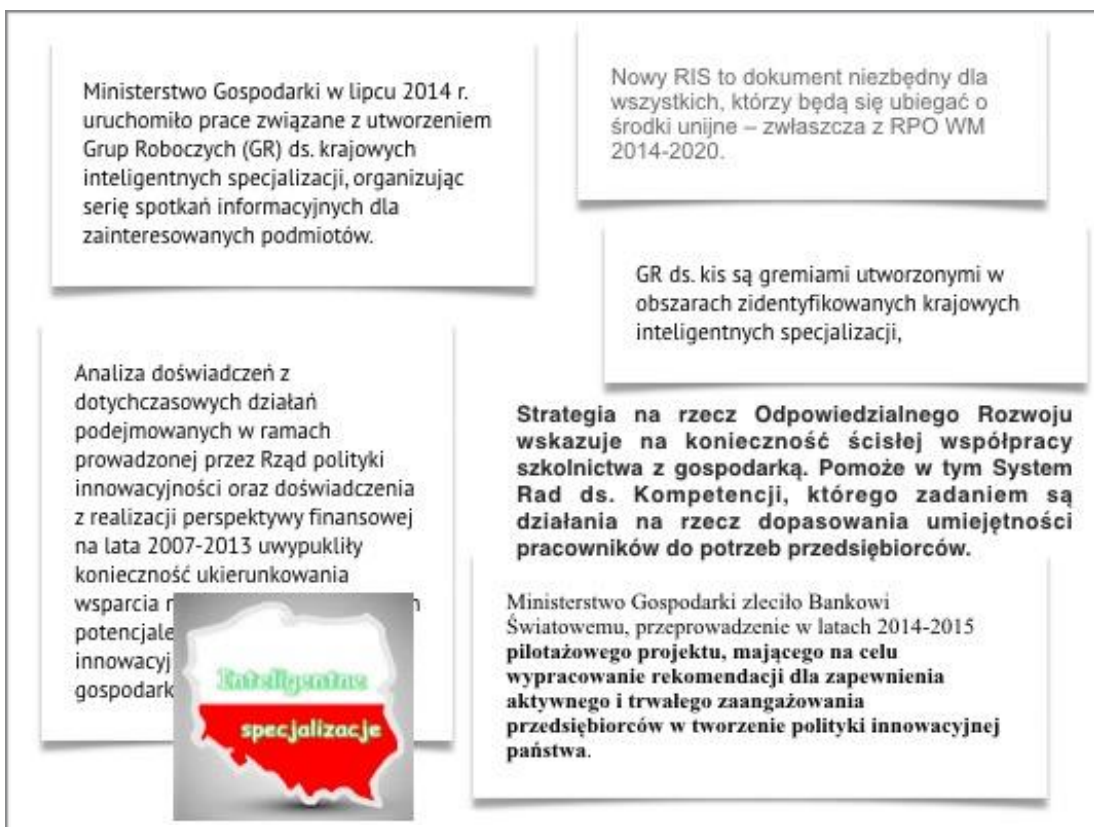
11.00 – 12.00 Wsparcie dla firm z Programu Inteligentny Rozwój na innowacyjne przedsięwzięcia: prowadzenie prac badawczo-rozwojowych przygotowujących do wdrożenia technologii o inwestycyjnym charakterze;

Prace nad nowatorskim wykorzystaniem komórek macierzystych i/lub progenitorowych i/lub innych komórek/tkanek podawanych zarówno w układzie autologicznym, jak i alogenicznym. Projekty badawczo-rozwojowe mogą mieć zarówno charakter podstawowy, przedkliniczny jak i kliniczny.

Język urzędowo-administracyjny

- Oficjalny język komunikatów urzędowych, duża oficjalność, formalizacja - budująca skojarzenia z dokumentacją, ogłoszeniami i przetargami instytucji publicznych.
- Administracyjno - unijne zestandaryzowane parametry, dokumenty i wytyczne, „polityka” innowacyjności, perspektywa finansowa, gremia, grupy robocze, system rad itp.
- Element językowy wskazany również w raporcie dotyczącym „Innowacji” z 2010 roku jako „Urzędowa oficjalność”, który powoduje, że innowacyjność (inteligentne specjalizacje) stają się urzędowym wymogiem, schematem (aspektem wypełnianego wniosku), kryterium kwalifikacyjnym.

Język biznesowego standardu

- Komunikacja odwołująca się do kodów biznesu i korporacyjnych sukcesów (prize, podbój rynków).
- Język biznesowych procesów, korporacyjnego projektu, procedur i norm - „Identyfikowanie priorytetów”, „instrumenty inwestycyjne”, „forseight”, „insight”, „akademia menadżera”.
- Język biznesu, korporacji optymalizacji, konkurencyjności.
- Inteligentne rozwiązania to część biznesowego standardu, innowacyjnego, dużego przedsiębiorstwa, sposób na uzyskanie rynkowej przewagi.

The collage consists of several posters:

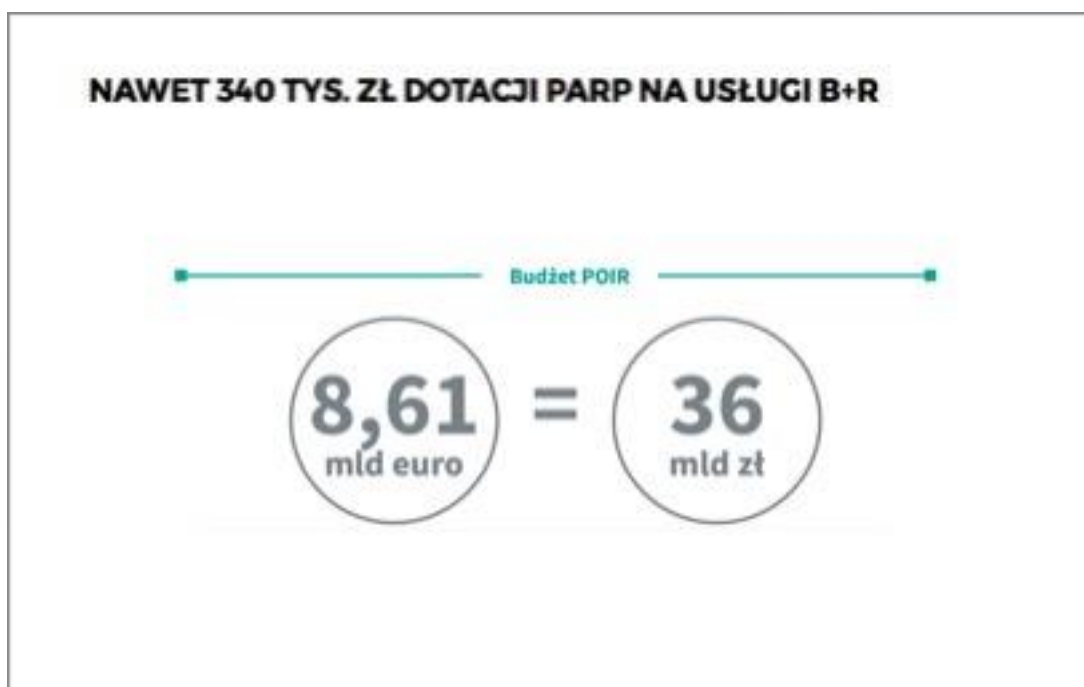
- Poland Prize:** A poster with a city skyline at night. Text: "Poland Prize to program umożliwiający zagranicznym start-upom rozpoczęcie działalności w Polsce. Jego celem jest wykreowanie Polski na kraj pierwszego wyboru prowadzenia działalności w Europie Środkowo-Wschodniej dla zagranicznych start-upów."
- Wspólnie na podbój rynków zagranicznych:** A poster with a world map. Text: "Działając w klasie zyskujesz profesjonalną pomoc w rozwoju i internacjonalizacji swoich produktów."
- Czas na proinnowacyjne usługi!:** A poster showing people working. Text: "Wprowadzasz na rynek innowacje? Wykorzystaj potencjał doradcy instytucji Obszaru Biznesu (IOB) i zdobądź nawet 700 tys. zł na inwestycje i do 350 tys. zł na usługi."
- Akademia Menadżera MŚP - spotkanie informacyjne:** A poster showing three people in a meeting. Text: "PWRP / ..."
- Audyt innowacyjności. Porównaj się z najlepszymi!:** A poster with a person's hand holding a pen. Text: "Współpraca to się opłaca!"

On the right side of the collage, there is a text box:

Biorąc pod uwagę powyższe na zlecenie Ministerstwa Gospodarki w latach 2011-2012 został opracowany Foresight technologiczny przemysłu – InSight2030

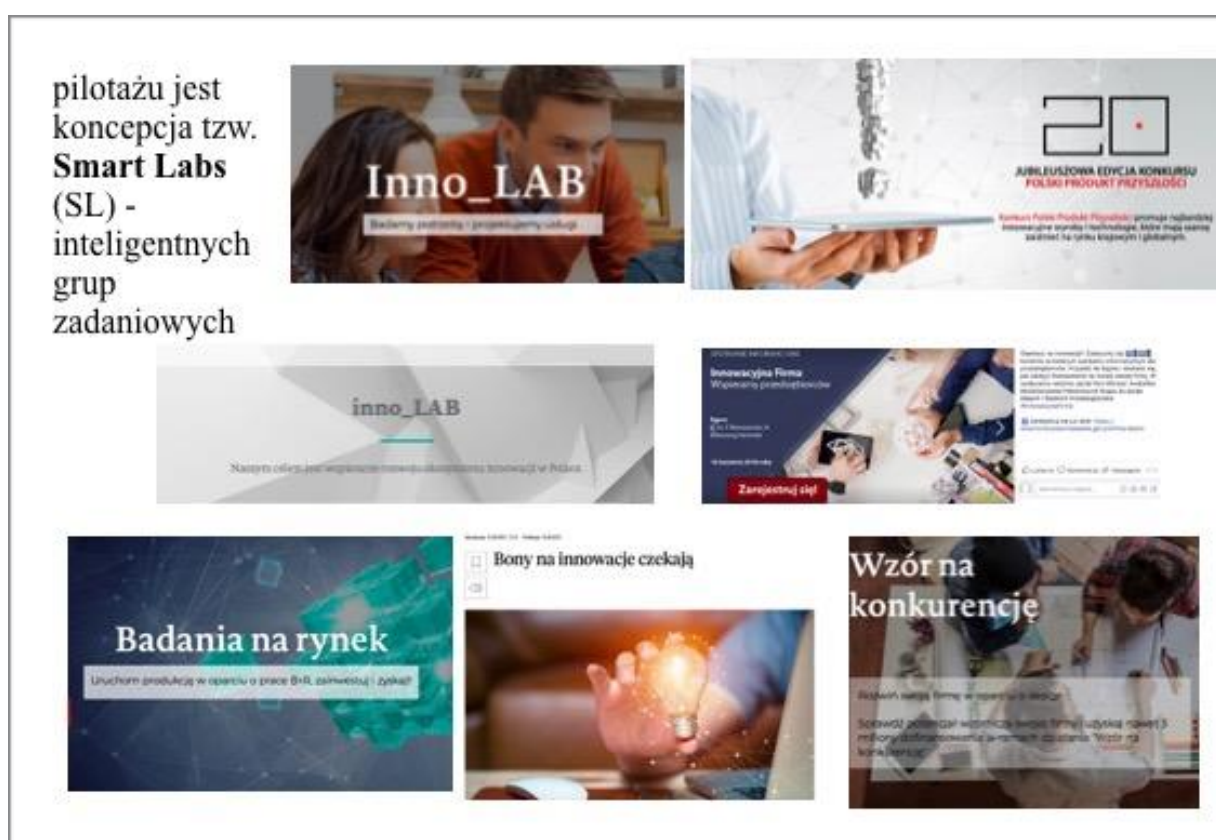
Czekające pieniądze

- Element komunikacyjny, wskazany w raporcie dotyczącym Innowacji z 2010 roku.
- Położenie akcentu na kwoty, ich dostępność, a dopiero w drugiej kolejności na element „innowacyjny”/„inteligentny”.
- Jak wskazano w raporcie z 2010 roku, odwraca to porządek, który w działaniach innowacyjnych jest pożądany - innowacja przestaje być celem, a staje się pretekstem do pozyskania funduszy.

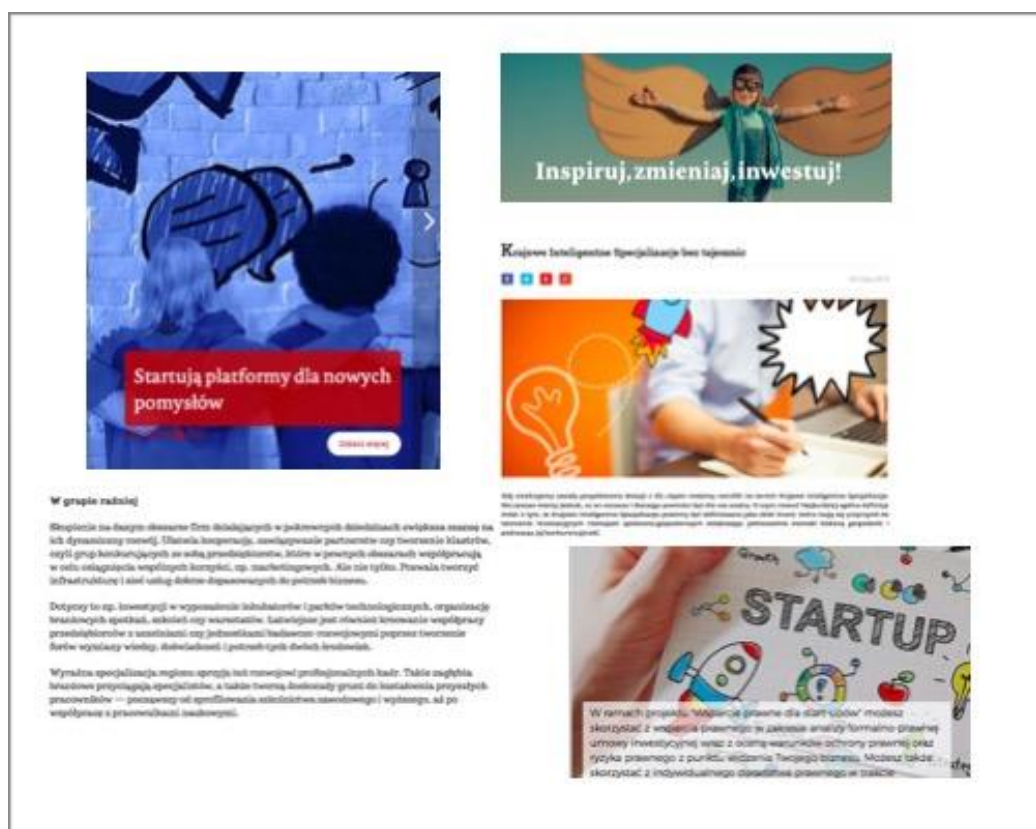
Język innowacyjnego procesu

- Inteligentne specjalizacje to kreatywny eksperyment, zaprojektowane, naukowe rozwiązanie.
- Prototypowanie, renderowanie, projektowanie
- Przypuszczalnie (założenie badacza) jeden z nowych kodów mówienia o Innowacyjności, nieobecny w raporcie z 2011 roku.
- Wykorzystywany do mówienia o przedsiębiorczości - Kod „Projektowanie”, rozdział “Mapa kodów dominujących i emergentnych 2018” w niniejszym raporcie.

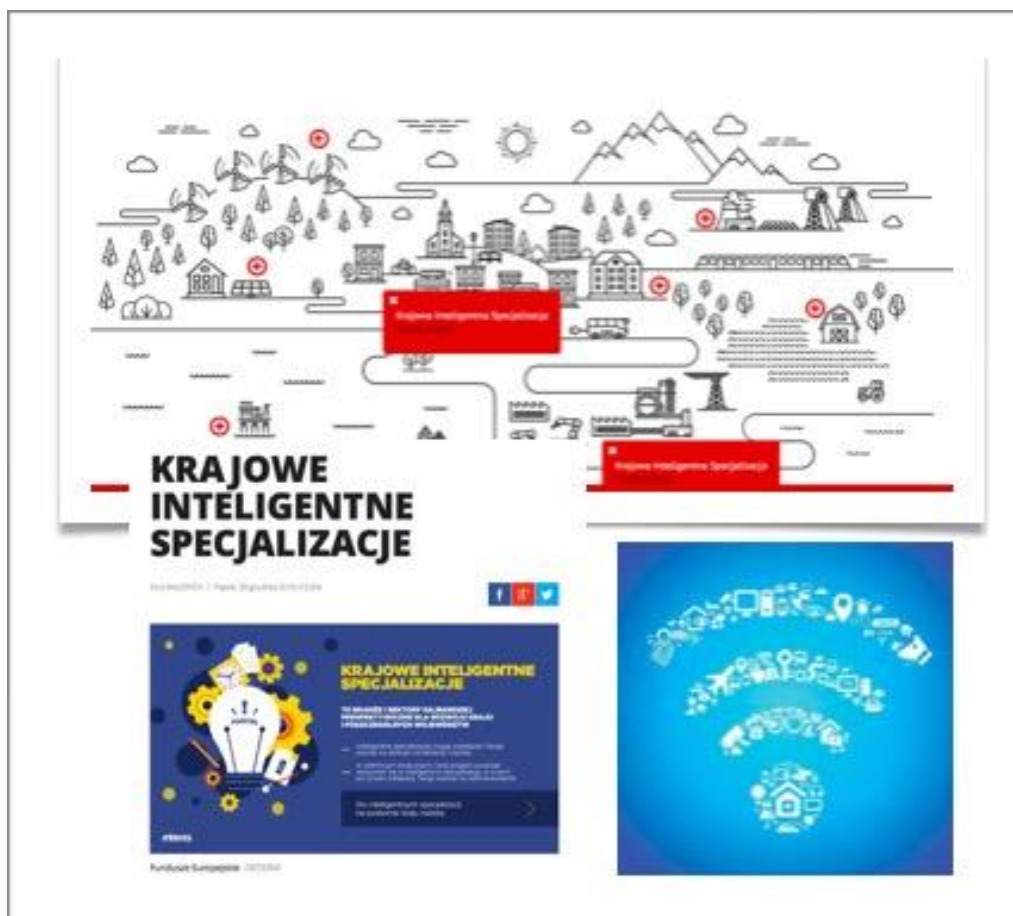
Język kreatywnej zabawy

- Smart Labs - nazwa kojarząca się z zabawkami i grami. Odwołanie do konceptu eksperymentowania, projektowania, kreowania i nauki. Budowanie nowych kompetencji i produktów to zabawa.
- Elementy kodów „Nowa bohema” oraz „Fantazja bez ograniczeń”, rozdział “Mapa kodów dominujących i emergentnych 2018” w niniejszym raporcie oraz kodu „Kreatywność” z raportu o Przedsiębiorczości z 2010 roku.

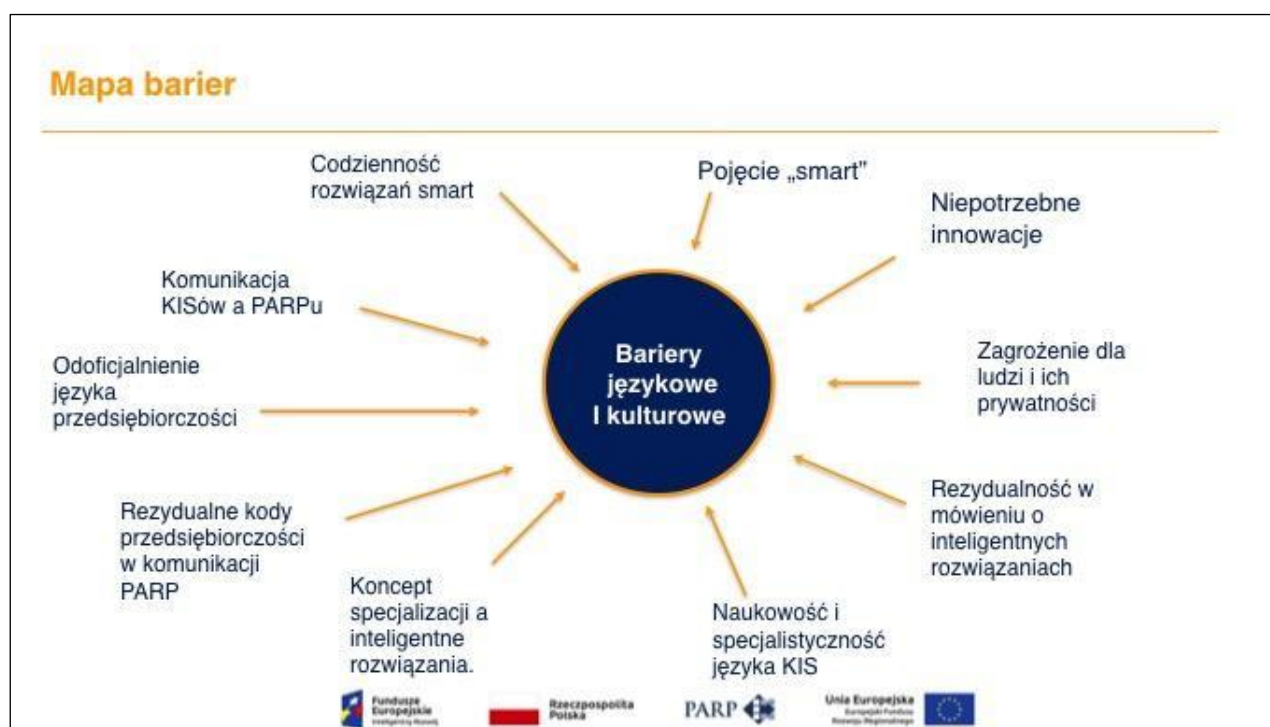
Proste połączenia

- Sposób na pokazywanie Inteligentnych specjalizacji jako prostoty połączonych elementów wzajemnie na siebie oddziałujących, tworzących zintegrowany system.
- Kod „Proste połączenia”, rozdział “Zmiana kodów kulturowych smart, inteligentnych rozwiązań” w niniejszym raporcie.

8 Bariery kulturowe i językowe

W tej części analizy zebrano i podsumowano wątki obecne w częściach dotyczących kodów przedsiębiorczości, kodów i znaczeń smart, inteligentnych rozwiązań dyskursów dotyczących smart, inteligentnych rozwiązań, oraz analizy komunikacji KISów i PARPu w zakresie smart, inteligentnych rozwiązań oraz przedsiębiorczości. Wskazano te elementy, które mogą przeciwdziałać zrozumieniu komunikatów, których tematem są smart, inteligentne rozwiązania i uniemożliwiać ich zrozumienie na sposób, który dziś dominuje lub ma emergentną wartość kulturową.

Komunikacja KISów a PARPu

Język, którym operują KISy w oficjalnej komunikacji ma charakter oficjalny. Nieco większa rozpiętość konwencji językowych i kodów z obszaru przedsiębiorczości pojawia się na stronie PARPu. Tutaj pojawiają się komunikaty korzystające z kodów kreatywności czy projektowania.

Język i stojące za nim wyobrażenia o tym czym jest przedsiębiorczość, inteligentne rozwiązania czy innowacje są niespójne, a tym samym nie wspierają budowania skonsolidowanego wyobrażenia o celach i charakterze działań realizowanych przez KISy i oraz niepewność, co do tego kim są odbiorcy.

Odficjalnienie języka przedsiębiorczości.

Kultura coraz mocniej wykorzystuje nieoficjalność w mówieniu i pokazywaniu przedsiębiorczości. Nieoficjalne przestrzenie pracy, luźna postawa bohaterów (przedsiębiorców), nieformalne relacje czy wreszcie wolność i swoboda jako element filozofii sukcesu towarzyszący dzisiejszej przedsiębiorczości. Oficjalny język administracyjno-urzędowy sytuuje się w opozycji do swobodnego języka przedsiębiorczości. Brak kompatybilności językowej powoduje, że przedsiębiorcy potrzebują „tłumaczy”.

Rezydualne kody przedsiębiorczości w komunikacji PARP

Rezydualne kody przedsiębiorczości (język biznesowego standardu), które odwołują się do oficjalności, pokazują i komunikują standard, powielony wzorzec czy zasoby są sprzeczne z dominującymi kodami przedsiębiorczości i innowacji, które koncentrują się na kreatywności i tworzeniu nowych wzorców.

Koncept specjalizacji a inteligentne rozwiązania.

Komunikacja KISów operuje językiem inżynieryjno-naukowym, tworząc wrażenie specjalistyczności i hermetyczności, powodując tym samym, że komunikat jest skierowany do osób posiadających zasoby i kompetencje do zrozumienia przekazu - naukowców, inżynierów. Kontrastuje z tym przekaz kulturowy, który mówi dziś o inteligentnych rozwiązaniach, jako aspekcie otaczającej nas rzeczywistości, podkreślając ich egalitarność oraz wskazując na aspekt intuicyjności i prostych połączeń. Te dwa komunikaty stoją ze sobą w sprzeczności. Inne znaczenia niesie ze sobą inteligentne rozwiązania w dominujących w kulturze kodach, a inne specjalistyczność.

Pojęcie „smart”

Pojęcie smart, które przyszło do nas z języka angielskiego ma dużo szersze znaczenie niż pojęcie inteligentny. Trudność z jednoznaczną interpretacją i przełożeniem na język polski zakresu znaczeń powiązanych z tym pojęciem.

Zagrożenie dla ludzi i ich prywatności

Silne dyskursy, które wiążą inteligentne rozwiązania z zagrożeniem dla ludzi; miejsc pracy, prywatności etc. Ten obszar dyskursywny, choć niezbyt bogaty w zakres tematyczny, jest obszarem

bardzo żywotnym a intensywność i emocjonalność komunikatów mówiących o zagrożeniu ze strony inteligentnych rozwiązań może stanowić barierę zwłaszcza w zakresie dostępu do danych.

Niepotrzebne innowacje

Połączenie przestrzeni inteligentnych rozwiązań i innowacji spowodowało, że trudno jest rozdzielić te dwa pojęcia i używane są zamiennie. Innowacja jako nowość, nowinka, moda występuje zamiennie z pojęciem „smart”.

Inteligentne rozwiązania często pojawiają się w kontekście gadżetów, pseudoinnowacji, rozwiązań, które pochłaniają duże zasoby pieniędzy a nie przynoszą oczekiwanego rezultatu lub rezultat ten jest opisywany jako absurdałna fanaberia.

Naukowość i specjalistyczność języka KIS

Język odwołujący się do specjalistycznych terminów naukowych, skrótowców, rozdziałów, działów i poddziałów dyscyplin naukowych tworzy barierę. Hermetyczność komunikacji KIS często jest poza doświadczeniem codziennym przedsiębiorcy.

Codziennność rozwiązań smart

Wysoka specjalistyczność języka, którym operuje KIS stoi w sprzeczności z doświadczeniami smartowości, która jest codzienna i wygodna. Inteligentne rozwiązania postrzegane jako innowacyjne są dalekie od codziennego doświadczenia, kiedy zaś wchodzą w obręb codziennych doświadczeń tracą walory innowacyjności i stają się wygodne i/lub modne. Barierę może stanowić wewnętrzna sprzeczność smart, inteligentnych rozwiązań, kiedy chcemy o nich mówić językiem nienaukowym.

Rezydualność w mówieniu o inteligentnych rozwiązaniach

Inteligentne rozwiązania to w języku KISów głównie służące modernizacji technologie i narzędzia. W emergentnych i dominujących kodach inteligentnych rozwiązań mówi się o nich wskazując głównie na niematerialną energię, ich połączenie z życiem, wzorowane są na naturze, biologii lub stanowią inspirację dla ludzkich działań, aktywizują człowieka do robienia i tworzenia rozwiązań, które wydają się niemożliwe.

9 Wnioski i rekomendacje

9.1 Wnioski i rekomendacje dla komunikacji przedsiębiorczości oraz inteligentnych rozwiązań

Od technologii do zmiany

Dyskursy sytuują smart, inteligentne rozwiązania po dwóch stronach opozycji, której jednym elementem są niecodzienne, futurystyczne, przełomowe technologie, a drugim znaturalizowane, codzienne, znane i wygodne rozwiązania, których nie traktujemy jako innowacje, a raczej wygodne funkcjonalności.

Jest to bariera, którą przełamywać mogą nowe kody „smart/inteligentnych” rozwiązań takie jak „Puls i energia” ponieważ pokazują one zanurzenie technologii w świat ludzki, zrośnięcie z życiem ale nie wskazują na jej wygodny charakter jako cechę nadrzędną.

REKOMENDACJA: Warto podkreślać aspekt kreatywny technologii, łągódząc element naukowy, techniczny, mechaniczny tworzący barierę językową i odwołujący się do rezydualnych kodów innowacyjności oraz inteligentnych rozwiązań. Działanie zgodnie z zasadą, że nawet największe wynalazki mają służyć życiu.

Od akademickości do życia jako przedmiotu badań

Akademickość, często jest u nas powiązana ze standardami, normami, naukową procedurą, procesem badawczym.

Kody emergentne inteligentnych rozwiązań wskazują na eksplorację, tworzenie nowych powiązań, niestandardowych połączeń. Inteligentne rozwiązania w obszarach emergentnych funkcjonują jako niematerialne połączenia. Inteligentne rozwiązania to niewidoczna energia, która zmienia nasz świat. Nasze możliwości, naszą wrażliwość i zestandaryzowany sposób myślenia i widzenia.

Również dyskursy odnoszą się do możliwości zmiany świata dzięki inteligentnym rozwiązaniom („Odpowiedź na wielkie wyzwania”, „Społeczna ewolucja”) - sygnalizując, że to jedyny sposób na poradzenie sobie z nękającymi społeczeństwa problemami.

Emergentne sposoby opowiadania o przedsiębiorczości również są zbieżne z adaptacją i umiejętnością wyznaczania nowych kierunków.

REKOMENDACJA: Warto podkreślać powiązanie między przedsiębiorczością a możliwościami oferowanymi przez inteligentne rozwiązania jako narzędzie kreowania zmiany społecznej i środowiskowej. Warto odwoływać się do tematów poruszanych w dyskursach dotyczących smart-inteligentnych rozwiązań jako “odpowiedzi na wielkie wyzwania” oraz “społeczna ewolucja”. Inteligentne rozwiązania to sposób na poradzenie sobie z ważnymi społecznymi problemami.

Od wiedzy do praktyki

Jednym z pozytywnych dyskursów jest „(Polska) szansa na sukces” łącząca inteligentne rozwiązania z aktywnością polskich start-upów. W tym wypadku większy nacisk położony jest na aspekt połączenia potencjału naukowo-biznesowego jako potencjału start-upów. Naukowcy pasjonaci, to temat łączący aspekt przedsiębiorczości i inteligentnych specjalizacji.

REKOMENDACJA: Portrety naukowców(lub studentów)-przedsiębiorców, zwłaszcza młodych to sposób na przełamywanie bariery między specjalistyczną wiedzą a komercyjnym sukcesem. Teorią a praktyką biznesowego działania.

Eksperymentowanie

EKSPERYMENTOWANIE JAKO POSTAWA ŻYCIOWA

W kodach emergentnych przedsiębiorczość to przede wszystkim adaptacja i umiejętność wyznaczania nowych kierunków. Projektowanie i improwizacja, elastyczność, zmienność i umiejętność reagowania na otoczenie. Eksperymentowanie, irracjonalne lub spontaniczne działanie.

Jest to obszar zbieżny z pojawianiem się pojęcia smart/inteligentny jako opisu życiowej kompetencji.

REKOMENDACJA: Warto wykorzystać tę zbieżność i mocniej akcentować powiązania idei „smart/inteligentnych” rozwiązań z przedsiębiorczą postawą, ciekawością, dziecięcą pasją do odrywania.

Od infrastruktury do alchemii innowacji

Jeden z neutralnych dyskursów („Modernizacja i technokracja”) buduje obraz inteligentnych, smart rozwiązań jako wysoce wyspecjalizowanej wiedzy i technologii, która służy rozwojowi i modernizacji infrastruktury.

W dyskurs wpisują się artykuły związane z Krajowymi Inteligentnymi Specjalizacjami. Korzystanie z języka technicznego, biurokratycznego, skrótów, brak metafor, odwołania do systemów i ich modernizacji, unowocześnienia.

REKOMENDACJA: Przeniesienie akcentu z infrastruktury, procesów i technologii, zwłaszcza w narracjach odnoszących się do przedsiębiorczego odkrywania, na komunikat zgodny z nowymi kodami przedsiębiorczości i kodami emergentnymi inteligentnych/smart rozwiązań np. „Odważa” lub „Alchemia innowacji”. Pokazywanie, że innowacyjność służy wychodzeniu przed szereg, tworzeniu nowych rozwiązań, pozycjonowanie twórców innowacji jako odważnych autorów zmian, których owoce pracy zmieniają rzeczywistość na lepsze.

9.2 Wnioski i rekomendacje dla komunikacji KIS

Od specjalistyczności do multidyscyplinarności

Obecnie w komunikacji KIS „smart/inteligentny” odnosi się w zdecydowanej większości do technologii. Wykorzystywany język naukowo-inżynierski bardzo mocno kieruje komunikację w stronę specjalizacji pomijając aspekt przedsiębiorczości w rozumieniu dzisiejszej kultury.

Komunikacja buduje relację „smart/inteligentnych” rozwiązań ze znaczeniami opisanymi jako rozwinięta technologia, specjalistyczna, skuteczna ale wymagająca wysokich kompetencji, będąca poza perspektywą tzw. „zwykłego przedsiębiorcy”. Jest to bariera komunikacyjna, którą należy zaadresować. W dyskursie dotyczącym inteligentnych rozwiązań „(Polska) droga do sukcesu” podkreśla się przewagę wyobraźni nad wiedzą czy technologią, która jest łatwa do powielenia i którą dysponują różne podmioty.

REKOMENDACJA: Wskazywanie na aspekt multidyscyplinarności i wagę wiedzy rynkowej i wyobraźni społecznej, jako równowagę dla wiedzy akademickiej w tworzeniu rozwiązań. Pokazywanie połączeń między różnymi specjalnościami („sieciowanie”, „energetyzowanie” społeczności), zamiast skupiania się na specjalistyczności.

Od procesu do eksperymentu

Przedsiębiorczość w nowych kodach to uwolnienie się od standardu i ograniczeń z nim związanych, swoboda wyboru i kreowania otoczenia.

Język dotyczący biznesowego standardu oraz język administracyjno-urzędowy buduje skojarzenia z wpisywaniem się w rozwiązania systemowe, działaniem zestandaryzowanym i zunifikowanym.

REKOMENDACJA: Podkreślanie kreatywności i wolności procesu oraz pomocy w realizacji pasji i efektów pracy twórczej i naukowej w konsekwencji wykorzystania funduszy.

Od skomplikowania do intuicyjności

Dominujące kody inteligentnych rozwiązań koncentrują się na wygodzie i prostocie, intuicyjności i dostępności.

W komunikacji KIS (zwłaszcza na stronie www.smart.gov.pl, będącej głównym touch pointem) pomieszczone są dwa systemy znaczeniowe. Specjalistyczny, oficjalny (opis czym jest KIS i lista specjalizacji z jakich się składa) z intuicyjnym, prostym oddającym ideę inteligentnych rozwiązań (mapa na stronie głównej) jako sieciowych połączeń, powiązań.

REKOMENDACJA: Warto ujednolicić przekaz koncentrując się na podkreślaniu idei multidyscyplinarności jako formy sieciowych powiązań przynoszących inteligentne rozwiązania. Należy rozwijać układ sieciowy, sygnalizować połączenia i przepływ wiedzy, zamiast dzielenie, systematyzowania grupowania w mniejsze zbiory.

JĘZYK INNOWACYJNEGO PROCESU I KREATYWNEJ ZABAWY

Obecnie w niewielkim stopniu rozwijana jest komunikacja odwołująca się do dominujących lub emergentnych kodów opowiadania o przedsiębiorczości i innowacyjności, koncentrujących się na rozrywce i przyjemności tworzenia.

REKOMENDACJA: Rozszerzanie repertuaru form opowiadania i ich większa obecność w oficjalnej komunikacji. Wskazywanie na połączenia między przedsiębiorczą postawą a inteligentnymi rozwiązaniami. Przedsiębiorczość to dziś również kod Projektowanie czy Nowa Bohema, które można wykorzystać do pokazania siły sprawczej, zmieniającej otoczenie nie tylko biznesowe. Przyjemność tworzenia rozwiązań porównywalna z przyjemnością tworzenia sztuki, która potrafi zmienić perspektywę patrzenia na świat. Nowe technologie są dziś często pokazywane jako nasz nowy ekosystem (w kodach emergentnych - Puls i energia, Idealnie po(d)łączeni czy Odwaga), inteligentne rozwiązania to narzędzie kształtujące ten ekosystem.

9.3 Rekomendacje dla dalszych etapów badania z interesariuszami

Ze względu na fakt, iż komponent semiotyczny stanowi podstawę dla dalszych etapów projektu służącego przygotowaniu założeń dla strategii komunikacji Krajowych Inteligentnych Specjalizacji, w poniższej części przygotowano tabelę zawierającą uwagi i rekomendacje mające dać wskazówki dla dalszych procesów badania z udziałem interesariuszy KIS. Rekomendacje i uwagi wynikają z obserwacji zjawisk i języka kultury, a także języka obecnej komunikacji PARP i Ministerstwa oraz barier kulturowych i językowych. Służą pogłębieniu zagadnień, których nie można przeanalizowane metodą semiotyczną lub wydają się stanowić ciekawe i adekwatne pole dla dalszych eksploracji.

LP	WNIOSEK Z ANALIZY SEMIOTYCZNEJ	REKOMENDACJA DLA DALSZYCH ETAPÓW BADANIA
1.	Oficjalny język administracyjno-urzędowy sytuuje się w opozycji do swobodnego języka przedsiębiorczości. Brak kompatybilności językowej powoduje, że przedsiębiorcy potrzebują „tłumaczy”.	Pogłębienie wątku zwłaszcza w kontekście badania doradców przedsiębiorców. Eksploracja specyfiki ich doradztwa oraz weryfikacja konieczności tłumaczenia obecnie wykorzystywanego języka.
2.	Język odwołujący się do specjalistycznych terminów naukowych, skrótowców, rozdziałów, działów i poddziałów dyscyplin naukowych tworzy barierę. Hermetyczność komunikacji KIS często jest poza doświadczeniem codziennym przedsiębiorcy.	W kolejnych etapach badania należy zmapować elementy komunikacji odwołujące się do pojęcia „smart” oraz „inteligentny” w sposób, który odbiorcy komunikacji KIS uznają za bliski ich codziennym doświadczeniom i odnosić się do tychże, jako do punktów odniesienia, benchmarków.
3.	Warto podkreślać aspekt kreatywny technologii łągając element naukowy, techniczny, mechaniczny tworzący barierę językową i odwołujący się do rezidualnych kodów innowacyjności oraz inteligentnych rozwiązań.	Weryfikacja wniosku w procesie badań ilościowych oraz pogłębienie wiedzy na temat istniejących barier poprzez eksplorację potrzeb komunikacyjnych przedsiębiorców (w toku wywiadów FGI).
4.	Warto podkreślać powiązanie między przedsiębiorczością a możliwościami oferowanymi przez inteligentne rozwiązania jako narzędzie kreowania zmiany społecznej i środowiskowej.	Weryfikacja sposobu w jaki przedsiębiorcy definiują swoją rolę w życiu społecznym - jaki szerszy kontekst swojej działalności dostrzegają, co w nim jest dla nich istotne.
5.	Portrety naukowców(lub studentów)-przedsiębiorców, zwłaszcza młodych to sposób na przełamywanie bariery między specjalistyczną wiedzą a komercyjnym sukcesem. Teorią a praktyką biznesowego działania.	Weryfikacja wniosku w postaci „przetestowania” materiałów zgodnych z założeniem płynącym z ww. wniosku. Zebranie opinii interesariuszy odnośnie do wykorzystania takiej symboliki.

10 Szczegółowy wykaz źródeł

10.1 Przedsiębiorczość

Literatura, seriale, filmy, książki:

Joy, 2015

Szefowa, Netflix, 2017

Dolina Krzemowa, 2014-2018

Steve Jobs, 2015

Anatomia startupu, 2016

Włącz się do gry, Sheryl Sandberg

4-godzinny-tydzien-pracy, Timothy Ferriss

101-niezwyklych-pomyslow-na-biznes, Grzegorz Marynowicz

biznes-nowych-mozliwosci-czterolistna-koniczyna-nowy-paradygmat-biznesu, Robert Kozielski

co-ludzie-sukcesu-robia-przed-sniadaniem, Laura Vanderkam

ekspert-biznesu-jak-wymyslic-stworzyc-i-prowadzic-zyskowny-biznes-bez-srodkow-na-start, Adam Grzesik

elon-musk-biografia-tworcy-paypala-tesli-spacex, Ashlee Vance

gotowi-na-zabawe-w-biznes-startup, Krystian Gontarek

zostan-swoja-szefowa-czyli-jak-stworzyc-i-prowadzic-wlasna-firme, Anna Konarzewska-Żuczek

jak-wynagradzac-pracownikow-w-start-upach-i-malych-firmach-wskazowki-dla-przedsiębiorców-zarządzających-malym-zespołem, Piotr Sedlak

kreatywni-w-biznesie, Amir Jan Fazlagić

liderki-biznesu-jak-zwyciezac-i-zmieniac-swiat, Jolanta Zwolińska, Beata Stelmach, Beata Osiecka,

menedżer-80-20-pracuj-mniej-osiegnij-wiecej, Richard Koch

metoda-lean-startup-wykorzystaj-innowacyjne-narzedzia-i-stworz-firme-ktora-zdobedzie-rynek, Eric Ries

młoda-fala-jak-odwazyc-sie-na-biznes, Paweł Oksanowicz

niskobudżetowy-startup-zyskowny-biznes-i-zycie-bez-frustracji, Chris Guillebeau

plan-b-otworz-sie-na-nowe-lepsze-perspektywy-dla-twojego-biznesu, John Mullins, Randy Komisar

pracowac-inaczej-nowatorski-model-organizacji-inspirowany-kolejnym-etapem-rozwoju-ludzkiej-swiadomosci, Laloux Frederic

prawdziwa-historia-mcdonald-s-wspomnienia-zalozyciela, Ray Kroc

Rework, Jason Fried, David Heinemeier Hansson

Prasa:

2012_Pierwszy milion

2012_StartUp

2012_Pierwszy milion
2013_Pierwszy milion
2014_Pierwszy milion
2015_Pierwszy milion
2016_BusinessinBrief
2016_mycompacy
2017_MyCompany
2018_MyCompany
Activist_2014
Activist_2015
Bloomberg_2013
Bloomberg_2015
Bloomberg_2016
Brief_2014
CoachingExtra_2016
comfortLife_2014
Estilo_2014
EkspertPlay_2018
Estilo_2014
ExpertPlay_2015
F5_2012
F5_2014
Focus_2014
Forbes_2017
ForbesLife_2017.jpeg
Futu_2015
Glamour_2016
HighLife_2015
Human_2016
KMag_2012
Kreatywne_2015
Kreatywne_2016
Logo_2018
miasto kobiet_2014
Screenshot 2018-03-16_11-53-59.jpg
2018_startup_magazine
2012_startup_magazine
Sukces_2012
Sukces_2016
Sukces_2014
Sukces_2015
TwojStyl_2016

Wysokie Obcasy Praca_2018

WysokieObcasyEkstra_2016

Reklamy tv:

_JestemFirmą_która_opiekuje_się_zwierzętami_Petsitterka_i_Idea_Bank_-

_ODCINEK_1_1920x1080.mp4

Moje_quot_zmienia_wszystko

2013_Duma_Przedsiębiorcy_-_Formy_Kolory_-_Idea_Bank

2013_Duma_Przedsiębiorcy_-_Manufaktura_Mojej_Mamy_-_Idea_Bank

2013_Duma_Przedsiębiorcy_-_Street_Slow_Food_-_Idea_Bank

2015_Bankuj_i_prowadź_firmę_po_swojemu_-_Konto_Direct_dla_Firmy_-_ING_Bank_Śląski

2015_Konto_ZOŚKA_-_Idea_Bank

2015_mBank_Reklama_-_Liczą_się_efekty

2015_Why-Duck_w_IdeaHub_na_Zajęcej_15

2015_WpadnijPopracować_do_Idea_Hub

2016_BZWBK_-_FINANSIAKI_czym_jest_przedsiębiorczość

2016_Idea_Bank_-_od_idei_do_sukcesu

2016_KredytFair_4_99_Można_Można

2016_Nowyy_mural_w_Idea_Hub_by_Karol_Banach

2017_Bankowo_najlepsza_mama_na_świecie

2017_mBank_Twoja_firma_w_oszczędnej_przestrzeni

2017_Reklama_mBank_dla_firm_Kucyki

2018_mBank_dla_firm_Zakładanie_firmy_z_mBankiem_

2018_mBank_mOkazje_-_zarabiaj_na_zakupach

2018_Zakładanie_firmy_z_mBankiem_Kwiaciarnia_

Alior_Bank_-_spot_promujący_Rachunek_Partner_dla_firm

Alior_Bank_rachunek_dla_firm_2009

Bankuj_po_swojemu_Konto_Direct_z_aplikacją_mobilną

Duma_Przedsiębiorcy_-_Natural_Horse_-_Idea_Bank

Garbus_-_Weź_pożyczkę_życzkę_życzkę_poży_ING_Bank_Śląski

ING_Bank_Śląski_-_Konto_Direct_dla_Firmy_-_nowa_oferta_-_Reklama_-_Samochód_-_

_ING_Bank_Śląski_-_ING

Jesteśmy_Firmą_z_brzytwą_Petit_Pati_Barber_Shop_i_Idea_Bank

Kredyty_dla_firm_w_Alior_Banku__Bank_przedsiębiorczości

Pakiet_Firmowy_na_Start_w_ING_z_terminalem_płatniczym_i_autem_w_leasingu

Reklama_mBank_dla_firm_Ateny

Zakładanie_firmy_z_mBankiem_Cukiernia

Zaplanuj_swój_rok_w_Idea_Hub

Strony podejmujące temat przedsiębiorczości:

<http://przedsiębiorcza.com/>

<http://www.tdo.edu.pl>

<http://krokwprzedsiębiorczosc.blogspot.com>

Fundusze
Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

PARP
Grupa PFR

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

<http://www.startupschool.pl>
<https://startupacademy.pl>
<http://startuphub.pl/warszawa/>
<http://innpoland.pl>
<https://przedsiębiorczoscok.wordpress.com>
<http://przedsiębiorczoscna100.blogspot.com>
<http://mises.pl/blog/2015/01/15/rozdzialy-podrecznika-wolna-przedsiębiorczosc/>
<http://startupkids.pl>
<http://girls-startup.pl>
<https://mambiznes.pl>
<http://www.twojapasiatwojafirma.pl>
<https://malawielkafirma.pl>
<https://www.hbrp.pl/a/twoja-firma-tez-moze-stac-sie-fabryka-innowacji/ON1pTSEF>
<https://poradnikprzedsiębiorcy.pl>
<http://www.wsb.pl/wroclaw/studenci/studiuj-i-pracuj/konsultacje-dla-przedsiębiorczych>
<https://sukcespisanyszuminka.pl>
<https://marketingibiznes.pl>
<http://www.siecprzedsiębiorczychkobiet.pl>
<https://www.campus.co/warsaw/en/>
<https://brainembassy.com/pl/>
<https://biznes.pgenarodowy.pl>

10.2 Smart/Inteligentne rozwiązania

Literatura, seriale, filmy, książki:

Tron (1982)
 Tron. Dziedzictwo (2010)
 Matrix (1999)
 Other Life (2018)
 Czarne Lustro (2011-2018)
 Prometeusz, 2012
 Ex-Machina, 2015
 Ja Robot, 2004
 Marsjanin, 2015
 Interstellar, 2014
 Dieta Smart Food, Eliana Liotta
 Nadchodzi osobliwość, Ray Kurzweil
 Czy jesteś wystarczająco bystry, żeby pracować w Google, Wiliam Poundstone
 Kradzież tożsamości, Tomasz Trejderowski
 Istoty wirtualne, Aleksandra Przegalińska

Koncepcja smart city na tle procesów i uwarunkowań rozwoju współczesnych miast, Danuta Stawasz
Świt robotów. Czy sztuczna inteligencja pozbawi nas pracy?, Martin Ford
Inteligentna sieć, algorytmy przyszłości, MacIlwright Douglas
Internet rzeczy, jak inteligentne telewizory, samochody, domy, miasta zmieniają świat, Michael Miller
Smart city, informacja przestrzenna w zarządzaniu miastem, Dariusz Gotlib

Reklamy TV:

2007_mBank_reklama
2008_Absolutne_eKONTO
2008_ESET_Smart_Security_PL
2008_Kampania_promocyjna_bankowości_elektronicznej
2008_Konto_DIRECT_-_Wysłuchaliśmy_wielu_problemów
2009_ING_Bajki_internetowe_-_Głowa_i_turban
2009_Internetowi_nie_płacą_bo_wszystko_robą_sami_-_prowadzenie_konta
2010_ING_Bajki_internetowe_-_Żółw_i_koń
2010_Senso_Touch_3D_-_prezentacja
2011_ESET_Smart_Security_5
2011_mVideoBlog_006_Bezpieczne_logowanie_do_mBanku
2011_Productivity_Future_Vision_2011
2011_Wejdź_do_Internetu_-_ING_Blikle
2012_Prawo_-_quot_łatwiej_pożyczyć_niż_wygrać_ING_Bank_Śląski
2012_Tradycyjna_bankowość_w_nowoczesnym_wydaniu
2012_załóż_konto_online_w_eurobanku_-_przekonaj_się_sam
2013_Agnieszka_Radwańska_twarzą_kampanii_piekarników_Integra_Smart
2013_Design_-_piękny_i_użyteczny
2013_konto_eurobank_z_dostępem_przez_telefon_wszędzie_tam_gdzie_chcesz_i_gdzie_nie_chcesz_być
2013_NOWY_LEXUS_IS_
2013_nr_1_w_rankingu_bankowych_aplikacji_mobilnych
2013_Pralka_Samsung_Eco_Bubble_-_Technologia
2013_vod_tvp_pl_z_rodzinką_pl_na_smart_TV
2015_Karty_lojalnościowe_w_nowej_aplikacji_Banku_Millennium
2015_mBank_Zobacz_jak_łatwo_kupować_na_mRaty
2015_Meet_the_3rd_generation_Nest_Learning_Thermostat
2015_Mobilny_Wpłatomat_-_Idea_Bank
2015_Najnowsza_aplikacja_mobilna_mBanku
2015_Nowa_aplikacja_mobilna_na_smartwatcha
2015_Smart_Mop_TYTAN_Professional_ORYGINALNY_Smart_MOP_edycja_2015
2015_Smart_Wrocław_Startup_Pitch_Zrzutka_pl
2015_Witaj_w_domu_przyszłości

Fundusze Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

PARP
Grupa PFR

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

2016_BZWBK_-_Aplikacja_Android_Pay_w_Banku_Zachodnim_WBK
 2016_D4X_VISION_PL
 2016_Alior_Bank_-_spot_promujący_pożyczkę_quot_Obniżamy_oprocentowanie
 2016_mBank_presents_Light_branch
 2016_Zostań_mistrzem_oszczędzania
 2017_3D_SMART_KIDS_vol_3_-_warsztaty_dla_dzieci_z_projektowania
 2017_Aplikacja_mobilna_Banku_Millennium
 2017_FIBARO_amp_Mercedes-Benz__inteligentna_rzeczywistość
 2017_Innowacje_Samsung__Mobile_-_rozwiązania_dla_inteligentnych_produktyw_mobilnych
 2017_Inteligentne_krzesło_Navigo_Smart_PL
 2017_Jak_działa_inteligentny_generator_pary_Philips_PerfectCare_Elite_Plus
 2014_Material_Alchemy_With_THE_UNSEEN
 2014_Multicooker_Philips_-_niezastąpiona_pomoc_w_kuchni
 2014_reklama_eurobanku_konto_z_najlepszą_aplikacją_mobilną
 2014_Smart_City_w_świecie_rewolucji_LED
 2014_Style_użycia_kampania_eurobanku_w_mediach_społecznościowych
 2015_Inteligentne_zmywarki_Zmywarki_Amica_-_Zmywanie_3D
 2015_Inteligentne_Miasto_oczami_Poznaniaków
 2017_Jaki_kolor_ma_powietrze_w_Twoim_domu_Usuń_smog_-_Oczyszczacze_powietrza_Philips
 2017_Animacja_promująca_portal_zafirmowani_pl_30
 2017_Konto_360_w_Banku_Millennium
 2017_mBank_3_0_-_sprawdzamy_nową_aplikację_banku
 2017_Nest_Hello_video_doorbell
 2017_Poznaj_inteligentny_generator_pary_Philips_PerfectCare_Elite_Plus
 2017_Pożyczka_na_klik_w_Moim_ING_-_pożyczka_gotówkowa_ING_Bank_Śląski
 2017_Reklama_mBank_Bądź_Bogatszy_o_nowe_doznania
 2017_reklama-smart_com
 2017_Rozwiązania_IoT_dla_Smart_City_według_Orange_Polska
 2017_sklep-smart_pl
 2017_Smart_City_Kielce
 2017_SmartWindow_by_Drutex_-_okno_zamiast_tabletu_i_telewizora
 2017_Zestaw_misek_do_domowych_wypieków_-_
 _3_szt_LEKUE_SMART_SOLUTIONS__kuchnianawidelcu_pl
 2017_Złap_św_Mikołaja__w_inteligentnym_domu_to_możliwe
 2018_Odkurzacz_bezprzewodowy_Philips_SpeedPro_Max_-_jak_działa_nasadka_ssąca_360
 2018_Odkurzacz_bezprzewodowy_Philips_SpeedPro_Max
 2018_PSD2_i_OpenAPI_-_twórcy_bankowości_przyszłości
 2018_Samsung_Brand_Philosophy_quot_Do_What_You_Can
 Alior_Bank_-_spot_promujący_Konto_Jakże_Osobiste
 Alior_Bank_-_spot_promujący_nową_aplikację_mobilną
 Aplikacja_mobilna_Banku_Millennium
 Aplikacja_mobilna_w_Banku_Millennium
 BZWBK__Płać_jak_chcesz

BZWBK__Wymieniaj_waluty_jak_chcesz
 BZWBK_-_Korzystaj_z_czego_chcesz
 Danfoss_Link_-_Inteligentne_sterowanie_ogrzewaniem
 Danfoss_Link_-_przedstawiamy_nowe_możliwości_związane_z_ogrzewaniem
 DJI_Mavic_Air_-_Jak_używać_Smart_Capture
 Dobierasz_i_zmieniasz_kiedy_i_gdzie_chcesz
 DOM_PRZYSZŁOŚCI_500M2_WARSZAWA_FUTURE_HOUSE_IN_WARSAW_POLAND
 Dom_Przyszłości_-_Dom_Inteligentny
 Poznaj_nową_bankowość_internetową_Moje_ING
 Engineering_Tomorrow_-_zobacz_jak_Danfoss_kształtuje_przyszłość
 IDEA_BANK_Można_Można__MobilnyWpłatomat_IdeaHub_KredytOnline
 Inteligentny_dom_-_Grenton_Cloud
 Inteligentny_dom_GRENTON_-_Pomiar_mediów
 Jak_zrobić_z_pizzy__placek_owocowy
 Jedna_karta_-_wiele_walut
 Kabłówka_-_Nasi_-_Mobilni_nie_płaczą_-_ING_Bank_Śląski_-_Reklama_-_Konto_Direct
 Konto_Direct_-_mobilnie_szybko_prosto_-_Reklama_-_Torebka_-_ING_Bank_Śląski_-_ING
 Konto_Direct_Szwajcar
 Kura_która_znosi_złote_w_Banku_BGŻ_BNP_PARIBAS
 Lodówka_-_Mobilni_nie_płaczą_-_ING_Bank_Śląski_-_Reklama_-_Konto_Direct_-_Łukasz_Garlicki
 Lubisz_odkrywać_nowe_zakątki_świata_Ułatwiamy_podróżowanie
 odc_1_-_Beata_-_WiFi_Express_-_Internetowi_mają_lepiej_-_ING_Bank_Śląski_-_Tyszkiewicz
 odc_4_-_Mundurki_-_WiFi_Express_-_Internetowi_mają_lepiej_-_ING_-_Jacek_Braciak
 odc_5_-_Zakład_-_WiFi_Express_-_Internetowi_mają_lepiej_-_ING_Bank_Śląski
 odc_6_-_Usta_-_WiFi_Express_-_Internetowi_mają_lepiej_-_ING_Bank_Śląski_-_Edyta_Górniak
 Promocja_Samsung__Smartwatch_Gear_Sport_w_specjalnej_cenie
 QLED_TV__Doznaj_olśnienia__Otwarcie
 Robot_sprzątający_Samsung_Powerbot
 Samsung_POWERbot_VR7000_Edycja_limitowana_inspirowana_Star_Wars
 smartpożyczka_pl_szybka_pożyczka_przez_internet
 Telewizory_Samsung__Program_iwieszjak__Dlaczego_powinieneś_zmienić_telewizor_na_Samsun
 g_QLED
 Telewizory_Samsung_SUHD__Spektakularna_jakość_obrazu
 The_Frame_I_TV_do_oglądania_Sztuka_do_podziwiania
 Wejdź_do_Internetu_-_ING_Blikle__Obrączka
 Zamień_GalaxyS8_w_komputer_Stwórz_stanowisko_pracy_gdziekolwiek_jesteś_SamsungDeX

Reklamy TV (zagraniczne):

2011_How_Nest_Learning_Thermostat_Learns
 2015_Meet_the_3rd_generation_Nest_Learning_Thermostat
 2016_Meet_your_Google_Assistant_your_own_personal_Google
 2016_smart_electric_drive__electric_symphony
 2017_Light_your_home_smarter_-_Philips_Hue
 2017_Samsung_Galaxy_S8_Official_TVC_Sibling_Rivalry 2017_Samsung_Official_TVC_Ostrich

2017_Toybox_The_3D_Printer_Just_For_Kids
2018_Alexa_Loses_Her_Voice__Amazon_Super_Bowl_LII_Commercial
2018_Be_first_Drive_electric__smart_EQ_fortwo_and_forfour
2018_Nest_Cam_IQ_Now_even_smarter_with_the_Google_Assistant_built_in
2018_Philips_Lighting_will_become_Signify
2018_Prom_Night
2018_Samsung_Galaxy_S9_Official_TVC_The_Camera_Reimagined
Ellen_Announces_Her_New_Virtual_Assistant
Every_iPhone_Ad_2007-2017_2G_-_7_Plus
Family_NEST_Family_Desk
Garmin_vivoactive_3_More_ways_to_beat_yesterday
Garmin_vivofit_jr_2_The_Power_Is_All_Around_You
Geneva_International_Motor_Show_2018_Electric_Intelligence__EQ_News
Hey_Google_A_Million_Things_Made_Easier_Oscars
Nanoleaf_Aurora_It_39_s_Not_Light_It_39_s_Living_Paint
Nanoleaf_Remote_Smarter_At_Every_Turn_HomeKit_Enabled_Remote
Nanoleaf_Smart_Ivy_-_World_39_s_Most_Energy_Efficient_Smart_Bulb
Parents_Introducing_Actions_for_your_Google_Assistant
Samsung_activewash__Smart_Care
Samsung_Galaxy_A8_Official_Digital_Film_-_Lets_You_Be_You
Samsung_Galaxy_Growing_Up
Samsung_Galaxy_S9_i_S9+_DeX_Pad
Samsung_Galaxy_S9_Official_TVC_The_Phone_Reimagined
Samsung_Gear_Finding_Happiness__Cassey_HoSamsung_SSD_860_PRO_I_EVO__Performance_th
at_endures
The_future_of_mobility__smart_vision_EQ_fortwo
Your_Future_On_Display
Virtual_Reality_Creates_an_Immersive_Web_Experience__Samsung_Internet_VR__Samsung_Sm
artLife
The_Next_Mobile_Economy

Prasa opiniotwórcza i magazyny:

Bloomberg Business Week_2016
Bloomberg Business Week_2015
Activist_2014
Avanti_2015
Brief_2014
BusinessTraveller_2016
Chip_2016
comfortLife_2014
Cztery Kąty_2011
Cztery Kąty_2012
Dom Inteligentny_2013

Dom z pomysłem_2012
Dom&Wnętrze_2015
Ego_2013
EkspertPlay_2018
ExpertPlay_2015
Esquire_2016
Existence_2012
F5_2012
F5_2014
FarmacjaiJa_2013
Focus_2014
Focus_2018
Forbes_2017
ForbesLife_2017
Futu_2015
Human_2016
KMag_2012
Kreatywne_2016
Logo_2011
Logo_2012
Logo_2018
MaleMan_2014
Manager_2012
PC World_2014
PC World_2016
Prime_2012
Slow_2012
Stuff_2015
Sukces_2016
Sukces_2014
Sztuka życia_2012
Świat Wiedzy_2012
T3_2015
T3_2018
TakTodziała_2015
TrendyArtofLiving_2013
kmh_2009
Komputer świat_2012
TwójStyl_2014
Wysokie Obcasy Praca_2018
WysokieObcasyEkstra_2015

Ulotki:

Bravia Oled_2016

Philips SmartTV_2016
Samsung Smart Pack_2016
skoda citigo_2016
SoundBar Sound+_2016
iSpot_2016

Archiwa internetowe:

Gazeta Wyborcza 1997-2018
Rzeczpospolita 2016-2018
Wyniki uzyskane z SentiOne za okres 2017-03-22 do 2018-03-21

Strony internetowe dotyczące smart/inteligentnych rozwiązań:

<http://nt.interia.pl>
spidersweb.pl
Inteligentnybudynek.pl
tech.wp.pl
<http://antyweb.pl>
<http://www.geekweek.pl>
<https://www.hbrp.pl/b/droga-do-smart-city-inteligentne-rozwiazania-w-biurach-i-mieszkaniach/PELz3h1dW>
https://www.ciop.pl/CIOPPortalWAR/file/79619/2017030781831&BP_7_2015_Gralewicz.pdf
<http://www.komputerswiat.pl>
<https://cyfrowyodkrywca.pl/InteligentneMiasto/>
<http://www.arcanagis.pl/kiedy-miasto-jest-inteligentne/>
<http://natemat.pl/225339,proekologiczne-i-proekonomiczne-podwarszawski-piastow-daje-przyklad-jak-wdrazac-inteligentne-rozwiazania>
<https://www.orange.pl/view/smart-care>
<https://webinsider.pl>
<https://gadzetomania.pl>
<https://www.wroclaw.pl/smartcity/idea-smartcity>

Strony firm oferujących inteligentne rozwiązania:

<https://www.volkswagenag.com/en/news/stories/2018/03/the-sedric-school-bus.html#>
<https://www.petecki.eu/inteligentne-rozwiazania-dla-budownictwa-jednorodzinne/>
<https://apollogic.com/pl/it-dla-firm-poznan/internet-rzeczy-dla-firm/>
<http://new.abb.com/pl>
<https://neurosoft.pl/obszary-dzialania/inteligentne-systemy-transportowe/>
<http://smartcities.pl>
<https://www.polpharma.pl/technologia-i-innowacje/jednostka-b2b-oferujemy-inteligentne-rozwiazania/>
<https://www.drutex.pl/pl/inteligentny-dom/>

<http://eco-light-led.com/pl/inteligentne-rozwiazania>
<https://www.telbit24.pl/realizacje/technologie-sieciowe.html>
<http://www.pneumatik.pl/inteligentne-rozwiazania/>
<https://www.skanska.pl/o-skanska/media/informacje-prasowe/203956/Inteligentne-rozwiazania-zdobywaja-rynek-szturmem>
<http://www.dom.inteligentny.pl>
https://www.motorolasolutions.com/pl_pl/products/smart-public-safety-solutions.html
<http://www.hotelsmart.pl>
<https://www.vobacom.pl>
<http://ira.pl>
<https://wilo.com/pl/pl/Rozwiazania/Pioneering-for-You-inteligentne-rozwiazania/>
<http://smart-labs.pl>
<https://www.smart.com/pl/pl/index.html>
<http://smart-in.eu>
<https://www.enea.pl/smart>
<https://smartpozyczka.pl>

Materiały PARP:

Raport dotyczący Przedsiębiorczości z 2010 roku

Raport dotyczący Innowacyjności z 2011 roku

Raport końcowy Ewaluacja ExAnte projektu pozakonkursowego „Monitoring Krajowej Inteligentnej Specjalizacji” Programu operacyjnego Inteligentny rozwój 2014-2020.

Dokument Krajowe Inteligentne Specjalizacje

Rozwijaj_biznes_inteligentnie_2018

Komunikacja KISów/RISów lub dotycząca tego tematu:

<http://www.smart.gov.pl/pl>
<http://krajoweinteligentnespecjalizacje.pl>
<http://iw.org.pl/obszary-inteligentnych-specjalizacji/>
<https://www.parp.gov.pl>
<http://www.resulto.pl/krajowe-inteligentne-specjalizacje-dotacje-unijne-2014-2020-jakie-sa-specjalizacje/>
<https://ebdf.pl/krajowe-inteligentne-specjalizacje/>
<https://www.wsieciprawdy.pl/inteligentne-specjalizacje-regionow-pnewsfun-19.html>
<https://www.forbes.pl/pierwszy-milion/krajowe-inteligentne-specjalizacje-kto-ma-szanse-na-dotacje-unijne/3065qkl>
<https://www.malopolska.pl/biznes/innowacje/inteligentne-specjalizacje-regionu>
<https://rpo.lodzkie.pl/blog/item/701-przyszlosc-jest-dzisiaj-inteligentne-specjalizacje-informatyka-i-telekomunikacja>
<https://mycompanypolska.pl/artykul/1031/dossier-regiony-doliny-i-inteligentne-specjalizacje>
<https://mycompanypolska.pl/artykul/1031/dossier-regiony-doliny-i-inteligentne-specjalizacje>
<http://www.mojedotacje.pl/2017/07/kis.html>

Fundusze
Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

PARP
Grupa PFR

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

<http://optymalni.rzeszow.pl/vadamecum/inteligentne-specjalizacje-kluczem-do-dotacji-unijnych/>

YOUTUBE:

Historia_LifeScience_w_Małopolsce

Inteligentna_specjalizacja_w_Hiszpanii_-_Polska_wersja

Inteligentna_specjalizacja_w_Polsce

Inteligentne_specjalizacje

Inteligentne_specjalizacje_województwa_świętokrzyskiego

KISy

Ludzie_Rzeszowa

Małopolscy_przedsiębiorcy_na_Targach_ITM_Polska

Małopolskie_inteligentne_specjalizacje_360

O KIS_RIS

Poradnik_beneficjenta_Inteligentne_specjalizacje_dla_woj_mazowieckiego

RIS_-_Specjalizacje

Rzeszów_-_miasto_inteligentnych_specjalizacji

Współpraca_na_Life_Science_Open_Space